

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 33 • SAYI: 385 • MAYIS-HAZİRAN 2020

**E-TİCARETTE
"GÜVEN DAMGASI"
SAYISI ARTIYOR**

**KTO COVID-19
BELGESİ ALDI**

**KONYA
EKONOMİ RAPORU
YAYIMLANDI**

**COVID-19 KAPSAMINDA
KAMU DESTEKLERİ**

**KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ
KURSLARINA KAYIT YAPTIRMAKTA
GEÇ KALMAYIN!**

MPG MAKİNE

RÖPORTAJ

**YALIN ÜRETİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM'DE
ETKİLİ VE DOĞRU BİR MODEL:**

**KONYA MODEL
FABRİKA**

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM
Sürekli Eğitim Merkezi

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI

1882
KONYA TİCARET ODASI
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ

1882
KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
TAHKİM VE ARABULUCULUK
MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
YETKİNLİK VE DİJİTAL
DÖNÜŞÜM MERKEZİ
MODEL FABRİKA

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM
HİZMETLERİ A.Ş.

KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI
İKTİSADİ İŞLETMESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
DIŞ TİCARET MERKEZİ

ipek yolu
yeni

Tüm dünyanın karşı karşıya olduğu alışılmışın dışında ve ne zaman biteceği belli olmayan sağlık sorunu devam etmektedir. Çin'de başlayıp kademeli olarak dünyanın büyük bir bölümünü etkisi altına alan salgın, dünyada sosyal ve ekonomik hayatı olumsuz yönde etkiledi ve etkilemeye devam etmektedir.

Belirsizlik, talep düşüşü ile birlikte üretimi azaltarak, dünya ticaret hacminin daralmasına yol açmakta ve küresel ekonomilerde durgunluk beklentilerini her geçen gün güçlendirmektedir. En iyi durum senaryolarında dahi, 2020'nin son çeyreğinden önce salgının kontrol altına alınması ve buna bağlı olarak ekonomik aktivite canlansa dahi, pozitif ekonomik büyüme kaydedilmesi öngörülmektedir. Pandemi krizinin oluşturduğu negatif etkiler, şimdiden 2008 Küresel Ekonomik Krizi'nin toplam etkilerini aşmıştır.

2020 Yılı 1. Çeyrek Büyüme Oranımız yüzde 4,5 olarak gerçekleşti. İlk çeyrekte salgının etkisinin, az da olsa büyüme oranlarına yansımaları görüyoruz. Tabi asıl etkiyi ikinci çeyrek büyümesinde göreceğiz. Büyümeye, inşaat sektörü dışında diğer sektörlerden pozitif katkı geldi. Tarım + yüzde 3,0; Sanayi + yüzde 6,2; Hizmetler + yüzde 3,4; İnşaat - yüzde 1,5

Ülkemiz ilk çeyrek büyümede; AB, G-20 ve OECD ülkeleri arasında birinci sırada yer alıyor; fakat ikinci çeyrekte aynı performansı gösteremeyeceğiz. İkinci çeyrekte yüzde 10 üzerinde daralma olabileceğini tahmin ediyoruz. Üçüncü çeyrekte nispeten toparlanma olacaktır. Dördüncü çeyrekte ise toparlanma ile birlikte yüzde 2-3 civarı büyüme görebiliriz.

Salgının olumsuz etkilerine rağmen ilk çeyrekte de olsa pozitif bir büyüme rakamını görmemiz oldukça önemli. Sonraki çeyreklerdeki yıllık bazda büyümenin aşağıya çekilmesinde bir direnç olacaktır. İlk çeyrekte özel tüketim harcamaları yıllık yüzde 6,2,

kamu tüketim harcamaları yüzde 5,1 artarken, yatırımlar yüzde 1,4 daraldı. Mal ve hizmet ihracatı yüzde 1 azalırken, ithalatı yüzde 22,1 arttı. Büyüme rakamlarında dikkat çeken gösterge, kamu ve özel sermaye toplam yatırımları yüzde 1,4 oranında azalması ki bu oran yatırımlarda hala bir toparlanmanın ortaya çıkmadığını göstermektedir. Yatırımlar 7 çeyrektir azalıyor. Pozitif büyümeye rağmen, büyümenin özellikle de istihdam piyasasında hissedilmemesinin altında yatan etken yatırımların azalmasıdır.

Ülkemizde Mart ayında görülmeye başlayan salgın vakaları ile birlikte bildiğiniz gibi 16 Mart itibarıyla bazı işletmelerin faaliyetlerine geçici süreliğine ara verilmişti. Koronavirüs salgınının kontrol altına alınması ve vaka sayılarında düşüş görülmesi ile birlikte 1 Haziran 2020 tarihi ile birlikte kontrollü normal hayata geçiş başladı.

1 Haziran itibarıyla normalleşme sürecinin başlamasıyla ekonomide çarklar yeniden dönmeye başlamıştır. Hem küresel anlamda hem de Türkiye özelinde en kötünün Nisan ayında kaldığını söyleyebiliriz ve önümüzdeki dönemde ekonomik aktivitelerde ivmelenme artarak devam edecektir.

Yaşanılan sürecin; istihdamı, ihracatı, yatırımları, harcamalar giderlerini olumsuz etkilemesi sebebi ile özel sektörümüzün sıkıntıları bir süre daha devam edecektir. Yaşadığımız sıkıntılı döneme rağmen; ilimizin ve ülkemizin üretim ve ticaret gücünün devamlılığını korumanın son derece önemli görüyoruz. Bu yapı bir defa bozulursa tekrar kurulması çok daha zordur.

Bunun için özel sektörü temsil eden kurumlar olarak çalışmaya, üyelerimizin dertleriyle dertlenip çözüm için uğraşmaya devam edeceğiz. Başta şehrimizin sonra da ülkemizin büyümesi ve gelişmesi için koşturmaktan başka yolumuz olmadığını da iyi biliyoruz.

İfade etmeliyiz ki Türkiye ekonomi-

si yaşadığı türbülanslardan etkilense de zararları bertaraf etmeyi başaran bir ülkedir. Bu noktada, birlik ve beraberlik anlayışında, devlet-özel sektör işbirliği her olumsuzluğun üstesinden gelebilecek güç ve moral sağlamaktadır.

...

Bu salgından sonra tüm dünya ile birlikte biz de büyük bir değişimle karşı karşıya kalacağız. Sosyal hayattan eğitime, üretimden lojistiğe kadar bundan sonrası herkes için çok farklı olacak. Tüm dünyada; işletmelerin, endüstrilerin iş yapma modellerinin büyük ölçüde değişime uğradığı bir süreci yaşayacağız.

Salgın tedbirleri sürecinde vatandaşlarımızın ve müteşebbislerimizin sosyal mesafe kurallarına dikkat ettiği dönemde oda ve borsalarımız işlerin aksamaması için tüm dijital imkânları kullanarak başarılı bir testten geçmiştir. Aynı zamanda ekonomik aktivitenin devamı için üyelerimizin sorun ve taleplerini dijital iletişim araçlarını etkili şekilde kullanarak eksiksiz bir değerlendirme imkânı sağladık.

Oda olarak Koronavirüs sürecinin en dikkat çeken ticari faaliyeti olan elektronik ticaret ve elektronik ihracat konularında üyelerimize yönelik bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerimizi artırdık.

Üyelerimize hizmet yelpazesini genişletme konusunda "iki günü eşit olmama" düsturu ile hareket eden Odamız bu süreçte hiçbir projesinin ve faaliyetinin sekteye uğramasına izin vermemiştir. Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü bünyesinde kısa zaman içerisinde açılacak olan Mesleki Eğitim Merkezimiz ve Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezimizin faaliyetlerine başlaması için hazırlıklarımıza gece gündüz devam etmekteyiz. KTO Dış Ticaret Merkezimiz de bu süreçte dış ticaretle uğraşan üyelerimizle işbirliği içinde faaliyetlerini sürdürmeye devam etmiştir.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı

İÇİNDEKİLER

KAPAK KONUSU

YALIN ÜRETİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM'DE
ETKİLİ VE DOĞRU BİR MODEL:
KONYA MODEL FABRİKA

28

6 HİSARCIKLIOĞLU MÜŞTEREK
MECLİS TOPLANTISINDA

8 SALGINININ ETKİLERİ MECLİS
TOPLANTISINDA İSTİŞARE EDİLDİ

10 E-İHRACAT İLE BÜYÜYELİM

11 "DİJİTAL TİCARET PAZARINA
GİRMEK İÇİN GEÇ KALMAYIN!"

12 E-TİCARETTE "GÜVEN DAMGASI"
SAYISI ARTIYOR

14 KONYA VALİSİ VAHDETTİN ÖZKAN'I
MAKAMINDA ZİYARET ETTİ

15 SİGORTA ACENTELERİNDEN
YÖNETMELİK İPTALİ TALEBİ

16 KTO COVID-19 BELGESİ ALDI

19 MODEL FABRİKA'DAN EĞİTİM
ALAN KOBİ'YE 70 BİN TL DESTEK

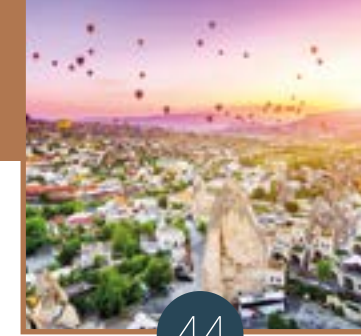
2019 KONYA
EKONOMİ RAPORU

34

40

COVID-19 KAPSAMINDA
KAMU DESTEKLERİ

44

NORMALLEŞMEYE
GEÇİŞ SÜRECİNDE
TURİZM SEKTÖRÜ

48

MPG MAKİNE
RÖPORTAJ

52

TARİHİ OKULLARIMIZ:
KONYA SANAYİ
MEKTEBİ

İMTİYAZ SAHİBİ
Konya Ticaret Odası Adına Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ
M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM
ÇİZGİ MEDYA
Mehmet ÇAKIR
www.cizgimedya.net • cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-CİLT
Anadolu Ofset – İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 • Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) • 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 34796

DAĞITIM
EKİN DAĞITIM-KURYE
Feritpaşa Mah. Hayat Sk. No: 6 • Selçuklu/KONYA
TEL: (0332) 236 36 12

YAYIN TÜRÜ
Yerel, Süreli
İki ayda bir yayınlanır.
Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir. Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanmasın veya yayınlanmasın iade edilmez.

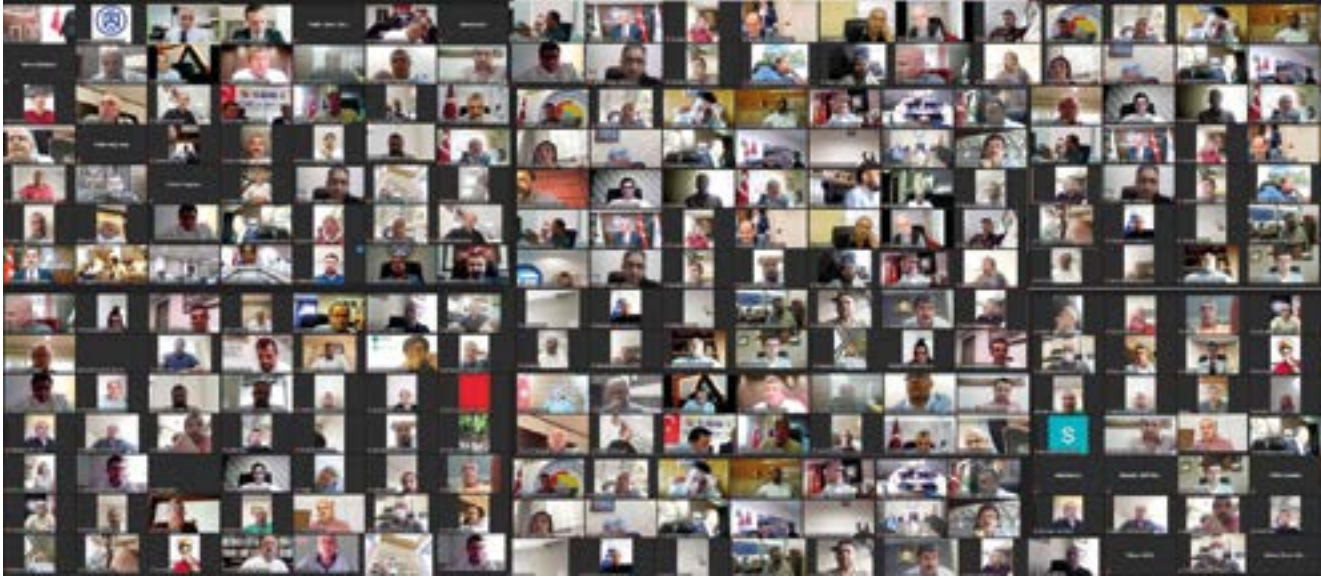
Basım Tarihi: Temmuz/2020

YAYIN KURULU
Abdullah ACİBADEM
Arif AYYILDIZ
Mustafa KARAMERCAN
Salih ÖZKAN
Teoman YILMAZ

İLETİŞİM ADRESİ
KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No.1 Selçuklu-KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 • Faks: 0332 353 05 46

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ
Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU
Prof. Dr. Bayram SADE
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Dr. Öğr. Üyesi Aziz AYVA

HİSARCIKLIOĞLU MÜŞTEREK MECLİS TOPLANTISINDA KONYA, KARAMAN VE AKSARAY İŞ DÜNYASI TEMSİLCİLERİYLE BİR ARAYA GELDİ

Konya, Karaman ve Aksaray oda ve borsaları müşterek meclis toplantısında bir araya geldi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda koronavirüs salgını sebebiyle oda ve borsa üyelerinin yaşadıkları sıkıntılar ve talepler istişare edilerek normalleşme sürecine ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu.

Konya, Karaman ve Aksaray İl ve İlçe Oda ve Borsaları Müşterek Meclis Toplantısı video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun konuk olduğu toplantının moderatörlüğünü Konya Ticaret Odası Meclis Başkanı Ahmet Arıcı yaptı. Oda ve Borsaların Yönetim Kurulu Başkanları, Meclis Başkanları, Yönetim Kurulu Üyeleri, Meclis Üyeleri ile Kadın ve Genç Girişimciler İcra Kurullarının Başkan ve Üyeleri katıldığı toplantıda koronavirüs salgını sebebiyle oda ve borsa üyelerinin yaşadıkları sıkıntılar ve talepler istişare edilerek normalleşme sürecine ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk

Öztürk'ün açılış konuşmasında "Türkiye'nin Mart ayının ikinci haftasından sonra koronavirüs tedbirlerini uygulamaya başlamasıyla özel sektörümüz için zorlu bir süreç başlamıştır. Bu dönemde bazı işletmelerimiz faaliyetlerini durdurmak, bazıları da kapasitelerini düşürmek durumunda

kalmıştır. Bu süreçte, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği aracılığıyla tüm oda ve borsalarımız üyeleriyle irtibatlı olarak tüm reel sektörün sorunlarını, sıkıntılarını ve taleplerini Hükümetimize sürekli olarak iletmiştir. Son derece dinamik bir süreç yönetimi izleyen iş dünyası temsilcileri, taleplerin çok

hızlı şekilde iletilmesini ve kararların hızla alınmasını sağlamış, gelişmeler aynı ölçüde hızla tüm üyelere duyurulmuştur" dedi.

Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik de "Covid-19, tarımı ve gıda sektörünü de derinden etkiledi. Gıda güvenliği ön plana çıktı, tarımsal üretim ve ticareti önem kazandı. Birçok ülke tarımda iş gücü yetersizliği, ürünlerin pazarlara ulaşmasında zorluk yaşadı. Gıda ürünlerine yasak ve kısıtlamalar gündeme geldi. Devletimiz ise tarım-gıda sektörünün sekteye uğramaması için de büyük gayret gösterdi. Mevsimlik tarım işçilerinin tarım arazilerine ulaşımı sağlandı. Kredi ödemeleri faizsiz olarak 2 ay süreyle ertelendi. Destekleme ödemeleri yapıldı. Hayvansal ve bitkisel üretim yapan işletmeler için faizsiz kredi desteği verildi. Muhtasar-KDV-SGK ödemeleri 6 ay ertelendi. 21 ilde tohum hibe desteği açıklandı. Hazine arazileri tarıma açıldı. Böylece çiftçilerimiz tarlalarında üretime, gıda sanayimiz de fedakârca çalışmaya devam etmektedir" şeklinde konuştu.

Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü ise "Bu dönemde de toparlanmanın daha hızlı olabilmesi için iş dünyamızın bazı taleplerini paylaşmak istiyorum. Vergi ve SGK prim ödemeleri Ekim ayına ötelendi. Bu dönemde, vergilerin üst üste gelmesi iş dünyamızı tedirgin ediyor. Bizim talebimiz bu ödemelerin 2021 yılına ötelenmesi, hatta mümkünse ödemelerin yapılandırılarak vadelenilmesi yönünde. KDV iadelerinin daha hızlı yapılabilmesi için malumunuz Teminat Mektubu şartı getirilmişti. Bu teminat mektupları, zaten finans akışını yönetmekte zorlanan sanayicilerimize ek bir yük oluşturuyor. Biz bu konuda normal iade sürelerinin hızlandırılmasını, sanayicilerin üzerinde bir de Teminat Mektubu yükü oluşturulmamasını istiyoruz. Ayrıca işletmelerin finans yükünün hafifletilmesi için, biriken KDV iadesi alacak tutarlarının teminat olarak kullanılabilmesine yönelik de bir düzenleme yapılmasını yine iş dünyamız adına talep ediyoruz" dedi. Hisarcıklıoğlu yaptığı konuşmada, içinden geçtikleri bu zor süreçte,

Odalara ve Borsalara, daha büyük görev ve sorumluluk düştüğünü vurgulayarak, "Bizler, iş dünyası ile hükümet arasında köprü görevi üstlenerek, sahadaki sıkıntıları, en hızlı şekilde iletiyoruz. Bizde TOBB olarak, 81 ildeki Odalarımız ve Borsalarımızla devamlı istişare içinde olduk. TOBB'da da birlikte çalıştığım Yönetim Kurulu üyem Sayın Selçuk Öztürk ve TB Konsey Başkanım Sayın Hüseyin Çevik ile birlikte çalıştık. Her gün, sizlerin, üyelerimizin sıkıntılarını, dertlerini topladık. Sonra Bakanlarla bire bir konuşarak, bunların çözülmesi için girişimlerde bulunduk" dedi. Salgının başladığı Mart ayında, 70 maddelik bir öneri setini, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sunduklarını anımsatan Hisarcıklıoğlu, "Bunların büyük bir kısmı hayata geçti, geçmeye de devam ediyor. Çeşitli sektörlerdeki vergi ve SGK ödemeleri ertelendi. Kısa çalışma ödeneğinin kapsamı genişletildi, daha hızlı işler hale getirildi. Firmalarımıza yönelik çeşitli kredi paketleri hayata geçirildi. Son olarak biz de Denizbank ile Nefes Kredisini başlattık. Yüzde 7,5 faizli, 2020'de geri ödeme yok, 2021'de ödenecek. Sonrasında da sizlerle istişare içinde, sorunları ve önerilerimizi iletmeye devam ettik.

Çünkü bu dinamik bir süreç, her gün yeni bir konu, yeni bir sıkıntı ortaya çıkıyor. Dolayısıyla hiç ara vermeden üyelerimizle temasta olup, sıkıntı ve önerileri toplamayı sürdürüelim" şeklinde konuştu.

Tüm oda ve borsa başkanlarının canla başla gayret gösterdiğine dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Üyelerimizin nabzını tutuyor, onlara tercüman oluyor, öneriler hazırlayıp, bize aktarıyorlar. İşte bugün de, sizlerin ileteceği her konuyu, bu akşam ilgili bakanlara ileteceğiz. Böylece üyelerimizin, camiamızın dertlerini bir nebze olsun çözmüş ve onları rahatlatmış olacağız" dedi. Hisarcıklıoğlu'nun ardından; Karaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mustafa Gökhan Alkan, Karaman Ticaret Borsası Başkanı Ekrem Çavaş, Aksaray Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Cüneyt Bağdadi Göktaş, Aksaray Ticaret Borsası Başkanı Hamit Özkök, Akşehir Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ahmet Emin Makascı, Akşehir Ticaret Borsası Başkanı Mustafa Doğru, Beyşehir Ticaret Odası Başkanı Mustafa Akbıyık, Cihanbeyli Ticaret Borsası Başkanı Hacı Kabakcı, Çumra Ticaret Ve Sanayi Odası Başkanı Metin Kural, Doğanhisar Ticaret Odası Başkanı Sami Kapıcı, Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mahmut Özkoç, Ereğli Ticaret Borsası Başkanı Zekeriya Ünlü, Ilgın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Vehbi Özlen, Ilgın Ticaret Borsası Başkanı Lütfi Koç, Karapınar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mustafa Kemal Sözen, Karapınar Ticaret Borsası Başkanı Ahmet Ulusoy, Seydişehir Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Cemal Küçük konuşmalarını gerçekleştirdiler. Toplantının son bölümünde söz alan katılımcılar talepleri ve önerilerini dile getirdiler.

SALGINININ EKONOMİYE ETKİLERİ MECLİS TOPLANTISINDA İSTİŞARE EDİLDİ

KTO'nun Mayıs ayı Meclis toplantısı Koronavirüs tedbirleri kapsamında video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. KTO Başkanı Selçuk Öztürk'ün salgının reel sektöre etkileri ve bu süreçte uygulamaya konulan ekonomik tedbirlerin firmalara katkılarını değerlendirdiği meclis toplantısında Oda üyelerinin sorunları ve talepleri istişare edildi.

Konya Ticaret Odası'nın Mayıs ayı Olağan Meclis toplantısı Koronavirüs (Covid-19) tedbirleri dikkate alınarak video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı'nın yönettiği toplantıya Meclis üyeleri katıldı. Nisan ayında olduğu gibi Mayıs ayı Meclis toplantısının da ana gündem maddesi Covid-19'un reel sektöre etkisi ve bu süreçte Oda üyelerinin sıkıntı ve talepleri ile ilgili gerçekleştirilen faaliyetler oldu. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ün salgın etkisi ile ekonomideki son durumu değerlendirdiği

konuşmasında Konyalı müteşebbislerin salgının zor şartlarına rağmen fedakârca çalışmaya devam ettiğini söyledi. Başkan Öztürk, "Sayın Cumhurbaşkanımız öncülüğünde, Hemşerimiz Sağlık Bakanımız Fahrettin Koca'nın yönetiminde başarılı bir süreç yürüten ülkemiz, birçok ülkeye göre virüsle mücadelede örnek başarı göstermiştir. Emeği geçenlerden, fedakârca katkı sağlayanlardan Allah razı olsun. Ekonomi alanında değerlendirek; her gün yeni bir konu, yeni bir sıkıntının ortaya çıktığı dinamik bir süreç yaşamaya devam ediyoruz. Bu noktada, sağlık çalışanlarımız ve

güvenlik güçlerimiz kadar inançlı, çalışkan, fedakâr müteşebbislerimiz de salgın sürecinde ülkemizin bir kez daha gizli kahramanları olmuştur. Bizler fabrikalarımızı durdurduğumuzda, ticarethanelerimizin kapısına kilit vurduğumuzda, dükkânlarımızı kapattığımızda bu ülkenin çok ağır bir krize gireceği bir kez daha görülmüştür. Müteşebbislerimiz salgının zor şartlarında fedakârca çalışmaya devam ederek ülkesi için üstlendiği sorumluluğun gereğini bir kez daha yerine getirmiştir" dedi. Salgın döneminde, TOBB aracılığıyla oda olarak üyelerden gelen sorun,

sıkıntı ve talep konularını Bakanlıklara ve ilgili kurumlara iletmeye devam ettiklerini vurgulayan Öztürk, "Türkiye'nin Mart ayının ikinci haftasından sonra koronavirüs tedbirlerini uygulamaya başlamasıyla özel sektörümüz için zorlu bir süreç başlamıştır. Bu dönemde bazı işletmelerimiz faaliyetlerini durdurmak bazıları da kapasitelerini düşürmek durumunda kalmıştır. Devletimiz ekonomiye olumsuz etkinin azaltılması amacıyla hızlı bir şekilde reel sektörün talepleri çerçevesinde destek programı uygulamıştır. Koronavirüs salgınının etkilerini azaltmak için hayata geçirilen Ekonomik İstikrar Kalkınma Paketi istihdam, vergi ve finans alanında önemli destekler içermiştir. Bu süreçte bankacılık sistemini harekete geçiren kredi paketleri devreye sokuldu, Kredi Garanti Fonu'nun kefalet kapasitesi ikiye katlandı, vergi-sgk ertelemeleri, kısa çalışma ödeneğiyle işletmeler önemli bir yükten kurtarıldı. Ekonomik İstikrar Kalkınma paketi ve daha sonrasında yapılan yeni düzenlemeler reel sektöre nefes aldırırken bazı uygulamaların süresinin uzatılması gerektiğini düşünüyoruz. Üyelerimiz tarafından kısa çalışma ödeneği,

kredi ödemeleri ve vergi ödemeleri gibi konularda uygulanan desteklerin uzatılması talebi dile getirilmektedir. Bu kapsamda; Kısa Çalışma başvuru süresinin 30 Haziran'dan sonra ikinci bir 3 ay uzatılması, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarını kapsayacak şekilde 6 ay ertelenen Muhtasar, KDV, SGK ödemelerinin Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarını da kapsayacak şekilde 3 ay daha genişletilmesi, nakit akışı bozulan firmaların kredi anapara ve faiz ödemelerinin 3 ay daha ertelenmesini talep ediyoruz" şeklinde konuştu. "Yaşanılan sürecin; istihdamı, ihracatı, yatırımları, harcama giderlerini olumsuz etkilemesi sebebi ile yılın ikinci çeyreğinde ekonomide ciddi küçülme olacaktır. Fakat salgın sebe-

biyle ekonomide yaşanan zorlukların yerini yılın ikinci yarısı ile birlikte toparlanmaya bırakacağını öngörmekteyiz. Devlet - özel sektör işbirliği, kamu idaresinin dirayetli tutumu ve özel sektörün zorluğu aşmak için gösterdiği özveri ile Türkiye, ekonomide normalleşme sürecine girmek için gayret gösterecektir" şeklinde sözlerine devam eden Öztürk "Koronavirüs Salgınının Ekonomiye Etkilerini Azaltmaya Yönelik Önlemler" çerçevesinde Mayıs ayı içerisinde Oda olarak gerçekleştirdikleri faaliyetler hakkında bilgi vererek sözlerini tamamladı. Toplantıda söz alan Meclis Üyeleri tarafından dile getirilen sorunlar ve talepler konuları istişare edildi.

E-İHRACAT İLE BÜYÜYELİM

Konya Ticaret Odası ve AliExpress işbirliği ile düzenlenen, "E-İhracat ile Büyüyelim" webinarı gerçekleştirildi. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Çakır'ın moderatörlüğünü yaptığı toplantıya AliExpress Türkiye Müdürü Yaman Alpata, AliExpress Resmi Eğitimci Hidayet Öztürk ve Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk katıldı. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Çakır, "Konya Ticaret Odası olarak; Konyalı KOBİ'lerimiz için e-ticaret ve e-ihracatın büyük bir fırsat olduğunu düşünüyoruz. Üyelerimizin küresel pazarda söz sahibi olmaları için önemli bir araç olarak gördüğümüz e-ticaret ve e-ihracat kapasitesini artırmak için programlı olarak çalışmalarımıza devam ediyoruz. Hazırladığımız projelerle, eğitim ve programlarla Konya'da e-ticarete yeni başlayacak olan ve ihracata yönelmek isteyen tüm firmalarımıza destek oluyoruz. Bugün düzenlediğimiz program da E-ihracat yolunda KOBİ'lerimize ve ihracatçılarımıza rehberlik edecektir. Konuşmacılarımız e-ticaretin avantajları, e-ihracatın potansiyeli, AliExpress'in sunduğu fırsatları izleyicilerle paylaşacaklar" dedi.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk de açılış konuşmasında "Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre,

ülkeler arasındaki ticaret gerilimleri ve yavaşlayan ekonomik büyüme nedeniyle küresel ticaret hacmi, 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 2,9 azalarak 38,1 trilyon dolara geriledi. Korona virüs sebebiyle 2020'nin tamamında yüzde 30'a yakın bir oranda azalma bekleniliyor. 2019 yılında Konya'nın ihracatına baktığımızda ise; yüzde 11,75 artışla 2.014 milyar dolar ile tarihinin en yüksek ihracat rakamına ulaşan Konya'nın dış ticaret fazlası yaklaşık 1,15 milyar dolardır. Aynı dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranında ise yüzde 271 gibi bir rakama ulaşarak Türkiye ekonomisi için büyük bir kazanç elde ettik. Bu rakamlar küresel ticaretteki zorluklara rağmen Konya'nın çok büyük ihracat potansiyeline sahip olduğunu

göstermektedir. Dünya ticaretindeki 2020 yılındaki gerileme beklentisine rağmen Konya olarak yurt dışına daha fazla açılmakta kararlıyız. Bunun yolunun da e-ihracattan geçtiğini biliyoruz. Konya ticaret Odası olarak özellikle son 5 yıllık dönemde Konya'da ve ülkemizde e-ticaret'in ve e-ihracat'ın artması için, KOBİ'lerimizde farkındalık oluşmasına yönelik çok sayıda program ve eğitim gerçekleştirdik. AliExpress işbirliği ile düzenlediğimiz "E-İhracat ile Büyüyelim" programının son derece faydalı olacağına inanmaktayım" dedi. AliExpress Türkiye Müdürü Yaman Alpata, "AliExpress ile E-ihracat Yapın, Dünyaya Açılın!" başlıklı; AliExpress Resmi Eğitimci Hidayet Öztürk de "E-İhracatta Başarılı Olmanın Yolları Nelerdir?" "AliExpress'de Satıcı Olmak" başlıklı konuşma gerçekleştirdiler. Programda Türkiye'de E-İhracat, AliExpress Türkiye faaliyetleri ve AliExpress'de satıcı olmak konularında detaylı bilgiler verilmiş, üyelerimizden gelen sorular yetkililer tarafından cevaplandırılmıştır. Programın akabinde üyelerimizi e-ticaret/e-ihracat konularına teşvik için bir kampanya başlatılmış ve mağaza başvurusu yapan üyelerimizin anında indirim kuponlarına hak kazanmaları ve bu maliyetin AliExpress tarafından karşılanacağı ilan edilmiştir.

KTO BAŞKANI SELÇUK ÖZTÜRK: "DİJİTAL TİCARET PAZARINA GİRMEK İÇİN GEÇ KALMAYIN!"

Koronavirüs sürecinin dijital dönüşümün kaçınılmaz olduğunu gösterdiğini ifade eden KTO Başkanı Selçuk Öztürk KOBİ'lere seslenerek, "Dijital ticaret KOBİ'lerimiz için yeni imkânların kapısını aralayacak. Bu pazara girmek için geç kalmayın!" çağrısında bulundu.

Konya Ticaret Odası Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, Ticarete normalleşme sürecinin konuşulduğu Türkiye'de Koronavirüs sonrasında özel sektörün öncelikli gündeminde dijital ticaretin yer alacağını söyledi. Türkiye'de e-ticaretin dünya ortalamasından çok daha hızlı bir şekilde büyümesine rağmen istenen noktaya ulaşılamadığını ifade eden Başkan Öztürk, bu büyük potansiyel 2020 itibarıyla daha iyi kullanılmaya başlayacağını ifade ederek Koronavirüs sürecinin dijital dönüşümün kaçınılmaz olduğunu gösterdiğini belirtti. KOBİ'lere seslenen Öztürk, dijital ticaretin KOBİ'ler için yeni fırsatların kapsını aralayacağını vurgulayarak "bu pazara girmek için geç kalmayın!" çağrısında bulundu.

Öztürk açıklamasına şu ifadelerle devam etti: "Koronavirüs süreci e-ticaret, e-ihracat, sosyal ticaret, mobil ticaret olarak adlandırdığımız dijital ticaretin önemini bir kez daha göstermiştir. Geçtiğimiz yıllarda tüm dünyada pazarın hızla büyümesi Türkiye'nin de bu yarışta geç kalmaması gerekliliğini ortaya koymuştu. Bu sebeple tüm Türkiye'de özellikle KOBİ'lerimizin dijital dönüşüme hızla uyum sağlamaları için deyi yerindeyse bir seferberlik yürütüldü. Böylelikle firmalarımızın büyük oranda sürece hazırlandığını ve koronavirüs ile

birlikte dijital ticaretin payının hızla arttığını söyleyebiliriz. Sosyal ticaret ve mobil ticaretin de hızla artmasının genel olarak dijital ticaretin payını artırdığını biliyoruz. Fakat şu an bile gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yüzde 15 civarında olan e-ticaretin toplam perakende pazarına oranında Türkiye'nin halen çok geride olduğunu görüyoruz. Tüm dünyada dijital ticaretin koronavirüsle birlikte hızla artacağını düşünerek; Türkiye ve dünya pazarları arasında farkı daha hızlı bir şekilde kapatmalıyız. Bununla birlikte 2020'de sınır ötesi e-ticaret pazarında da büyük bir artış bekleniyor. Dünya genelinde e-ihracatın payı giderek artıyor ve firmalar büyük oranda e-ihracata geçiyor. Bu yüzden e-ihracat da özel sektörün öncelikli

gündeminde yer alacak. Türkiye'de e-ihracatta hızla artış sağlayacaktır. Bu gelişmeler özellikle KOBİ'lerimiz için dijital dönüşümün kaçınılmaz olduğunu göstermiştir. Koronavirüs sürecinde dijital dönüşüm sürecinde geri kalamamak ise neredeyse bir zorunluluktur. Tüm KOBİ'lerimize dijital ticaret sektörüne girmekte, girmişler ise bu sektöre ağırlık vermekte geç kalmamaları çağrımızı tekrarlıyoruz. Oda olarak dijital dönüşümde programlarımızla, eğitimlerimizle bugüne kadar firmalarımıza verdiğimiz desteği koronavirüs sonrası planlayarak daha artıracakız. Firmalarımızla işbirliği içinde çalışarak Konya'nın ve ülkemizin e-ticaret ve e-ihracat payını artırmaya kararlıyız."

E-TİCARETTE “GÜVEN DAMGASI” SAYISI ARTIYOR

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından, tüketicilerin elektronik ortamda güvenle alışveriş yapmalarına imkan sağlayan “güven damgası” sistemine yeni e-ticaret şirketlerinin dahil olması dolayısıyla tanıtım toplantısı düzenlendi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, video konferans sistemiyle katıldığı toplantıda yaptığı konuşmada, “güven damgası” alan şirket sayısının 18’e ulaştığını belirterek, “Vatandaşlarımızla, güven damgası almış sitelerimizi tercih etmeleri çağrısını yapıyorum” dedi. Ticaret Bakanlığının, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını sürecinde

ticaretin devamına yönelik çok sayıda yeniliğe imza attığını belirten Hisarcıkloğlu, bu kapsamda e-ticareti kayıt altına almak üzere Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi kurulduğunu ve 20 bine yakın firmanın kayıt altına alındığını söyledi. Hisarcıkloğlu, geçen ay “e-Ticaret Olarak KOBİ’lerin Yanındayız” kampanyası başlatıldığını anımsatarak, 28 firmanın KOBİ’lere yönelik avantajlı paketlerle kampanyaya katıldığını bildirdi. Kovid-19 salgını sürecinin, dijital dönüşümü daha da hızlandırdığına işaret eden Hisarcıkloğlu, şöyle konuştu: “Ülkemizde internet kullanıcılarının online alışveriş yapma oranı her geçen gün artsa da dünya orta-

lamasının oldukça gerisinde. Online alışverişin önündeki en büyük engel ise güven eksikliği. Tüketiciler, kredi kartı bilgilerini ve kişisel verilerini paylaşmak istemiyor. Yasal çerçeveye uygun hazırlanmayan mecralar da maalesef bu sorunları körüklüyor. İşte bu güven sorununun önüne geçebilmek için Ticaret Bakanlığımızın da gayretiyle e-ticarette güven damgası hayatımıza girdi.” TOBB olarak Ticaret Bakanlığı himayelerinde, e-ticaret sitelerine güven damgası vermeye başladıklarını ifade eden Hisarcıkloğlu, bu damgayı alan şirketlerin, internet sitelerinin teknik altyapısını, bakanlığın yayımladığı mevzuata uygun tasarlarken, düzenli

olarak yaptırdıkları sızma testleriyle müşteri verilerini, olası internet korsancılığına karşı koruduklarını dile getirdi. Hisarcıkloğlu, şunları kaydetti: “100’den fazla kriteri kontrol ederek, ilgili şartları sağladığını kanıtlayan e-ticaret siteleri, sürecin sonunda ‘güven damgası’ alıyor ve internet sitelerinde ‘TR-GO’ logosunu yerleştirmelerine izin veriyoruz. Birliğimiz bünyesinde kurduğumuz şikayet hattımızla tüketicilerimiz ve güven damgası almış e-ticaret sitelerimiz arasında köprü vazifesi görüyoruz. Ocak ayında, Ticaret Bakanımız Pekcan’ın ev sahipliğinde, güven damgası almaya hak kazanan ilk 12 e-ticaret sitesine güven damgasını törenle takdim etmiştik. Güven damgası alan ilave 6 şirketimizle birlikte, bugün sayımız 18’e çıktı. ‘Gönül rahatlığıyla’ sloganımızla kampanyamızı başlatıyor ve tüketicilerimize gönül rahatlığıyla bu sitelerden alışveriş yapabilirsiniz diyoruz. Vatandaşlarımıza, güven damgası almış sitelerimizi tercih etmeleri çağrısını yapıyorum.” Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını döneminde e-ticaretin öneminin tüm dünyada görüldüğünü söyledi. e-Ticaretin coğrafi sınırları ortadan kaldırması, kesintisiz hizmet sunumu, pazara giriş ve iş yapma maliyetlerinin azaltıcı etkisiyle ülke ekono-

mileri için stratejik bir faaliyet alanı olduğunu ifade eden Pekcan, bazı faaliyet kollarındaki KOBİ’ler, esnaf ve üretici birliklerinin desteklenmesinde de e-ticaretin önemli fırsatlar sunduğunu dile getirdi. Bakan Pekcan, şöyle konuştu: “e-Ticaretin bu kadar genişlemesi, faydalarının yanında potansiyel bir risk de barındırmaktadır. Tıpkı konvansiyonel ticaretteki gibi e-ticarette de taraflar arasındaki sözleşme şartları iyi çok işlenmeli, malın ayıpsız teslimi, teslim şekilleri ve ödeme koşullarına kadar tüm hususlar her iki tarafı da memnun eden biçimde önceden tanımlanmalıdır ki sonunda bir anlaşmazlık doğmasın.” Pekcan, güven damgası sistemi-

nin de bu çerçevede çok önemli olduğuna işaret ederek, tüketicilerin haklarının korunması, yanlış bilgilendirilmemesi için gerekli altyapının sağlanması gerektiğini bildirdi. İnternet ortamına aktarılan kişisel verilerinin korunmasının da önemli bir güvenlik konusu olduğuna dikkati çeken Pekcan, “e-Ticaret, tarafların sözleşme özgürlüğüne ve piyasa etkinliğine hanel getirilmeden düzenlenmeli, denetlenmeli ve güvenli olması temin edilmelidir.” değerlendirmesinde bulundu. Pekcan, Türkiye’nin e-ticaret alanında iddialı ve gelişime açık bir konumda olduğunu belirterek, ülkenin genç, dinamik ve iletişim teknolojilerine yatkın bir nüfusu ve jeo-stratejik konumundan dolayı avantajları olduğunu anlattı. e-Ticaret sitelerine çağrıda bulunan Pekcan, “Tüm paydaşlarımızla, sektör aktörleriyle ve ticaret erbabımızla birlikte e-ticaretin getirdiği fırsatları en iyi şekilde kullanıp üretim ve ihracatımızı geliştireceğiz. Tüm e-ticaret sitelerimizi, ülkemizin e-ticaretteki kalite öncelikleriyle uyumlu biçimde, güven damgalarını alarak faaliyetlerini sürdürmeye davet ediyorum.” ifadelerini kullandı. Pekcan, e-ticarette güven damgası mekanizmasının oluşturulmasında ve hayata geçirilmesinde emeği geçen Bakanlık ve TOBB çalışanlarına teşekkür etti.

KTO YÖNETİMİ KURULU VE KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYETİ

KONYA VALİSİ VAHDETTİN ÖZKAN'I MAKAMINDA ZİYARET ETTİ

Konya Ticaret Odası ve KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile KTO Meclis Başkanı Ahmet Arıcı Konya Valiliği'ne atanan Vahdettin Özkan'ı makamında ziyaret etti. Konya Ticaret Odası ve KTO Karatay Üniversitesi ve Konya'nın tarihine ilişkin bilgiler veren Öztürk ve beraberindeki heyet Vali Özkan'a başarılar diledi.

KONYA TİCARET ODASI BAŞKANI SELÇUK ÖZTÜRK MPG A.Ş.'Yİ ZİYARET ETTİ

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk MPG A.Ş.'yi ziyaret etti. Bera Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı M. Ulvi Bezirci ile birlikte MPG A.Ş.'yi ziyaret eden KTO Başkanı Selçuk Öztürk, MPG A.Ş.'nin Türk Savunma Sanayisi için Konya'da geliştirdiği projelerle gurur duyduklarını söyledi. "Yerli ve Milli Sanayi Savunma Teknolojisine kazandırdıkları projeler için Sayın Cumhurbaşkanımıza, Savunma Sanayi Başkanlığımıza, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne Bera Holding ve MPG A.Ş.'nin tüm çalışanlarına teşekkür ediyorum." diyen Başkan Öztürk MPG A.Ş'ye başarılar diledi.

SİGORTA ACENTELERİNDEN YÖNETMELİK İPTALİ TALEBİ

Konya Ticaret Odası Sigortacılık Meslek Komitesi Başkanı Hasan Sarısaç, sigorta sözleşmeleri ile ilgili yapılan yönetmelik değişikliğinin sigorta acentelerini sıkıntıya soktuğunu belirterek, sektör temsilcileri olarak yönetmeliğin iptalini istediklerini belirtti. Hasan Sarısaç açıklamasında, Hazine ve Maliye Bakanlığının sigorta pazarını büyütmek adıyla 9 Mayıs tarihinde, "Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetlere, Tüketici Lehine Yapılan Sigortacılık Sözleşmeleri ile Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmelerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" değişikliğini yürürlüğe aldığını söyledi. Bu değişiklikle yetkisiz, mesleki bilgilere sahip olmayan kişi ve kurumların da poliçe kesmesinin önünün açıldığını ileri süren Sarısaç, "Yönetmelik ne yazık ki I sektöre 2007 yılından bu yana getiren kalitenin düşmesine yani 5684 Sayılı Kanundan önce herkes poliçe satıyordu, tali acentelik veya prodüktör adı altında bu kişiler bilinçsiz, muafiyetti eksik teminatlı poliçeler satarak sigortalılarda mağduriyet oluşturuyorlardı, müşteriler sigortaya küsüyorlardı. Şimdi yine aynı durumlar söz konusu olacaktır. Pazarın büyütülmesi ancak eğitimli, sigortacılığı kendisine meslek edinen acentelerin sigortalıları bilinçlendirmesi ile olacaktır" şeklinde konuştu. Sarısaç, sigortacılığın yardımcı

meslek olmadığı değerlendirmesinde bulunarak, "Yönetmeliğin asıl işi sigortacılık olmayan ve sattığı ürünle ilişkili olması kaydıyla mal ve hizmet satışı ile birlikte sigorta poliçesi sunulması yasallaştı. Böylece turizm acenteleri seyahat sigortası, telefon bayileri, beyaz eşya bayileri elektronik cihaz sigortası, makine üreticisi makine kırılması sigortası, tekne üreticisi tekne sigortası, emlakçı konut sigortası, deprem sigortası gibi ürünleri satabilecek. Kısaca hayat ve motorlu taşıt sigortası dışında tüm branşlarda satış yapabilmelerinin yolu açılmıştır. Sigortacılık bir yardımcı meslek olarak görünecektir" dedi.

"SADECE SİGORTA POLİÇESİ KESEN KİŞİLER DEĞİLİZ"

Sektör temsilcileri olarak yönet-

meliğin iptalini istediklerini belirten Sarısaç, "Biz sigorta acenteleri olarak sadece sigorta poliçesi kesen kişiler değiliz. Acenteler olarak ülkemizdeki tüm kişi ve kurumların yüzlerce farklı riskine teminat sunulmasına aracılık eden ve bu faaliyeti yaparken de risk yönetimi, kriz yönetimi, halkla ilişkiler, finans yönetimi, hukuk ve daha birçok konuda bilgi ve donanımına sahibiz. Tüm kişi ve kurumların en önemli ve hayati risklerine teminat sağlanmasına aracılık eden mesleğiz. Bu kadar önem ve hassasiyet ile uzun yıllar harcarak emek verdiğimiz bu mesleği çıkarılan bir yönetmelik ile herkesin yapabilir hale gelmesi oldukça üzücü olmuştur. Sigorta acenteleri olarak beklentimiz hukuksal konularda da çelişkiler bulunan bu yönetmeliğin ivedilikle iptal edilmesini istiyoruz. Hazine ve Maliye Bakanlığımızın da bu konuda bizlerin sesini duyacağına ve gerekli çalışmaların yapılacağına yürekten inanıyorum. Sigorta acenteleri olarak mesleğimizin bir ek gelir sağlayıcı yardımcı meslek olarak görülmemesini istiyoruz" şeklinde konuştu.

KTO COVID-19 BELGESİ ALDI

Konya Ticaret Odası, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından verilen ve uluslararası bir kalite belgesi niteliğinde olan "Covid-19 Güvenli Üretim Belgesi"ni aldı. Bilindiği gibi Koronavirüs Pandemisi sürecinde tüm sektörlerdeki sanayicilerin enfeksiyon önleme ve kontrol prosedürleri hakkında bilgi sahibi olmasını amaçlayan Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Covid-19 salgını sürecinde kılavuz yayınlamış ve getirilen tedbirlere uyum sağlayan kuruluşların yapılacak denetimleri başarı ile tamamlamaları durumunda, uluslararası bir kalite belgesi şeklindeki "Covid-19 Güvenli Üretim Belgesi" vereceğini ilan etmiştir. Konya Ticaret Odası da bu kapsamda gerek çalışanlarının ve gerekse üyelerinin sağlığını korumak, güvenli ve hijyenik ortamda hizmet sunmak amacıyla TSE tarafından yayınlanan kılavuz doğrultusunda bütün gereklilikleri yerine getire-

rek, bu belgeyi almak için TSE'ye müracaat etmiştir. 12 Haziran 2020 tarihinde gerçekleştirilen denetimler sonucunda tam not alarak, TSE tarafından verilen ve uluslararası bir kalite belgesi niteliğinde olan "Covid-19 Güvenli Üretim Belgesi"ni Odalar ve Borsalar camiasında alan ilk oda Konya Ticaret Odası olmuştur. Konuya ilişkin bir açıklama yapan KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yürürlüğe konan "COVID-19 Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu" kapsamında "TSE Covid-19 Güvenli Üretim Belgesi" verilmeye başlanmıştır.

Yine TSE tarafından Covid-19'a yönelik çalışanları, ziyaretçileri ve personeli korumaya yönelik olarak da belgelendirme yapılmaktadır. Şehrimizden bazı firmalar TSE'ye müracaat ederek bu belgeyi almaya hak kazanmıştır. Bu anlamda Konya Ticaret Odası olarak biz de gerekli şartları sağlayıp, belgelendirme için TSE'ye başvuruda bulunduk. TSE tarafından yapılan denetim ve incelemeler sonucunda Odalar ve Borsalar camiasında "TSE Covid-19 Güvenli Üretim Belgesi" almaya hak kazanan ilk oda olduk. Belgemizin Odamıza ve camiamıza hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bundan sonraki süreçte bu belgenin güven damgası gibi üretim, istihdam ya da ihracat yapan tüm firmalarda istenilecek ve talep edilecek bir belge olacağını ifade eden Öztürk "Tüm üyelerimize bu belgeyi almalarını öneriyorum." şeklinde konuştu.

YAPAY ZEKA TABANLI ALGORİTMA İLE YENİ PAZARLARA FİRMANIZI TANITIN, İHRACATINIZI BÜYÜTÜN WEBİNARI

Konya Ticaret Odası ve TürkTicaret.Net işbirliğiyle düzenlenen "Yapay Zeka Tabanlı Algoritma ile Yeni Pazarlara Firmanızı Tanıtın, İhracatınızı Büyütün" webinarı gerçekleştirildi. Programın açılışında konuşan Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Keresteci şunları kaydetti: "Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre, ülkeler arasındaki ticaret gerilimleri ve yavaşlayan ekonomik büyüme nedeniyle küresel ticaret hacmi, 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 2,9 azalarak 38,1 trilyon dolara geriledi. Korona virüs sebebiyle 2020'nin tamamında yüzde 30'a yakın bir oranda azalma bekleniyor. 2019 yılında Konya'nın ihracatına baktığımızda ise; yüzde 11,75 artışla 2.014 milyar dolar ile tarihinin en yüksek ihracat rakamına ulaşan Konya'nın dış ticaret fazlası yaklaşık 1,15 milyar dolardır. Aynı dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranında ise yüzde 271 gibi bir rakama ulaşarak Türkiye ekonomisi için büyük bir kazanç elde

ettik. Bu rakamlar küresel ticaretteki zorluklara rağmen Konya'nın çok büyük ihracat potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Dünya ticaretindeki 2020 yılındaki gerileme beklentisine rağmen Konya olarak yurt dışına daha fazla açılmakta kararlıyız. Bunun yolunun da sınır ötesi ticarette dijital dönüşümden geçtiğini biliyoruz. e-ihracattan geçtiğini biliyoruz. Tüm dünyada; işletmelerin ve endüstrilerin "dijital dönüşüm" kavramı ile iş yapma modellerinin büyük ölçüde değişime uğradığı bir süreci yaşıyoruz. Küresel ticarette de hızla devam eden bu dönüşüm Koronavirüs süreci ile birlikte yeni

boyut kazanmıştır. Türkiye'nin sosyal hayatta ve ekonomide normalleşmeye başladığı bu süreçte, yeni dönemde ticaretin de eskisi gibi olmayacağı açıktır. Hem salgın sürecindeki ticaret alışkanlıklarının değişmesi hem de dünya pazarından pay almakta geç kalınmaması için özellikle KOBİ'lerimizin dijital dönüşümünün kaçınılmaz olduğunu düşünmekteyiz." TürkTicaret.Net İcra Kurulu Üyesi Ali Gökhan Yalçın ve TürkTicaret.Net Kurumsal Satış Direktörü Ayşe Kamiloğlu da "Yapay Zeka Tabanlı Algoritma ile Yeni Pazarlara Firmanızı Tanıtın, İhracatınızı Büyütün" konulu webinara katılanlara bilgi verdiler.

KONYA TİCARET ODASI EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI MASKE SATIŞINA İNDİRİMLİ FİYATTAN DEVAM EDİYOR

Sayın Üyemiz; Covid-19 sebebiyle Soluğan pandemi sürecinde sağlık ve hijyen tedbirleri noktasında maske kullanımı zorunlu hale gelmiştir. Bu zorunluluk akabinde sizlerden gelen yoğun talebi karşılamak üzere Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı olarak başlamış olduğumuz maske satışına indirimli fiyattan devam ediyoruz.

Bu kapsamda Konyalı firmaların ürettiği maskeleri adedi 0,75 TL. (KDV Dahil) olmak üzere 50'li paketler halinde (Paket fiyatı 37,50 TL'dir.) Aşağıdaki adreslerden 09.00-18.00 saatleri arasında temin edebilirsiniz. KTO TEKNOLOJİ ve EĞİTİM KAM-

PÜSÜ (KTO-TÜYAP Fuar Alanı Yanı) Telefon: 0 (332) 221 02 21 Adres: Fevziçakmak Mah. 10753. Sk. No: 7/A Karatay - Konya KTO EĞİTİM ve SAĞLIK VAKFI - ERKEK ÖĞRENCİ YURDU

Telefon: 0 (332) 355 15 50 Adres: Fetih Mah. Müzdelife Sok. No:3 Karatay - Konya **İletişim:** Mehmet UZUNPOSTALCI Tel: 0533 662 58 06

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ AKADEMİSYENLERİ TÜBİTAK'IN AŞI GELİŞTİRME PROJESİNDE

Koronavirüsle mücadele sürecinde, toplum sağlığını korumak için Türkiye'ye örnek olan projelere imza atan KTO Karatay Üniversitesi, başarılı çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. Bu süreçte siperlik maske, anti bakteriyel dezenfektan, IR ateşölçer, taşınabilir solunum cihazı ön prototipi, tek bir cihazla aynı anda dört hastanın solunum işlevini yerine getiren vantilatör modülü, kuru buharlı dezenfeksiyon sistemi üretilip/ geliştiren KTO Karatay Üniversitesi şimdi de yerli ve milli aşı çalışmalarına destek oluyor.

KTO Karatay Üniversitesi Tıp Fakültesi akademisyenlerinden Dr. Öğr. Üyesi Merve Aydın Terzioğlu ve Arş. Gör. Tuğçe Duran'ın yer aldığı, "Koronavirüse Yönelik Aşı ve İlaç Geliştirilmesi Çağrısı" kapsamında, Selçuk Üniver-

sitesi'nin yürütücü kuruluş olduğu "SARS-Cov-2 (COVID-19) Spike (S) Antijenine Karşı Kendiliğinden Amplifiye Olabilen mRNA Aşısının Geliştirilmesi" adlı proje, TÜBİTAK-Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı (1004) dahilinde kabul edildi. **"KTO Karatay Üniversitesi olarak yerli ve milli aşı çalışmaları içinde yer almaktan gurur duyuyoruz"**

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, TÜBİTAK tarafından kabul edilen projeye dair "Tüm dünyayı derinden etkileyen pandemi sürecinde, KTO Karatay Üniversitesi olarak ülkemiz ve tüm insanlık için faydalı olacak şeyler üretmeye/geliştirmeye gayret ettik. Başarılı birçok projeyi bu dönemde öğrenci, akademisyen ve sektör danışmanlarımızla hayata geçirdik. Şimdi de yerli ve milli aşı çalışmalarında yer aldığımız için büyük gurur yaşıyoruz. Başta tüm proje ekibi olmak üzere, üniversitemiz Tıp Fakültesi akademisyenlerinden Dr. Öğr. Üyesi Merve Aydın Terzioğlu ve Arş. Gör. Tuğçe Duran'ı tebrik ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum." diyerek projeden duyduğu memnuniyeti ifade etti.

KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ KURSLARINA KAYIT YAPTIRMAKTA GEÇ KALMAYIN!

Konya Ticaret Odası'nın proje yürütücüsü olduğu Mesleki Eğitim Merkezi; bireylere mesleki nitelik kazandırmak ve nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak, mesleki eğitime özel sektörün yeterli ilgi ve hassasiyeti göstermesini sağlamak, mesleki eğitim konusundaki olumsuz toplum algısını değiştirmek, mesleki eğitim içeriğinin sürekli değişen işgücü ihtiyaçlarına göre güncellemek amaçları ile kurulmuştur. Toplam 21.000 m² Eğitim Kompleksi, 16 Derslik, 5 Bilgisayar Laboratuvarı, Konferans ve Seminer Salonu ve 196 Kişi Kapasiteli Konaklama Merkezi ile Konya ve çevre illerin hizmetine sunulan KTOMEM 2020 yılında faaliyetlerine başlamıştır. Proje Ortakları ve İştirakçileri olan KTO Karatay Üniversitesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Kop Bölge Kalkınma İdaresi, Konya Ticaret Borsası, Konya Sanayi Odası, Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü, Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği destekleri ile iş dünyasının nitelikli ara eleman ihtiyacının kısa süreli eğitimlerle yetişmesini sağlayacak bir kurs merkezidir. Hedef gruplarımız içinde öğretmen ve eğiticiler, fabrikaların üretim sorumluları, fabrikalardaki işçiler, eğitim alan lise, meslek yüksek okulları ve mühendislik öğrencileri ile işsizler bulunmakla beraber istihdam sorunu ile ilgilenen kurumlar (İŞKUR, MEB, Odalar, Üniversiteler, Yerel Yönetimler), Özel Sektör Temsilcileri, İstihdam Piyasası, bölge ve ülke

ekonomisi nihai yararlanıcılar olarak sıralanabilir. Hedef gruplarının tespitinde güdülen gayeler şöyle izah edilebilir;

- Öğretmen ve Eğitimcilerin kurumumuzda eğitim olarak Konya il merkezinde meslek liselerinde vermiş oldukları eğitimin kalitesinin artırılmasına katkıda bulunmak, ayrıca meslek eğitimi verilen okullara lokomotif olup, kaynak ve materyal desteği sunma
- Üretim sorumlularının ihtiyaç duydukları bilgi beceri ve pratik eğitimlerinin kurumumuzda gerçekleştirilmesi
- Fabrikalardaki çalışan işçilerin mesleki bilgi, beceri ve donanımlarının geliştirilmesi
- Öğrencilerin eğitim aldıkları alanlarda, kurumumuzda pratiklerini geliştirme ve özgüvenlerini artırma şansı verme
- İşsizlere ise istihdam açığı bulunan alanlarda aranan niteliklerde vasıf kazanma

KTO Mesleki Eğitim Merkezinin en büyük avantajı esnek yapısıdır. Günümüzde hızla dönüşüm geçiren sektörler, esnek yapıda eğitim sistemlerini gerekli kılmaktadır. Ayrıca iş ve işlemler hızlı bir şekilde halledilir çünkü bürokrasi minimum düzeye indirilmiş, özel sektör yaklaşımı ile faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Talep edilen her alan ve dalda mevcut kurs programlarına ek olarak, istenilen konular çerçevesinde eğitim programları hazırlanarak eğitimler verilmektedir. Projemiz ortakları ve des-

tekleyicileri arasında şehrin ilgili tüm kesimleri vardır. Kursiyer hedef kitlesi çok geniştir ve Hayat Boyu Öğrenme anlayışı çerçevesinde kapsayıcı bir eğitim merkezi tasarlanmıştır. Gelişmiş fiziki altyapı ve donanıma sahip atölye ve laboratuvarlar ile tefriş edilmiş ve çağın gerekliliklerine her daim ayak uydurarak, modern yapısını devam ettirecektir. Uluslararası Fuar Merkezi yanında yer alan merkezimiz özellikle ilçelerden ve il dışından kurs almaya gelecek kursiyerler için konaklama imkânı sunmaktadır. Eğitimlere katılanlara sertifika ve "katılım belgesi" verilecektir.

Kurumumuzda bulunan atölyelerimiz

- Makine Teknolojisi Atölyeleri
 - CNC Atölyesi
 - Saç İşleme Makineleri Atölyesi
 - Temel İşlemler Atölyesi
 - İmalat İşlemleri Atölyesi
 - Metal Teknolojisi Atölyeleri
 - Kaynak Atölyesi
 - Kaynak Simülatörü Laboratuvarı
 - Kaynak Robot Atölyesi
 - Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri
 - Hidrolik/Elektro Hidrolik, Ardışık Kontrol /Pnömatik Atölyeleri
 - Katı Modelleme ve Tasarım Laboratuvarları 1 – 2 – 3 – 4
 - Büro Yönetimi ve Ön Muhasebe Laboratuvarı 1
- Yılda 1.500-2000 kursiyere eğitim vermeyi hedeflediğimiz KTO Mesleki Eğitim Merkezinde bulunan kurslara ön kayıt yaptırmakta geç kalmayın.

MODEL FABRİKA'DAN EĞİTİM ALAN KOBİ'YE 70 BİN TL DESTEK

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank: "Pandemi döneminde dijital dönüşümün önemi bir kez daha ortaya çıktı. En az kaynakla, en kısa zamanda, en ucuz ve hatasız üretimi model fabrikalarda öğretiyoruz. KOBİ'lerimizin deneyimsel öğrenme tekniklerini kullanarak yetkinlik kazanmaları çok önemli. Model fabrikalardan eğitim alarak işletmelerini dönüştürecek KOBİ'lerin giderlerinin 70 bin TL'ye kadar olan kısmını karşılayacağız."

KOSGEB, Model Fabrika'dan eğitim alacak KOBİ'lere 70 bin TL'ye kadar destek verecek. Düzenlemeyi duyuran Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, pandemi döneminde dijital dönüşümün önemini bir kez daha ortaya çıktığını belirtti. En az kaynakla, en kısa zamanda, en ucuz ve hatasız üretim modelini bu süreçte uygulamanın önemini vurgulayan Bakan Varank, "KOBİ'lerimizin deneyimsel öğrenme tekniklerini kullanarak yetkinlik kazanmaları çok önemli. Bu nedenle KOSGEB olarak yeni bir destek kurguladık. Model fabrikalardan eğitim alarak işletmelerini dönüştürecek KOBİ'lerin eğitim hizmeti giderlerinin 70 bin TL'ye kadar olan kısmını karşılayacağız." dedi.

Ankara ve Bursa'da Açılmıştı
KOBİ'lerin dijital dönüşümlerine imkan sağlamak, yalın üretime geçmelerini teşvik etmek ve deneyimsel öğrenme prensiplerini işletmelerinde uygulamalarını mümkün kılmak amacıyla Model Fabrika projesi hayata geçmişti. İlki Ankara'da ikincisi Bursa'da açılan Model Fabrika, ortak kullanıma yönelik bir yetkinlik merkezi olarak biliniyor.

Sayı 14'e Çıkacak

2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nda bu fabrikaların sayısının 14'e çıkarılması hedefleniyor. İzmir, Mersin, Gaziantep, Konya ve Kayseri model fabrikaların öncelikli olarak kurulacağı iller ara-

sında yer alıyor.

Devletin makroekonomik politikalarında yer bulan Model Fabrikalara KOSGEB'den de bir destek geldi. Bakan Varank, KOSGEB'in Model Fabrikalarda eğitim alan KOBİ'lere dönük desteğini anlatırken şunları söyledi:

Dijital Dönüşüm

Covid-19 salgını, tüm dünyada bir şok etkisi yarattı. Bu şokun yansımaları yavaş yavaş azalmaya başlasa da her alanda değişimlerin yaşanacağı bir dönem bizi bekliyor. Pandemi'nin yaşandığı bu dönemde dijital dönüşümün önemi bir kez daha ortaya çıktı. Artık, eğitimler uzaktan veriliyor. Hizmetlere uzaktan erişim daha mümkün hale geliyor.

Deneyimsel Öğrenme

Tüm bunlar olurken, en az kaynakla, en kısa zamanda, en ucuz ve hatasız verimli bir üretim modelini geliştirmek de çok önemli. İşte yalın üretim dediğimiz bu model ile pek çok teorik kavram pratik ile buluşuyor. Model Fabrikalar, KOBİ'lerimizin deneyimsel öğrenme tekniklerini kullanarak yetkinlik kazanmaları açısından çok önemli.

Eğitim Giderleri Karşılancak

Bu nedenle Model Fabrikalarda eğitim alarak işletmelerini dönüştürecek KOBİ'lere yönelik yeni bir destek kararı aldık. KOSGEB'in İşletme Geliştirme Destek Programı'nda üst limiti 70 bin TL olan Model Fabrika Desteği'ni kurguladık. Model fabrikalardan eğitim alan KOBİ'lerin hizmet giderlerinin 70 bin TL'ye kadar olan kısmını karşılayacağız.

Nasıl Başvuracaklar?

KOBİ'ler, KOSGEB'in İşletme Geliştirme Destek Programı kapsamında verdiği Model Fabrika Desteğine, <https://edevlet.kosgeb.gov.tr/EHizmetler?ReturnUrl=%2f> internet adresinden başvuru yapabilecek.

KAYNAK: <https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/7466/model-fabrikadan-egitim-alan-kobi-ye-70-bin-tl>

KTO MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutut toplantılarına devam ediyor. Bu ay yapılan toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. Ocak-Şubat ayında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ TOPLANTILARI VE ALINAN KARARLAR

PAZARCI ESNAFI İŞLERİNE DEVAM ETMEK İÇİN İZİN İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Giyim Eşyası ve Tekstil Ürünleri Perakende Ticareti Yapan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutut toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Meslek Komitesi üyeleri bu toplantıda Koronavirüs önlemleri kapsamında sosyal mesafe şartlarına uygun olarak pazarcı esnafının (tekstil, ayakkabı, züccaciye) işlerine devam edebilmeleri için KTO Yönetim Kurulunun İçişleri Bakanlığı ile Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği'ne müracaat etmesi talep edilmiştir. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu İçişleri Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde girişimlerde bulunmuştur.

KTO GİYİM EŞYASI İMALATI VE TOPTAN TİCARETİ YAPAN MESLEK KOMİTESİ ÜYELERİ MASKE SATIŞINA İZİN VERİLMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Giyim Eşyası ve Tekstil Ürünleri Perakende Ticareti

Yapan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutut toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Meslek Komitesi üyeleri 6 Nisan 2020 tarihi itibarıyla maske satışına yasak getirildiğini, maske satışlarının durdurulması kararı ile maske temin etmenin zorlaştığını, işverenlerin çalışanları için maske temin etmekte zorlandığını hatırlatarak, Koronavirüs nedeniyle işleri durma noktasına gelen tekstil sektörünün canlandırılması için sağlık ve hijyen kurallarına uygun üretim yapan firmaların izinlerinin kolaylaştırılması, maske ve koruyucu tulum üretimi için kalite standardı ve fiyat sınırlaması getirilerek, maske satışına izin verilmesini talep ettiler. KTO Yönetim Kurulu, 28/04/2020 tarih ve 96500526-10303 sayılı yazı ile Sağlık Bakanlığı'na müracaat ederek konunun takipçisi olmuştur. Yapılan girişimler neticesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından salgınla

mücadelede normalleşme takviminin açıklandığı, 4 Mayıs 2020 tarihli Kabi-ne Toplantısı sonrası alınan kararlar çerçevesinde cerrahi maskelerin perakende satış noktalarında satışı mümkün hale gelmiş 08 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla ilk etapta, salgının en yoğun görüldüğü İstanbul'da, akabinde büyükşehirlerden başlamak üzere hızlı bir şekilde diğer illerdeki marketlerde de cerrahi maskelerin satışı yapılmaya başlanmıştır.

MASKE ÜRETİM ŞARTLARI KOLAYLAŞTIRILMALI

Konya Ticaret Odası Giyim Eşyası ve Tekstil Ürünleri Perakende Ticareti Yapan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutut toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Meslek Komitesi üyeleri mutut toplantısında maske üretimi konusunda yaşanan sorunlarla ilgili görüşme gerçekleştirdi. Meslek komiteleri üyelerinin bu talepleri doğrultusunda KTO Yönetim Kurulu Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'ne maskelerin "Ultrasonik Dikişli" olma şartının kaldırılması ve günlük teslim edilecek maske miktarının 100 bin adet olarak düzenlenmesi hususunda talepte bulundu. Konuya ilişkin Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'ne gönderilen yazı şöyle; "Şehrimizdeki tekstil üreten bazı firmalar USHAŞ Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş. ile Mal Alım Sözleşmesi imzalamışlardır. Bu firmalar belirtilen sözleşme gereği kendi çaplarında yatırımlar yapmış ve belirtilen şarta uygun olarak üretim faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. Ancak, firmaların USHAŞ ile yaptık-

ları sözleşmenin 10. maddesinde, "Tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerini diğer tarafın yazılı onayı alınmadan 3. kişi ve kuruluşlara devir ve teslim edilemez" hükmüne rağmen, USHAŞ ile sözleşme yapan maske üreticilerine sözleşme haklarının DMO'ya devredildiği bildirilmiştir. Kurumunuz tarafından imzalanması istenen sözleşme taslağında ise Maskelere İlişkin Teknik Şartname'nin (M) maddesinde "EU MDD Directive 93/42/EEC Kategori III veya eşdeğerleri; EN 14863 Type II, IR, IIR; ya da AST M F2100 minimum Level 1 veya eşdeğeri standartlara sahip olmalıdır" şartı ile Ürün Özellikleri başlıklı kısımda "Ultrasonik Dikişli" olma şartı yer almaktadır. Konya'da ultrasonik cihazla üretim yapabilen bir firma bulunmamaktadır. Kurumunuz tarafından belirtilen Teknik Şartnamedeki hükümlere uygun üretim yapılamaması nedeniyle üyelerimiz ağır maddi kayıplarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Ayrıca maske imalatı yapan firmalar halihazırda ihracat yapmadığı ve ihracat tecrübesi de bulunmadığından ileride mağdur olmamak ve ihracat bağlantıları için zaman kazanmak adına günlük 1 milyon adet maske üretme potansiyeli olmasına karşın düzenlenecek sözleşmede (ileride artırılmak üzere) asgari günlük teslim edilecek maske miktarının 100 bin adet olarak düzenlenmesini talep etmektedirler. Firmaların kurumunuz ile yapacakları sözleşmelerde yukarıda izah edilen, teknik şartnamenin (M) maddesi ile "Ultrasonik Dikişli" olma şartının kaldırılması ve günlük teslim edilecek maske miktarının 100 bin adet olarak düzenlenmesi hususunda desteklerinizi bekleriz." KTO Yönetim Kurulu konuya ilişkin bu talebi ilgili mercilere iletmiştir. **PETROLDEKİ DÜŞÜŞÜN SANAYİ ÜRETİMİNDE KULLANILAN ELEKTRİK FATURALARINA DA YANSIMALI** Konya Ticaret Odası Ana Metal ve Döküm Sanayi İmalatı ve Toptan Ticareti Yapan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutut toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Toplantı da ana metal ve döküm sanayi imalatı ve toptan ticareti yapan meslek komitesi üyeleri petroldeki

DMO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ; "MASKE SÖZLEŞME TEKNİK ŞARTNAMESİNDE YER ALAN M MADDESİ KALDIRILMIŞTIR"

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu İlgili Meslek Komitesi'nin konuya ilişkin bu talebini Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü ve Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye bildirmiş olup, sonucunda DMO Genel Müdürlüğü III No'lu Satın Alma Daire Başkanlığı bu talebe ilişkin bir yazı göndermiştir. 11.05.2020 tarih ve 50356 sayılı bu yazı özetle şöyle; "Genel Müdürlüğü-müz maske sözleşme teknik şartnamesinde yer alan M maddesi kaldırılmış olup güncel hali ekte ve ofisimiz internet adresinde yayınlanmaktadır. Ayrıca maske üreten firmalarla imzalanacak olan sözleşmeler günlük asgari üretim miktarı, firma beyanına göre alınmakta olup herhangi bir alt sınır şartı bulunmamaktadır."

düşüşün sanayi üretiminde kullanılan elektrik faturalarına da yansımaları istiyor Meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin talepleri şöyle; "Son zamanlarda petrole olan küresel talebin azalmasıyla birlikte petrol ve doğalgaz fiyatları düşmektedir. Petrol ürünlerindeki düşüşün pompaya yansımalarıyla birlikte sanayicilerimizin ulaşım ve nakliye masrafları ciddi oranda düşmüştür. Ancak petrol deki bu düşüş henüz sanayicimizin üretim için kullandığı elektrik faturalarına yansımamıştır. Birçok sanayi ürününün maliyetini, ciddi oranda etkileyen elektrik fiyatlarının benzin ve motorine uygulanan pompa indirimlerindeki gibi faturaya yansıtılması noktasında ilgili merciler nezdinde desteklerinizi bekliyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konuya ilişkin bu talebi ilgili mercilere iletilmiş olup, cevap beklenmektedir. **ŞEHİRLERARASI YÜK TAŞIMACILIĞI YAPANLAR ANKARA YOLU ÜZERİNDEKİ KARAYOLU DENETLEME İSTASYONU'NUN (KANTAR) GİDİŞ İSTİKAMETİNDE BULUNAN İSTASYONUNUN KARŞISINA YAPILMASINI İSTİYOR**

Konya Ticaret Odası Karayolu İle Şehirlerarası Yük Taşımacılığı Yapan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutut toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Karayolu ile şehirlerarası yük taşımacılığı yapan üyelerimizin, sorunlarının görüldüğü Meslek Komitesi toplantısında, meslek komitesi üyeleri, Ankara – Konya geliş istikametine yapılması planlanan Karayolu Denetleme İstasyonu'nun (kantar) gidiş istikametinde bulunan istasyonun karşısına yapılmasını istediklerini bildirdiler. Konya Ticaret

Odası Yönetim Kurulu konuya ilişkin bu talebi ilgili mercilere iletmiştir. **ISITMA-SOĞUTMA İLE SİHHİ TESİSAT FAALİYETLERİNDE BULUNAN MESLEK KOMİTESİ ÜYELERİ "GEMİCİ ANEMOSTAD" ÜRÜNÜ İÇİN YENİ BİR GTIP KODU BELİRLENMESİNİ TALEP EDİYOR**

Konya Ticaret Odası Isıtma-Soğutma İle Sıhhi Tesisat Faaliyetlerinde Bulunan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutut toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Meslek komitesi üyeleri toplantı da Çin'den ithal edilen "gemici anemostad" ürününün için yeni bir GTIP kodu belirlenmesini talep etdiklerini bildirdiler. Üyelerimizin Çin'den ithal ettiği "Gemici Anemostad" ürününün GTIP kodu olmadığından, Gümrük Müdürlüğünden ürün GTIP tavsiye kodu istenmiştir. Bu ürün için Konya Gümrük Müdürlüğü 8481.80.73.00.00 kodlu "Çelikten Globe (stop) Valfler" olarak geçen ürünün kodunu vermiştir. Ancak Gümrük Müdürlüğü tarafından tavsiye edilen GTIP kodu ile ithal edilen ürün arasında hiçbir bağlantı yoktur. Tavsiye edilen GTIP kodundaki ürün "Globe Valf" içinden sıvı geçmesi için tasarlanmış ağırlığı yüksek malzemelerdir. Ülkemizde ilgili vanaları üreten birçok imalatçı firma vardır. Ancak Gemici Anemostad ise tuvalet ve banyo gibi hacimlerde havalandırma için kullanılan hafif tasarımlı ülkemizde imalatçısı bulunmayan bir üründür. Bu nedenle üyelerimiz Gemici Anemostad için yeni bir GTIP kodu belirlenmesini talep etmektedir. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konuya ilişkin bu talebi Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü'ne, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bildirmiş olup, cevabı beklenmektedir.

YOLCU TAŞIMACILIĞI YAPAN ÜYELERİMİZ YOLCU TAŞIMA KAPASİTELERİ İLE İLGİLİ GENELGENİN İPTALİNİ VEYA YENİDEN DÜZENLENMESİNİ TALEP EDİYOR

Konya Ticaret Odası Yolcu Taşımacılığı Faaliyetlerinde Bulunan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutaat toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. İlgili Meslek Komitesi üyeleri koronavirüs salgını ile mücadele kapsamında yayınlanan yolcu taşıma kapasiteleri ile ilgili Genelge'nin iptalini veya yeniden düzenlenmesini talep ediyor. Yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan üyelerimizin, sorunlarının görüşüldüğü Meslek Komitesi toplantısında şu konulara yer verildi. "İçişleri Bakanlığı tarafından 24.03.2020 tarihinde yayınlanan, Koronavirüs Salgını ile Mücadele Kapsamında Marketlerle İlgili Ek Genelge başlığı altında; "İl/ilçelerdeki tüm şehir içi ve şehirlerarası çalışan toplu taşıma araçları (şehirlerarası yolcu otobüsleri dahil); araç ruhsatında belirtilen yolcu taşıma kapasitesinin %50'si oranında yolcu kabul edecek; araç içindeki yolcuların oturma şekli yolcuların birbirleriyle temasını engelleyecek şekilde olacak." şeklinde bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile amaç yolcuların yan yana oturmalarını engelleyerek

virüs bulaşmasını azaltmaktır. Bugün yaklaşık 8 bin otobüsün hizmet verdiği şehirlerarası yolcu taşıma sektöründeki otobüslerin yaklaşık yarısı 2+1 Koltuk düzenindedir. Ancak bu düzenleme ile ruhsatında 54 yolcu ibaresi olan ve 2+2 koltuk düzenli araçlarda 27 yolcu taşınabiliyorken, ruhsatında 40 yolcu ibaresi olan 2+1 koltuk düzenli araçlarda 20 yolcu taşınabilmektedir. Bu durumda da 7 yolcu eksik taşıyan taşımacı firmalar gelir kaybına uğramamak için, bu koltukların fiyatını diğer 20 yolcudan aldığı için bilet fiyatlarına yüklemektedir. Bu sebeple, hem firmaların otobüs tiplerinden dolayı aralarında eşitliğin sağlanması, hem kaynak israfı olmaması hem de yolcuların pahalı bilet ile taşınmaması için, söz konusu genelgenin ilgili maddesinin iptal edilmesi ve her bir yolcunun cam kenarında oturması şeklinde genelgenin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Ayrıca yetişkinlerin diğer yolculara bulaşma riskini azaltmak için yan yana oturması engelleniyor. Ancak anne kucağında giden ve Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre ayrı bilet alması gerekmeyen 0-6 yaş arası çocukların annelerinden ayrı koltukta gitmesi talep edilmektedir. Bu husustaki mağduriyetlerin de

giderilmesini talep etmekteyiz" Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konuya ilişkin bu talebi ilgili mercilere iletmiştir. **ÜYELERİMİZ 2020 YILINDA UYGULANACAK GERİ KAZANIM KATILIM PAYI (GEKAP)'NIN İNSAN GÜCÜ İLE KULLANILAN ARAÇ ÜRETİMİNDEKİ TUTARLARIN YENİDEN DÜZENLENMESİNİ TALEP EDİYOR**

Konya Ticaret Odası Plastik Ve Kauçuk Ürünlerin İmalatı Ve Toptan Ticareti Yapan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutaat toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Toplantıda, Plastik ve kauçuk ürünlerin imalatı ve toptan ticareti yapan üyelerimiz 2020 Yılında Uygulanacak Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP)'nın İnsan gücü ile kullanılan (el arabası, pazar arabası, koli taşıma arabası vb.) araçlardaki tutarlarının yeniden düzenlenmesini talep ettiklerini belirterek bu konuda destek beklediklerini söylediler.

İlgili Meslek Komitesi üyeleri, 24/01/2020 tarihli ve 2063 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararının eki listesinde 2020 Yılında Uygulanacak Geri Kazanım Katılım Payı Tutarlarının (GEKAP) belirlendiğinin, bu tutarların bazı ürünlerin maliyetine yakın olduğunu ifade ettiler. Örneğin: Geri kazanım payı tutarına göre otomobil lastiklerinden 2 TL; kamyon lastiklerinden 4 TL GEKAP alınmakta iken tüm dolma lastikler de GEKAP (el arabası, pazar arabası, koli taşıma arabası vb.) 5 TL olarak alındığını, piyasa satış bedeli 1000 TL civarında olan kamyon lastiğinden alınan 4 TL GEKAP'a karşın satış fiyatı 10-20 TL aralığında olan insan gücü ile kullanılan el arabası ve pazar arabasının lastiklerinden 5 TL GEKAP alındığını belirterek, insan gücü ile kullanılan araçlardan alınan GEKAP tutarının yeniden değerlendirilmesini istedikler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konuya ilişkin bu talebi ilgili mercilere iletmiştir.

KURUMLAR VERGİSİ ve KDV MATRAH ARTIRIMI DÜŞÜRÜLMELİ

Konya Ticaret Odası Metal Cevherleri Ve Demir, Çelik, Yassı Metal Ürünlerin Toptan Ticaretini Yapan Meslek Komitesi Üyeleri aylık mutaat toplantısını

dijital ortamda gerçekleştirdi. Metal cevherleri ve demir, çelik, yassı metal ürünlerin toptan ticaretini yapan üyelerimizin, sorunlarının görüşüldüğü Meslek Komitesi toplantısında, Kurumlar Vergisi matrah artırımının %8'e düşürülmesi talep edildi. Meslek Komitesi üyeleri, Daha önce çıkarılmış olan, Vergi Barışı Kanunu'nda, kurumlar vergisi matrah artırım bildiriminde vergi oranının % 15 olarak belirlendiğini, son beş aydır, dünyada ve ülkemizde görülen Koronavirüs salgını nedeniyle birçok mükellefin ciddi oranda ekonomik sıkıntı yaşadığını, piyasaların rahatlaması ve daha fazla vergi mükellefinin faydalanabilmesi için kurumlar vergisi matrah artırımının %8'e düşürülmesini, ayrıca, KDV matrah artırım bildirimlerinde, yüksek cirolu vergi mükelleflerinin rakamları çok yüksek olmasından dolayı KDV matrah artırımından faydalanan mükellef sayısı çok düşük olduğunu, KDV matrah artırım oranlarının da her yıl için % 0,5'e düşürülmesinin talep ettiklerini belirttiler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konuya ilişkin bu talebi ilgili mercilere iletilmiş ve sonucu beklenmektedir.

HAZIR BETON VE BETON ÜRÜNLERİNİN İMALATI İLE TAŞ OCAKÇILIĞI YAPAN ÜYELERİMİZ E-İRSALİYE KONUSUNDA YAYINLANAN TEBLİĞ NEDENİ İLE YAŞANABİLECEK PROBLEMLERLE İLGİLİ BİR DOSYA HAZIRLADI

Konya Ticaret Odası Hazır beton ve beton ürünlerinin imalatı ile taş ocakçılığı faaliyetlerinde bulunan meslek komitesi üyeleri aylık mutaat toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Meslek Komitesi toplantısında, 509 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirli sektör ve mükellef gruplarına e-irsaliye uygulamasına geçme zorunluluğu getirildiği, bu nedenle bazı problemler yaşanabileceği dikkate alınarak bu konuda bir çalışma yaparak dosya haline getirdiklerini belirttiler. Hazır beton sektör temsilcilerinin hazırlamış olduğu sorun ve bu talepler Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu tarafından ilgili mercilere iletilmiş ve sonucu beklenmektedir.

KAMU ALACAKLARI YENİDEN YAPILANDIRILMALI

Konya Ticaret Odası Alüminyum, Metal Ve Demir Ürünleri İmalatı Ve Toptan Ticareti Meslek Komitesi üyeleri aylık mutaat toplantısını dijital ortamda gerçekleştirdi. Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi'nin özel sektörde olumlu karşılandığını belirten Meslek Komitesi üyeleri, özel sektörün en büyük beklentilerinden biri olan kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasının paket kapsamına dahil edilmediğini belirterek bu konuda destek beklediklerini söylediler. Alüminyum, metal ve demir ürünleri imalatı ve toptan ticareti yapan meslek komitesinin konuya ilişkin açıklaması şöyle; "Kovid-19 salgının ülke ekonomisini genel olarak olumsuz etkileyeceği şüphesizdir. Özel sektörde bazı faaliyet alanları (temizlik ve gıda) dışında çok ciddi ekonomik kayıplara sebebiyet vermiştir. Nitekim Sn. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan 18 Mart 2020 tarihinde yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının etkilerini azaltmak için "Ekonomik İstikrar Kalkanı" paketi açıklamıştır. Üretim ve ihracatın devamı için Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi özel sektörde olumlu karşılanmıştır. Ancak özel sektörün en büyük beklentilerinden biri olan "kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması" paket kapsamına dahil edilmemiştir. Oysa bugün salgının hafiflediği yeni normalleşme sürecinde özel sektör, ertelenmiş vergi ve SGK prim borçları ile karşı karşıyadır. Birçok mükellef ticari işlemlerinde veya banka ile yapacağı kredi, leasing benzeri finansal çözümlerinde "borcu yoktur" ibrasını yapamadığı için büyük zorluk yaşamaktadır. Kovid-19 salgının ekonomide ve vatandaşlarda ağır yaralar açtığı bu günlerde çıkarılacak olan vergi affı, matrah artırım, kasa ve ortaklar cari hesabı ve stok affı ve vadesi geçen kamu alacaklarının yapılandırılması gibi bir düzenleme ile hem vergi mükellefleri rahatlayacak hem de devletin kasasına sıcak para girişi sağlanmış olacaktır. Yeniden yapılandırmanın çıkması halinde 31 Mart 2020 tarihinden önceki kamu alacaklarını kapsamaması

KTO'NUN GİRİŞİMLERİ İLE VERBİS'E KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜ ERTELENDİ

Konya Ticaret Odası'nın ertelenmesi konusunda 03.12.2019 tarih ve 34045 sayılı yazısı ile girişimde bulunmuş olduğu VERBİS'e kayıt yükümlülüğü ertelenmiştir. Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 2020/482 Sayılı Kararı ile; • Yıllık çalışan sayısı 50'den çok veya yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den çok olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları ile yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularına Sicile kayıt ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeleri için verilen sürenin 30.09.2020 tarihine, • Yıllık çalışan sayısı 50'den az ve yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den az olup ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olan gerçek veya tüzel kişi sorumlularına Sicile kayıt ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeleri için verilen sürenin 31.03.2021 tarihine, • Kamu Kurum ve Kuruluşu veri sorumlularının Sicile kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için verilen sürenin 31.03.2021 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

uygun olacaktır. Borçların faiz ve zamlarının silinerek yerine Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi'ne (Yİ-ÜFE) göre hesaplanacak tutarların baz alınması ve yeniden yapılandırılarak ödeme periyodunun 3 yıla yayılması, halihazırda zor durumda olan mükellefleri ve Kovid-19 Salgınından zamanla etkilenecek mükellefleri rahatlatacaktır. Ekonomilerde beklentiler çok önemlidir. Piyasa oyuncuları beklentileri satın alır, gerçekleştirmeleri satarlar. Beklentileri olumluya çevirmek ve piyasa oyuncularına moral vermek için bu dönemde yapılacak böyle bir düzenleme hem mükelleflerin moralini yükseltecek hem de hazineye gelir sağlayacaktır. Bu kapsamda gerekli düzenlemelerin yapılması hususunda destek talep edildi Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konuyu ilgili mercilere iletmiş olup sonucu beklenmektedir.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ ÜYE ZİYARETLERİ

20. MESLEK KOMİTESİ (SARRAFİYE ÜRÜNLERİNİN İMALATI İLE TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ) ÜYE ZİYARETİ

ALTINBANKO KUYUMCULUK - FATİH KANDEMİR

ASIL KUYUMCULUK - ALİ ERÖZ

AYAN KUYUMCULUK - AHMET AYAN

HAN KUYUMCULUK - MUSTAFA YAZAR

KUYUMCU MUSTAFA - MUSTAFA AKBULUT -
MUSTAFA BÜYÜKTERMİYECİ

ODACI DÖVİZ AŞ - TAMER ODACI

SARRAF AKDEMİR - AHMET AKDEMİR

SARRAF AKDEMİR - VEYİS AKDEMİR

SARRAF AKKÖYLÜLER - ALİ RIZA AKKÖYLÜ

SARRAF ALİ ZENGİN

SARRAF ALTINKAYNAK - HASAN ALTINKAYNAK

SARRAF ALTINKAYNAK - SATILMIŞ KOZAN

SARRAF ALTUNTAŞ - MEHMET - MUSTAFA
ALTUNTAŞ

SARRAF ARİFOĞULLARI - BAHATTİN KOTUK

SARRAF ARILAR - BAYRAM ALİ ARI

SARRAF ATÇEKEN - MEHMET AKİF ATÇEKEN

SARRAF ATILLA ZENGİN

SARRAF BAKI - BAKI - ABDURRAHMAN OĞRAŞ

20. MESLEK KOMİTESİ (SARRAFİYE ÜRÜNLERİNİN İMALATI İLE TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ) ÜYE ZİYARETİ

SARRAF BAKIRCIOĞLU - HÜSEYİN VE MUSTAFA ERBEN

BAŞAK ALYANS - ADEM ATAR

SARRAF BAŞAK - HASAN ATAR

SARRAF BATTALOĞLU - ZEKİ BATTALOĞLU

SARRAF BAYINDIR - ŞÜKRÜ BAYINDIR

SARRAF BİRİNCİÇEL - MEHMET POÇAN

SARRAF BÜYÜKKELEŞ - SEYİT BÜYÜKKELEŞ

SARRAF ÇELİKSÜRER - ERTUĞRUL - MEHMET
ÇELİKSÜRER

SARRAF ÇELİKSÜRER - FARUK ÇELİKSÜRER

MİRAY KUYUMCULUK - ABDULLAH ÇİÇEK

SARRAF ÇİÇEKLER - MUSTAFA ÇİÇEK

SARRAF DADACI - MUSTAFA DADACI

SARRAF DEDELER - RAMAZAN GÖK

SARRAF DEMİRKAN - ÖMER DEMİRKAN

SARRAF ELMASUNLU - MUSTAFA GALİP -
SÜLEYMAN HİLMİ ÇELİK

20. MESLEK KOMİTESİ (SARRAFİYE ÜRÜNLERİNİN İMALATI İLE TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ) ÜYE ZİYARETİ

SARRAF ERMENEKİ - ABDİ BULUT

SARRAF ESEROĞLU - HASAN ESEROĞLU

SARRAF FİDAN - MEHMET KUŞDEMİR

SARRAF GÖÇÜLÜ - İSMAİL KARAGÖZ

SARRAF GÖNÜLLÜ - ONU GÖNÜLLÜ

SARRAF GÜLER - MUSTAFA GÜLER

SARRAF GÜVEN - AHMET BAŞAK

SARRAF GÜZEŞLER - ALİ İHSAN GÜZEŞ

SARRAF HİLAL - AHMET BÜYÜKBALTA

SARRAF HORASANLILAR - OSMAN NİYAZI HORASAN

SARRAF HÜNKAR - TAHİR AZMAN

SARRAF İPLİKÇİLER - ADNAN İPLİKÇİLER

SARRAF KALELİLER - ALİ OSMAN ŞEN

SARRAF KANAAT - REFİK AYDIN

SARRAF KANDEMİRLER - MUSTAFA KANDEMİR

SARRAF KARAPINARLI - MUAMMER ATAÇ

SARRAF KAYNARLAR - MUSTAFA KAYNAR

SARRAF KENANLAR - ÖMERÜL FARUK KENANLAR

SAĞLIKLI VE

Güvenle
KALINBAYIR DIAMOND
HOTEL & CONVENTION CENTER
KONYA

YALIN ÜRETİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜMDE ETKİLİ VE DOĞRU BİR MODEL: KONYA MODEL FABRİKA

1. GİRİŞ

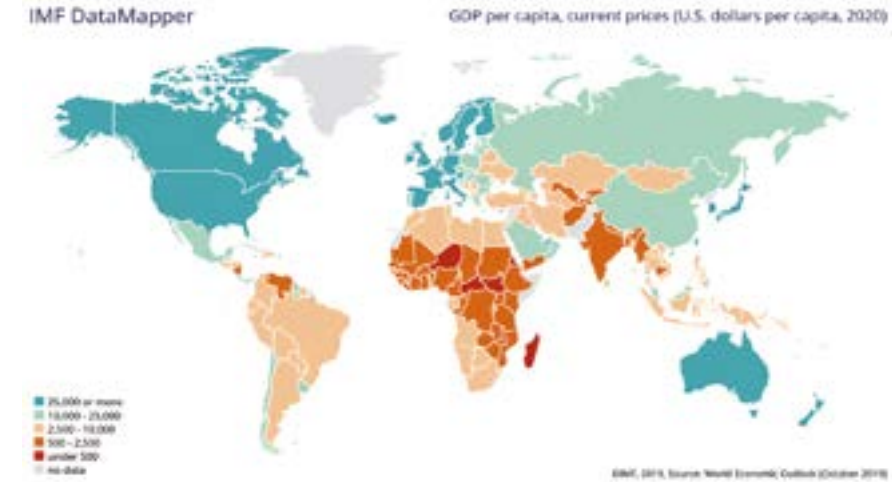
Dünya nüfusu her geçen gün artıyor. Her yeni yılda bir Türkiye nüfusu kadar nüfus daha dünyaya ekleniyor. 1950'li yıllardan bugüne kadar geçen yaklaşık 70 yıllık sürede; Dünya nüfusu 2,5 milyar insandan 7,7 milyar insana ulaştı. Her 1 kilometrekarelik alanda yaşayan kişi yoğunluğu da bu sürede 3 kat artarak 17 (kişi / km²)'den 52 (kişi / km²)'ye

gerlerine geldi. Mevcut veri ve istatistiklere göre; 2050 yılında ise 10 milyar civarında bir nüfus ve her 1 km²'de ise 65 kişi yoğunluk öngörülüyor. Artan nüfus ile birlikte; global rekabet ve çevresel koşullar gittikçe zorlaşıyor. Kısıtlı kaynakların etkin kullanımı daha da önemli bir hale geliyor. Tarihlerdir süregelen cephe savaşlarının yanına gelişen teknolojiler ile birlikte siber (sanal) ve ekonomik

savaşlar da ekleniyor. Ekonomik açıdan güçlü hale gelmek ve bunu sürdürülebilir kılmak geçmişte olduğundan çok daha fazla önem kazanıyor. Bu önemin azalmayacağı; hatta aksine hem kısa hem de uzun vadede bütün ülkeler için giderek artacağı da çok net bir şekilde görünüyor. Bu açıdan bakıldığında ülkede yaşayan her bireyin israflardan kaçınarak, değer üretmesi ve yaptığı her işte verimlilik odaklı olması, ekonomiye katkısını olabildiğince arttırması, ister istemez, kişisel bir tercihten de öte hayatiyet arz eden çok önemli bir milli bir sorumluluk haline dönüşüyor.

2. ÜLKELERİN EKONOMİK GÜCÜNDE VERİMLİLİK KAVRAMININ ÖNEMİ:

Verimlilik en basit ifadesi ile çıktının girdiye oranı olarak tarif edilebilir. İşgücü, sermaye, hammadde, enerji gibi girdileri (kaynakları) en az, en iyi şekilde kullanarak; ürün, hizmet, iş, enerji gibi katma değerli çıktıları en fazlasıyla elde etmektir. Ekonomik büyüme ve gelişmeyi

(Alt köşede yer alan renk kodu kişi başı GSYH değerini Amerikan Doları olarak ifade etmektedir).
Kaynak: <https://www.imf.org/external/datamapper/NGDPDPC@WEO/OEMDC/ADVEC/WEOWORLD>

Kaynak: <https://www.propertyturkey.com/blog-turkey/how-chinese-and-turkish-relations-will-grow-in-2018>

Verimlilik Mukayeseleri

İmalat sanayi işletmelerimizin verimliliği AB ülkelerine göre çok düşük

Toyota Motomachi Fabrikası, Montaj Hattı - 1959 yılı

sağlayan temel itici güçlerin başında verimlilik gelmektedir. İnsanların refahlarının artmasında da başlıca etkenlerden biri sayılmaktadır. Ülkeler arasında ekonomik açıdan az gelişmişlik ve ileri seviye gibi farkların sebepleri de bu ülkelerin verimlilik seviyelerinde aranabilmektedir. Bu bakımdan verimlilik, sadece bir işletme veya bir ekonominin seviyesini ortaya koymamış olmakta, ayrıca uluslararası anlamda, ülkelerin ekonomik yöndeki farklılıklarına da ışık tutabilmektedir. Bir ülkenin belirli bir yılda ürettiği tüm mal ve hizmetlerin değerinin aynı yıl için ortalama nüfusa bölünerek elde edilmesi ile bulunan kişi başı gayri safı yurt içi hasıla (GSYH) ülkelerin verimlilik ve ekonomik gücü açısından en önemli göstergelerden biridir. Ülkemiz kişi başı yaklaşık 10,000 Dolar GSYH gelir seviyesi ile gelişmekte olan ülkelerin daha ilerisinde yer alırken; kişi başı 50,000 Dolar ortalamalarında yer alan gelişmiş ekonomilerin ise oldukça gerisinde yer almaktadır.

3. TÜRKİYE'DE VERİMLİLİK:

Türkiye'miz Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan stratejik pozisyonu ile oldukça önemli ve özel bir konumda yer alıyor. Aynı zamanda Çin'den başlayıp Avrupa'da sona eren "Bir kuşak bir yol" İpek yolu projesinin de üzerinde düşünülen kritik konumda yer alan bir ülkemiz. Tarih boyunca önem teşkil eden fiziksel bu stratejik konumla beraber, aynı zamanda Doğu ve Batı kültürlerinin kesişim noktasında yer alan, köklü tarihi olan bir medeniyetler ve kültür ülkesiyiz. Zorlu koşullarda bile yitirilmeyen mücadele azmimiz, çalışkan ve özverili bir insan yapımız, hoşgörülü geniş bir bakış açımız, dinamik bir insan modelimiz var. Fakat bütün bu tarihsel potansiyel gücümüze, insana sevgi ve saygıya dayanan kültürümüze, israfı kaldırarak sadece değer üretmeye odaklanan değerlerimize rağmen; Sanayi, Hizmet ya da Tarım hemen tüm alanlarda verimlilik açısından ilk sıralarda gelemiyoruz. Yandaki grafikteki örnekte, bu bilgiyi

DÜNYA NÜFUS DEĞİŞİMİ				
Yıl	Dünya Nüfusu	Yıllık nüfus değişim (%)	Net değişim (kişi / yıl)	Yoğunluk (kişi / km ²)
2019	7,713,468,100	1.08 %	82,377,060	52
2018	7,631,091,040	1.10 %	83,232,115	51
2010	6,956,823,603	1.22 %	84,056,510	47
2000	6,143,493,823	1.31 %	79,254,768	41
1990	5,327,231,061	1.71 %	89,789,503	36
1980	4,458,003,514	1.77 %	77,497,414	30
1970	3,700,437,046	2.06 %	74,756,419	25
1960	3,034,949,748	1.86 %	55,373,563	20
1951	2,584,034,261	1.88 %	47,603,112	17

Kaynak: worldometers.info

Kaynak: <http://www.oecdbetterlifeindex.org/countries>

doğrulamak amacı ile imalat sanayi işletmelerimizin ve Avrupa'daki işletmelerin 2014 yılında ortalamada faktör maliyetiyle yaklaşık oluşturduğu katma değer karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Ülkemiz şirketleri €190.000'lik bir katma değer oluştururken, aynı yıl Avrupa Birliği'ndeki imalat sanayi işletmeleri ise ortalamada yaklaşık €810.000 katma değer oluşturmuştur. (Türkiye'nin 4,2 katı).

Konu imalat sanayinde çalışan başına yaratılan katma değer açısından incelendiğinde de karşımıza benzer bir tablo çıkmaktadır. Türkiye'de 2014 yılında imalat sanayi çalışanları ortalamada €17.500 katma değer oluşturmuştur. Avrupa Birliği ortalaması €57.200 civarındadır. (Türkiye'nin 3,2 katı).

Aslında gelişmiş ülkelere göre karşılaştırdığımız zaman; ülkemiz insanının çalışma saati olarak zamanının çok daha büyük bir bölümünü çalışmaya ayırdığı açıkça görülmektedir. 1 haftada 50 saat üzerinde çalışan sayısının toplam çalışan içindeki oranına baktığımızda, OECD verilerine göre Türkiye bu sıralamada % 33 ile açık ara birinci sırada yer alıyor. Yani Türkiye'deki hemen her 3 çalışandan 1'i haftada 50 saatin daha üzerinde çalışıyor.

Amerika Birleşik Devletleri'nde bu oran OECD ülkeleri ortalaması olan %11 ile aynı iken, Hollanda ve İsviçre'de ise bu oran sadece % 0,4 olarak gerçekleşiyor.

Türkiye % 33 oranı ile çalışma saatlerinin fazlalığı ile bilinen Japonya'nın (%18) ve diğer tüm ülkelerin açık ara ile önünde yer alıyor.

Bu veriler bize; gerçekte çok çalışmamıza, özverili gayretlerimize rağmen Avrupa ülkelerinden çok daha az katma değer üretebildiğimi-

zi göstermek açısından ışık tutuyor. Görünen o ki; kaynakları en etkin şekilde kullanarak maksimum çıktıları alabilecek düşünce yapısını oluşturmakta, yaptığımız işlerde öncelikle verimlilik ve değer odaklı olmakta, israf ve kayıpları ortadan kaldırmakta yeterince başarılı olamıyoruz. Problemleri net şekilde ortaya koyarak, çözümlere ve hedeflere odaklanarak ekip birlikteliklerinden, tüm fikirlerden yeterince faydalanaarak etkin eylem planları oluşturarak bunları uygulayamıyoruz. Verimliliği arttırmakta gerekli olan teknikleri; proaktif yaklaşımları, sistemleri sahada uygulamakta da pek çok durumda geri kalıyoruz.

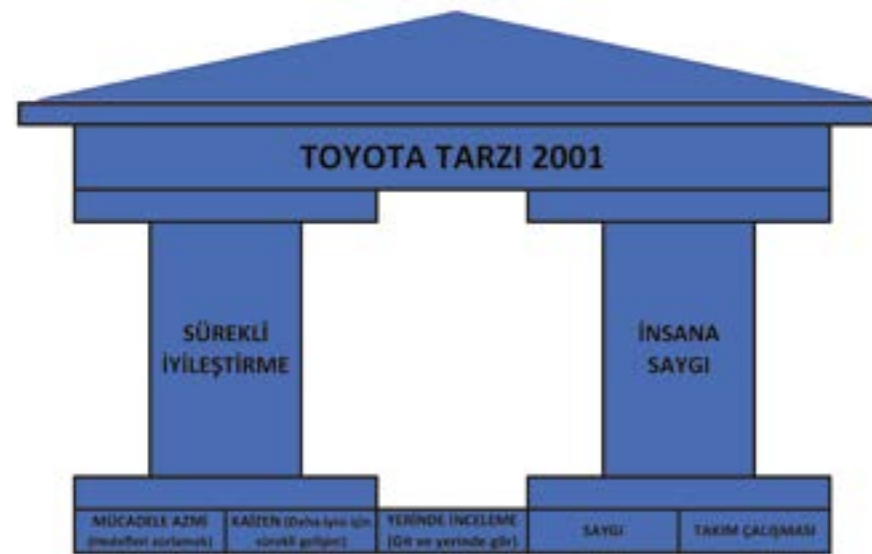
4. YALIN ÜRETİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM:

Ekonomik anlamda gücümüzü arttırmak için mutlak surette gerekli olan verimlilik artışı; gerek aynı girdi ile daha çok çıktı sağlayarak, gerek aynı çıktıyı daha az girdi ile sağlayarak ya da daha az girdi ile daha çok çıktı sağlamak yolu ile sağlanabilir. Bu noktada temelini 1950'lerde

Toyota'nın uyguladığı üretim sisteminden alan Yalın Üretim sistemi koyduğu ilkeler ve önerdiği teknikler ile israfı - kayıpları azaltarak, sadece değer oluşturmaya odaklanan oldukça etkili bir verimlilik artırıcı model ve yaklaşımı oluşturmaktadır. 1990'lı yıllarda James Womack'ın Henry Ford'un montaj hattından başlayarak Toyota üretim sistemini incelediği "Dünyayı Değiştiren Makine" kitabı ile birlikte Toyota Üretim Sistemi daha da global bir hale dönüşerek Yalın Üretim ismini almış ve kapsamı genişlemiştir.

Toyota özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Amerikan otomotiv şirketlerinin özellikle de Henry Ford'un uyguladığı üretim tekniklerini alıp Edward Dewing'in uyguladığı istatistiksel kontrol teknikleri ile birlikte uygulayarak Toyota Üretim Sistemi'nin ana alt yapısını oluşturdu. Fakat Japonlar, oldukça iyi etüt ettikleri Amerikan sisteminden farklı olarak tüm çalışanların üretime katılımcılığını arttıracak, sürekli iyileştirmeyi esas alan bir yapıyı da sistemin en önemli parçası olarak gördüler. Böylece kalıp değişim sürelerini de tekli dakikalara düşürerek üretimi daha küçük partiler halinde gerçekleştirebileceği tüm problemlerin ve kayıpların üzerine sistematik olarak giden esnek ve oldukça verimli bir üretim yapısına ulaşmayı başardılar. 2001 yılında ise Toyota Tarzı'nı "İnsana Saygı" ve "Sürekli İyileştirme" kolonları üzerinde değerlendiren Yalın Üretime dayalı yaklaşım tarzlarını da güncellemiş oldular.

Yalın Üretim Nedir?

Yalın Üretim, üretim sürecini israflardan arındırıp sadeleştirerek, sadece müşterinin istediği ürünü, hizmeti, müşterinin istediği zamanda, en az kaynak tüketimi ile karşılamayı hedefleyen düşünce ve teknikler bütünüdür. Yalın düşüncede israf, bilinen anlamının ötesinde daha geniş bir anlam taşır. Müşteri açısından bir değer oluşturmaman, müşterinin fazladan bedel ödemeyi kabul etmeyeceği her şey israftır. Tasarımdan sevkiyata, tüm ürün/ hizmet oluşturma aşamalarındaki her türlü israfın yok edilmesi ile maliyetlerin düşürülmesi, müşteri memnuniyetinin artırılması, piyasa koşullarına uyum esnekliğinin kazanılması, nakit akışının hızlandırılması hedeflenir.

MEVCUT ÜRETİM SİSTEMLERİNDE KARŞILAŞILAN TEMEL İSRAFLAR:

Yalın Üretim penceresinden israf oldukça geniş kapsamlı bir kavramdır. Bütün süreçlerde bulunan çok sayıda israfın ortadan kaldırılması ya da minimize edilmesi sadece değer üretmeye odaklanılması gereklidir. İsrarlar genel olarak 8 israf başlığında sınıflandırılır.

- **Fazla üretim:** Gerektiğinden fazla ya da daha önce üretim.
- **Bekleme:** Herhangi iki proses arasında bekleme.
- **Taşıma:** Malzemelerin bir yerden bir yere taşınmaları
- **Gereksiz işlem:** Müşterinin ödediğinden daha fazlası olarak süreçte yapılan gereksiz işlemler.
- **Hatalı Üretim:** Tamir, fire ve hurda. Zaman kaybettiren hatalı bilgiler.
- **Hareket:** Makine, insan ya da bilginin olması mecburi olan minimumdan daha fazla hareketleri.
- **Stok:** Olması gereken minimumun fazlası stoklar (Hammadde, Yarı mamül, Bitmiş ürün vb).
- **Çalışanların bilgilerinden faydalanamama:** Çalışanlar doğru yönlendirilerek fikirlerinden sistematik olarak faydalanılmadıkları takdirde diğer israfların da ortadan kaldırılması mümkün olmamaktadır. Yalın Üretimde amaç, sadece müşterinin istediği ürünleri, müşterinin istediği zamanda, daha az kaynak harcayarak üretebilmek ve tüm süreçlerde israflardan kaçınarak, müşteri için bir değer teşkil eden faaliyetlere odaklanabilmektir.

YALIN ÜRETİMDE UYGULANAN BAZI TEKNİKLER:

Yalın Üretim; israfları ortadan kaldırarak verimliliği artırma amacı için çeşitli teknikler kullanır. Bunlardan bazıları kısaca aşağıda genel hatları ile açıklanmıştır. Bu iyileştirmeleri yaparken her işletmede, her organizasyonda, her süreçte farklı ihtiyaçlar, teknikler ve reçetelerin kullanılması gerekebilmektedir.

• **Değer Akış Haritası:** Değer akış haritaları hammadde den sevkiyata kadar tüm süreçlerin gerçekleştirilmesinde, gerçekten değer üreten ve değer üretmeyen işleri birbirinden ayırır. Tedarikçiden Müşteriye kadar olan tüm süreçlerin çevrim zamanlarını, kalıp değişim – bekleme sürelerini, stok miktarlarını, çalışan sayılarını vb bir harita haline getirerek israfları ve iyileştirme fırsatlarını ortaya koyar. Değer üretmeyen süreçleri, israfı, değişkenlikleri, esneklikleri, kaizenler, problem çözme teknikleri, tek parça akış, hat dengelemeler, vb ile gidermeye odaklanır.

• **Kaizen:** Süreçlerde küçük basit iyileştirmelerin kolaylık ve uygulanabilirliği her zaman yüksektir. Bunun için uygun yaklaşım tarzının, sistematizasyonunun kurulması ve ilgili tüm çalışanların fikirlerinin alınabilmesi, iyileştirme fırsatları oluşturmaları önemsenir.

• **5S:** 5 aşamada gerçekleşen sistematik 5S çalışmaları ile çalışma yerinin düzenlenmesi ve organizasyonu gerçekleştirilir. Yalın düşünce ve sistematik çalışmanın da altyapısını oluşturur.

(1S: Sınıflandır / Ayır, 2S: Sırala / Düzenle, 3S: Sil / Temizle, 4S: Standart hale getir, 5S: Sistemi koru / Sahiplen)

• **Toplam Ekipman Etkinliği:** Bir ekipmanın etkinliğinde arıza ve duruşların yanında, kalıp-ürün değişim süreleri, firelerden kaynaklı duruşlar, hız performans kayıpları ve küçük duruşlar da önemlidir. Toplam ekipman etkinliği bu duruşların tamamı sonrası makine ekipmandan alınan gerçek verimi gösterir. Yalın Üretim Toplam Ekipman Etkinliğinin ölçülmesini ve sürekli iyileştirilmesini hedefler.

• **SMED çalışmaları ile;** kalıp - ürün değişim sürelerini tekli dakikalara düşürme çalışmaları yapılır.

• **Hat Dengeleme** çalışmaları ile iş istasyonları arasındaki iş yükünü Takt zamanı olarak ifade edilen müşterinin talebini karşılamak için gerekli olan zamanı baz alarak dengeler.

• **Tam zamanında üretim, Tek parça akış, Sürekli akış, Çekme sistemi** düşüncesini iş yapış şekilleri, metodlar, yerleşimler, planlama tüm boyutlarıyla mümkün olan bütün proseslerde uygulamayı hedefleyerek akışı hızlandırmayı ve böylece pek çok israftan kaçınmayı amaçlar.

• **Problem çözme** kültürünü yaygınlaştırmak için; A3 Problem Çözme tekniği ile 1 sayfa içerisinde ekibin, problemin, hedefin, probleme ait verilerin, kök sebeplerin, eylem planlarının, standartlaşma uygulamalarının oluşturulup kolayca sistematik olarak takip edilebildiği yaklaşımları, Beyin Fırtınası gibi fikir üretme tekniklerini, Balık Kılçığı Diyagramı gibi problem analiz etme metodlarını sistematik problem çözme yaklaşımlarını kullanır. Problemi ve hedefi yerinde görerek ve verilerle doğru tanımlamayı, doğru aksiyonları oluşturup takip etmeyi, çözümleri yaygınlaştırmayı amaçlar.

Zürafaların su içme tekniği: İşletmeler de hayatını devam ettirebilmek için problemlerini en basit ve etkin şekilde çözmek, sürekli iyileşmek ve problem çözme bir kültür haline getirmek, yaygınlaştırmak zorundadırlar.

• **Otonom Bakım** gibi Operatörlerin de katılımcı olduğu bir Bakım yapısını kurgular. Güvenirlilik merkezli bakım yaklaşımları ile önleyici, kestirimci bakım uygulamalarını doğru ve pratik şekilde uygulamayı amaçlar.

• **Otonomasyon, Poke Yoke** gibi uygulamalarla da Kalite firelerini oluşmadan önlemek, kalite'nin mümkün mertebe insandan bağımsız olarak sağlanabilmesi ve herkes tarafından sahiplenebilmesi için ilgili çalışmaları sistematik hale getirir.

• Standart Operasyon Prosedürleri, Görsel Yönetim, Tek nokta dersleri

gibi teknikleri kullanarak çalışanların hedefe odaklı olarak, yaptığı işi standart prosedürlere uygun yapacakları, kolayca görerek uygulayacakları, standart dışında oluşan uygunsuzlukları anında bildirerek problem çözme kültürünü yaşatacakları, verilecek standart eğitimlerle de esnek imalat ortamı sağlayabilecekleri bir ortamı oluşturur.

• **KPI (Temel-Anahtar Performans Göstergeleri)** ile verilerin ölçülmesini, ölçülen verilere göre de belirli, stratejik planlara uygun hedeflerin konularak bu hedeflere ulaşabilmek için eylem planları oluşması kültürünü destekler.

Yalın üretim özetle; değere odaklanan, israfları ortadan kaldıran, problem çözme ve sürekli iyileştirme kültürünü yaygınlaştıran gerekli tüm teknikleri kullanmaktadır.

Dijital Dönüşüm Nedir?

Dijitalleşme, ulaşılabilir bilgilerin ve varolan kaynakların (döküman, dosya, süreç, verimlilik) bir bilgisayar tarafından okunabilecek şekilde dijital ortama aktarılması sürecine verilen addır.

Dijital dönüşüm, dijital teknolojilerin olanaklarından tam olarak yararlanmak için iş faaliyetlerinin, yetkinliklerin ve iş modellerinin derin dönüşümüdür.

Dijital Dönüşüm (Sanayi işletmeleri için) daha doğru bir ifadesi ile de işletmelerin verimlilik , insan ve kar odaklı dönüşüm süreçlerinde dijitalleşme unsurlarından yeterli ölçüde, israflardan arınarak faydalanmasıdır. Dijitalleşme; dönüşümün bir amacı değil sadece bir araçtır. Esas amaç ise verimlilik merkezli dönüşümdür. Sanayi'de uygulanabilecek dijital dönüşüm teknolojileri aşağıdaki resimde özetlenmiştir.

5. VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI ÇALIŞMALARINA UYGULAMALI YENİ BİR MODEL:

Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi - Konya Model Fabrika

Model Fabrika Nedir?

Model fabrika, işletmelerde operasyonel mükemmeliyet ilkelerinin, uygulamalı öğrenme teknikleri kullanılarak, ölçeklendirilebilir bir şekilde yaygınlaştırılmasını sağlayan bir araç, bir

merkez olarak tanımlanabilir. Konya'mızda faaliyete geçecek olan Konya Model Fabrika Konya Ticaret Odası'nın Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde ayrı bir fabrika olarak faaliyet gösterecektir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı fizibilite raporları sonucunda projelendirilen ve yurt dışı bazı fonlar ile desteklenen Konya Model Fabrika projesi Bakanlık ile birlikte Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)'nin proje yürütücülüğünde kurulmakta; Operasyonel anlamda ise Konya Sanayi Odası ve Konya Organize Müdürlüğü de Konya Ticaret Odası'na yapının en doğru şekilde faaliyete geçmesi ve sürdürülebilirliği için destek vermektedir. Model Fabrika'da özetle;

-Makine ekipman ve montaj hatları ile gerçek bir ürün üretilmektedir. -Üretim süreçlerini katılımcılara gösterecek gerçek rol operatörler yer almaktadır. -Geleneksel ve Yalın Üretim tekniklerinin karşılaştırmalı ve uygulamalı görülebileceği farklı senaryolar bulunmaktadır. -Dersliklerde verilen teorik eğitimlere (%30) ilave olarak ağırlıklı olarak üretim atölyelerinde (%70) uygulamalı eğitimler yapılmaktadır. -Öğren Dönüş projeleri ile Verimlilik artırma programına katılan firmalara Model Fabrika'da verilen uygulamalı eğitimlerin hemen akabinde uygulamalı eğitimde görülen konularda pilot saha uygulamaları yapılmaktadır. Sanayi tecrübeli ve Akademik harmanlanmış Model fabrika Uzman kadrosu ile şirket içindeki pilot uygulamalarda başarı hikayeleri oluşturabilmek için firmalara aynı zamanda sahada koçluk desteği verilmektedir. -Model Fabrika'nın sahada yaptığı örnek uygulamaları ile şirketlerin değişim ajanları olarak yetiştirilen

yalın Liderler, tüm çalışanlar ve süreci sahiplenilen işletme sahipleri ile birlikte yaygınlaştırılarak sürdürülebilir hale getirilebilmesi için hazırlanmaktadır. Yani pilot bölümlerde yapılan uygulamaları Model Fabrika'da yetiştirilmiş olan yalın liderler şirket içinde sürekli hale getirmekte ve yaygınlaştırmaktadır. -Verimlilik odaklı, israflardan arındırılmış, gerektiği kadar, faydalı bir dijital dönüşüm için kullanılabilecek yeni teknolojilerden örnekler katılımcılara doğru uygulama fırsatlarını değerlendirebilmeleri için sunulmaktadır. Aynı zamanda Enerji Verimliliği ile ilgili de farkındalığın artmasına katkıda bulunmaktadır. -Akademi, Öğrenci , Sanayi yakınlaşması, birlikte pratik uygulama fırsatlarına uygun bir platform, bir köprü oluşturulmaktadır.

NEDEN MODEL FABRİKA?

Yapılan araştırmalar Türkiye'deki Kobi'lerin sadece % 30 'unun verimlilik ölçümleri yaptığını göstermektedir. Öncelikle KOBİ'lerde ve diğer sanayi işletmelerinde operasyonel verimliliği arttırmak için tasarlanmış ve geliştirilmiş olan Model Fabrika yaklaşımının temelinde deneyimsel öğrenme ilkeleri yer almaktadır. Bu yönüyle model fabrika yaklaşımı, sadece sınıf eğitimleri içeren geleneksel kapasite geliştirme programlarından ve klasik danışmanlık hizmetlerinden ayrılmaktadır. Geleneksel eğitim programları çoğu kez sadece sınıf ortamında verilen teorik eğitimlerden oluşmaktadır. Yapılan araştırmalar sadece dinleyerek öğrenme tekniklerinin kullanıldığı bu eğitim programlarında öğrenilenlerin üç ay sonra sadece %10'unun hatırlandığını göstermektedir. Danışmanlık uygulamaları da operasyonel mükem-

meliyeti arttırmaya yönelik sıkça kullanılan diğer bir hizmet türüdür. Fakat kapsamlı bir dönüşüm programı genellikle çok sayıda tam zamanlı danışmandan oluşan bir ekip tarafından verilir ve oldukça da uzun sürer. Bu tür müdahaleler daha çok büyük firmalar tarafından finanse edilebilmektedir. Zira verimlilik konusunda danışmanlık verebilecek danışman sayısı azdır, danışmanın nitelikleri çok önemlidir ve danışmanlık ücretleri de diğer danışmanlık hizmetlerinin birçoğuna göre daha pahalıdır. Dolayısıyla, sadece danışmanlık temelli yalın dönüşüm programlarının KOBİ seviyesinde uygulanabilirliği düşük olduğu gibi ölçeklenebilirlik potansiyeli de zayıftır. Model Fabrika ise oluşturduğu yapı ile sadece teorik eğitimlere bağımlı ya da sadece danışmanlık hizmeti alma ihtiyacından oluşan zorluk ve dezavantajları bertaraf edebilecek farklı bir model ile ilerlemektedir. Uygulamalı eğitimler ile teorik eğitimlere göre çok daha etkin sonuçlar elde ederek şirketlerin kendi içinden dönüşüm liderlerini yetiştirmekte; diğer yandan da verdiği sınırlı danışmanlık desteği ile dönüşüm liderlerinin şirketlerinde gerçekleştirecekleri pratik ilk uygulamalarda yanında yer almaktadır. Yaygınlaştırma ve sürdürülebilirlik için oluşturulan yol haritaları ile şirketlerin dönüşüm liderlerine şirketlerini ileriye yönelik hedeflerine ulaştırmada verimlilik odaklı bir vizyon sunmaktadır. Aynı zamanda Model Fabrika'da verilen Dijital Farkındalık uygulamaları ile şirketlerin dönüşümlerinin bir parçası ve aracı olarak doğru dijital uygulamaları yapabilmeleri için uygun bir platform ve destek oluşturmaktadır.

6. SONUÇ:

Artan nüfus ve azalan kaynaklar sebebi ile ülkelerin ekonomik gücünün, kaynakların verimli kullanımının, başarılı çıktılar üretmenin gittikçe daha da çok önem kazandığının ve bizden sonraki nesillerin daha da zorlu şartlarda olabileceğinin farkında olmalıyız. Şikayet etmeyi bir kültür haline getirerek, sonuç üretmeyen süreçler ile zaman kaybetmek yerine; problemleri net şekilde ortaya koyacak, ekipler halinde birlikte uyum içinde çözecek ve çözüm eylemlerini sürekli olarak uygulayacak, sürekli iyileştirmeyi

Yalın İşletim yaygınlaştırma yöntemleri	Tanımı	Yönetimin operasyonel dönüşüm için etkisi
Geleneksel sınıf eğitimleri	• Üniversite, mühendislik veya teknik okullarda verilen teorik eğitimler • Program sonunda diploma veya sertifika verilir	• 3 ay geçtikten sonra öğrenilen %10'u hatırlanır • Akademik bulundur • Gerçek KOBİ dönüşümüne çok katkı sağlamaz
Model Fabrika	• Hem teorik hem pratik eğitimler içerir • Öğün eğitimden, çoklu KOBİ dönüşüm programlarına kadar geniş bir yelpazede uygulanabilir	• Çoklu KOBİ programlarına uyandırabilir, en etkin yöntem
Danışmanlık	• Geleneksel operasyonel dönüşüm • Uygulama için genellikle tam zamanlı danışman gerekir • Genellikle en az 6 ay sürer, danışmanlık ücreti de yüksektir	• Yalın Üretim danışman sayısının az olması ve maliyetin yüksekliliği nedeniyle ölçeklenebilir değildir

sağlayacak yalın bir kültür oluşturmalıyız. Japonya'nın Toplum 5.0 hedefi ile gelişen teknolojiye tekrar insanı ana özne yapacak ve ilerleyen teknolojinin sonuçlarını insana yöneltecek sistemleri kurgulamaya çalışmakta olduğu bilinmektedir. Şehrimizde kurulacak olan Model Fabrika'nın hedefi de; sistemleri, fabrikaları, tarım alanlarını işleten tarihsel dokumuzun da ana unsuru olan İnsan'ı merkeze koyarak; tüm kaynakların en verimli şekilde kullanılmasına ve merkezde İnsan'ın refahına yöneltilmesini sağlayacak kazanımları arttırmak olacaktır. Konya Model Fabrika'nın faaliyete geçmesi ile birlikte verimlilik , katma değer odaklı, israfları ortadan kaldıracı, sürekli iyileşme ve problem çözme kültürüne doğru daha hızlı bir dönüşüm için yeni bir platform oluşmaktadır. Akademimizden sanayimize , patronumuzdan işçimize, öğretmimizden öğrencimize herkesin iç içe ve yakın çalışacağı, uygulama yaparak öğrenme fırsatlarını bulacağı bu köprü vasıtası ile süreç iyileştirmeleri hızlanacak ve hedefler yükselecektir. Zaman yönetiminden hammaddeye, enerji kaynağımızdan insanımıza, makinemizden alan kullanımımıza,

toprağımızdan suyumuzla bütün kaynaklarımızı en verimli kullanma sorumluluğumuzun bilinci ile Model Fabrika hem farkındalık oluşturma çalışmaları hem de saha uygulamaları ile bölgemizde ciddi bir fark oluşturacaktır. Teknolojinin sadece gerektiği kadar ile , sonuca yönelik , verimliliğe odaklı kullanımı için dijitalleşme fırsatlarını gösterebilme ortamı oluşturacaktır. Operasyonel mükemmeliğe ulaşma hedefi ile operasyonel altyapısını sağlamlaştırmaya, bireysel ve takım halinde çalışmaya uygun davranış ve yetkinlikleri geliştirmeye odaklanan ve firmaların kendi içlerinden seçilen gerçek dönüşüm liderleri Model Fabrikalarda uygulamalı olarak yetiştirecektir. Bu dönüşüm liderleri de; sürekli daha verimli olma hedefi olan, yaptığı işin detay ve inceliklerini öğrenen, süreçlerini israflardan arındırarak yalınlaştıran, teknolojiyi işine en doğru şekilde adapte eden; kişisel özellikleri gelişmiş , problem çözme ve sonuç odaklı ekipler gelişmesinde, ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasında öncü rol alacaktır.

2019

KONYA EKONOMİ RAPORU

Konya Ticaret Odası, 138 yıllık geçmişi ve Selçuklu'dan ve Osmanlı'dan aldığı mirasla Konya ve Türkiye'ye canla başla hizmet etmektedir. Konya Ticaret Odası olarak, dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmelere, ilerlemelere en hızlı şekilde adapte olarak şehrimize ve ülkemize en iyi şekilde hizmet sunma sorumluluğunu üstleniyoruz. Odamız, ekonomik düzlemdeki bütün gelişmeleri özümseyerek; kalkınma, İnovasyon ve ekonomik gelişmişlik için her yıl, 100'den fazla seminer ve konferans düzenlemekte; 100'e yakın bilgi ve araştırma raporu hazırlamakta ve yerli-yabancı yatırımın şehrimize kazandırılması için de 50'ye yakın ülkeyle ekonomik anlamda gezi, ziyaret ve toplantılar gerçekleştirmektedir. Konya özetinde ise bir yandan aylık tüketici endeksleri ile ekonominin nabzını tutarken, diğer yandan Konyalı firmalarımızın özel ve genel sorunlarını ele aldığımız ve 24.000 üyemizin tamamının peyderpey davet edildiği "Meslek Komiteleri İstişare Toplantıları" ile çözüm odaklı çalışmaya

gayret etmekteyiz. Aylık çıkardığımız "Yeni İpekyolu" dergimizle de ülke ve Konya'nın gündemini takip edip, araştırmalarla destekleyerek şehrimizin beşerî sermayesine de katkı sağlamaktayız. "Konya Ekonomi Raporu 2019" bahsettiğimiz tüm bu çalışmaları harmanlayan, çok kapsamlı ve detaylı bir çalışmanın ürünüdür. Bu yayında onlarca kurum ve kuruluştan; nüfus, eğitim, kültür-sanat, turizm, hayvancılık, tarım, enerji, dış ticaret, iletişim, ulaşım, istihdam, sağlık, yatırımlar ve ekonomi alanlarında aldığımız verileri Türkiye karşılaştırmalarıyla Konya'mızı daha iyi tanımak ve tanıtmak için sistematik olarak yerleştirdik. Böylece şehrimizin oldukça geniş bir perspektiften somut olarak resmi ortaya koyarak, bir "başucu eser" haline getirdik.

Arazi Varlığı (ha) (2019)

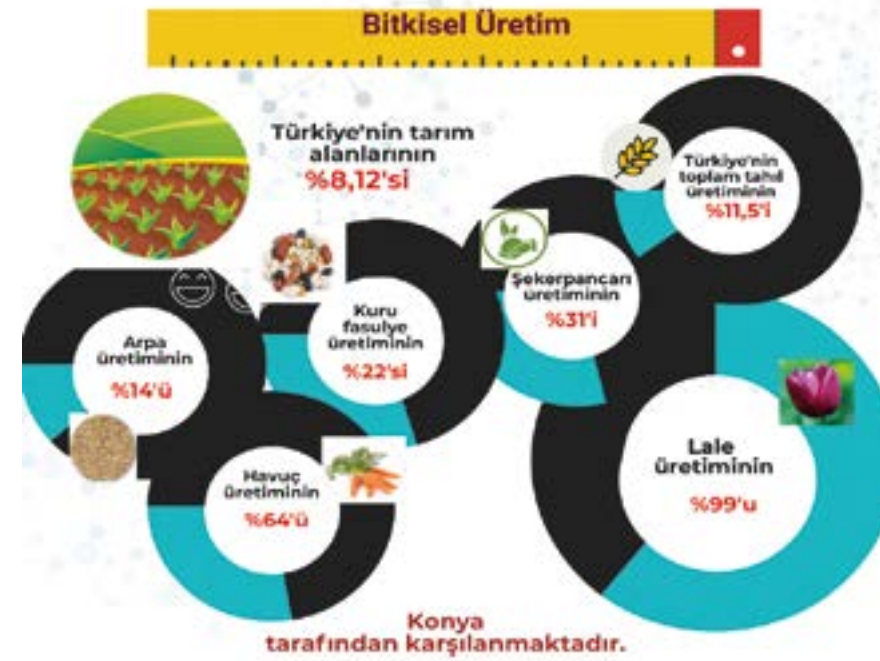
	Yüzölçümü	Tarım Alanı	Orman	Çayır Mera	Tarım Dışı Arazi
Konya	4.083.800	1.876.344	492.857	816.444	898.155
Türkiye	78.004.300	23.094.924	21.678.134	14.617.000	18.614.242
Konya/TR	5,24%	8,12%	2,27%	5,59%	4,83%

Konya Ticaret Odası 2019 Ekonomik Raporu, Konya'nın geleceğini planlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Yayınlanan eser, bir anlamda şehrin bugünkü ekonomik karnesini yansıtmakta ve geleceğe dair planlamalar yapılabilmesi açısından şehrin yöneticilerine yol gösterici nitelik taşımaktadır. Konya gerek üretim çeşitliliği gerek modern altyapıya sahip organize sanayi bölgeleri, gerekse yüksek dış ticaret potansiyeli açısından ülkemizin yıldız şehirleri arasında yerini alan bir yapıya sahiptir. Ancak bu hedeflere ulaşılabilmesi için dünya pazarının iyi tahlil edilip, yarın bu pazarlarda güçlü aktörlerden birisi olabilmek için bugün atılacak adımlar, planlamalar, hayati önem taşımaktadır. İşte bu çalışmalar Konya'nın ve ülkemizin gelecekte dünyanın ilk

Kaynak: Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Konya sahip olduğu geniş tarım alanları ile tarımsal üretim, tarımsal ticaret ve tarımsal istihdam açısından ülkemizin "Tarım Başkenti" olarak kabul edilmektedir. Konya, başta tahıl ürünleri olmak üzere pek çok ürünün üretiminde Türkiye'de ilk sırada yer almaktadır.

Yıllara Göre Tohum Üretimi (2014-2019)

YILLAR	TÜRKİYE (TON)	KONYA (TON)	KONYA'NIN PAYI (%)
2014	775.916	211.969	27,3
2015	896.298	269.911	30,1
2016	953.356	232.894	24,4
2017	1.049.366	297.869	28,4
2018	1.059.316	308.317	29,1
2019	1.150.000	325.000	28,3

Kaynak: Konya İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

on ekonomisi arasında yer alacak yatırımlara yön verecek alt yapıyı hazırlamaya katkı sağlayacaktır. Raporda öne çıkan başlıklar ve yapılan SWOT analizleri sonucunda belirlenen Konya'nın güçlü ve zayıf yönleri tek tek ele alınıp yatırımlar ve üretimler buna göre yönlendirilecektir. Çalışmanın ülkemiz ve şehrimiz ekonomisine yön vermesini temenni ederek kamuoyu ile paylaşmak

istiyoruz.

- 2015 yılından beri Türkiye'nin nüfus bakımından en büyük 7. ili olan Konya, 2019 yılında da 2 milyon 232 bin 374 kişilik nüfusu ile sıralamadaki yerini korumuştur.
- Konya'da mesleki eğitim kurumları arasında ağırlık Anadolu meslek programı ve Anadolu imam hatip liselerindedir. 2019 yılı itibarıyla Konya'da 78 Anadolu Meslek Programı,

67 İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi, 35 Çok Programlı Anadolu lisesi bulunmaktadır.

- Yükseköğretim Kurumu'nun açıkladığı istatistiklere göre, 2019 yılında öğrenci sayıları en fazla olan iller sıralamasında bir önceki yıla göre değişiklik olmamış ve İstanbul ilk sırada yer almıştır. İstanbul'u sırasıyla Ankara ve İzmir takip etmektedir. Üç ilde yer alan toplam öğrenci sayısı 1 milyon 238 bin civarındadır. Konya, 127.101 öğrenci sayısı ile bir önceki yılda olduğu gibi dördüncü sırada yer almaktadır. Öğrenci sayısı en yüksek olan dört il içerisinde akademisyen başına düşen öğrenci sayısı en yüksek olan il 24,34 ile Konya'dır.

- Konya'da yükseköğretimde 3 devlet, 2 vakıf üniversitesi faaliyet göstermektedir. Bunlar; Selçuk Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi ve Konya Teknik Üniversitesi'dir. Konya'da faaliyet gösteren üniversitelerin akademik kadrosuna bakıldığında ise ağırlığın Selçuk Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Selçuk Üniversitesi'nde 2019 yılı itibarıyla toplamda 2.575 akademisyen görev yapmaktadır. Selçuk Üniversitesi'nin ardından ise Necmettin Erbakan (2.004), Konya Teknik (408), KTO-Karatay (325) ve Konya Gıda ve Tarım (87) Üniversiteleri yer almaktadır. Konya'daki üniversiteler arasında akademisyen sayısı en çok artan Necmettin Erbakan Üniversitesi olmuştur. 2019 yılı itibarıyla üniversitenin akademik kapasitesi 1.779'dan 2004'e çıkmıştır.
- Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü istatistiklerine göre, 2019 yılında Konya'ya gelen turist sayısı 692.794 kişi iken Konya'da konaklayan turist sayısı ise 911.098 kişi olmuştur. Konya'ya gelen turist sayısı bir önceki yıla göre 50.139 kişi artarken, konaklayan turist sayısı ise 100.502 kişi artmıştır. İstatistiklere göre Konya'ya giriş yapan ve konaklayan turistlerin çoğunluğunu yerli turistler oluşturmaktadır. 2018 yılında Konya'ya gelen yerli turist sayısı 510.552 iken bu sayı 2019 yılında 560.691 olarak gerçekleşmiş, yabancı turist

sayısı ise 99.224'den 132.103'e yükselmiştir.

- Konya'da bulunan müzelere gelen ziyaretçi sayılarında Mevlâna Müzesi öne çıkmaktadır. 2018 yılında 2.817.386 kişinin ziyaret ettiği Mevlâna Müzesini 2019 yılında 3.464.155 ziyaretçi gezmiştir. Bu ziyaretçi sayısı ile Konya'daki tüm müzelere yapılan ziyaretlerin %94,6'sını tek başına karşılamaktadır. Mevlâna Müzesinden sonra en çok ziyaret edilen müze, 31 bin 964 ziyaretçi sayısı ile Çatalhöyük olmuştur.
- İlimizin yüzölçümü 4.083.800 hektardır. Yüzölçümü ile yurdumuzun en geniş arazi varlığına sahip ili olup 1.876.344 hektar alanda tarım yapılmaktadır. Konya'nın tarım alanının %8,12'sini oluşturmaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslandığında Konya'da işlenen tarım alanı oranının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. 2019 yılında işlenen tarım alanı Konya'nın toplam alanının %45,9'unu oluşturmaktadır. İlin mevcut alanının %19,9'u (816.444 ha) çayır-mera, %12'si (492.857 ha) orman, %21,9'u da (898.155 ha) tarım dışı arazilerden oluşmaktadır.
- 2019 yılı verilerine göre, Konya'da en çok organik üretimi yapılan ürünler vişne ve kirazdır. Organik vişne üretimi 9 ilçede 7.068 dekar alanda 686 çiftçi tarafından yapılırken, organik kiraz üretimi ise 13 ilçede 6.134 dekar alanda 587 çiftçi tarafından yapılmaktadır. Konya'da üretimi yapılan diğer organik tarım ürünlerinin

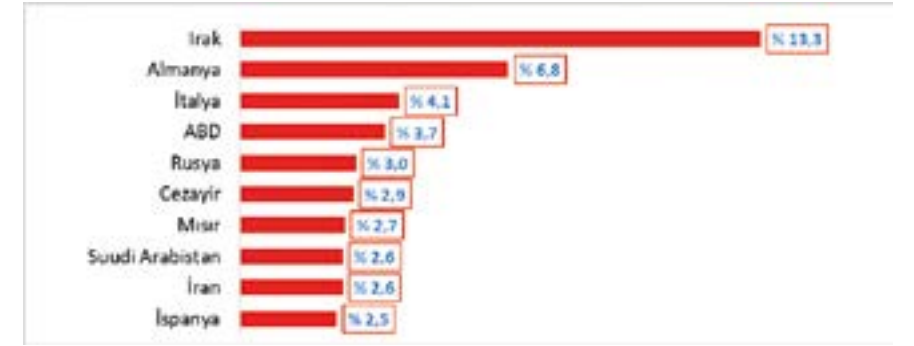

- başlıcaları ise elma, buğday, çilek, üzüm, bademdir.
- Konya sahip olduğu özellikler ile sadece bitkisel üretimde değil aynı zamanda bitkisel üretimin ana unsuru olan tohum üretiminde Türkiye'de ilk sırada yer almaktadır. Bölgede son yıllarda tohumculuk alanında faaliyet gösteren firma ve kurumların artması bölgeyi tohumculuk merkezi haline getirmiş ve buğday, arpa, patates, hibrit ayçiçeği, hibrit mısır, haşhaş, yem bitkileri, yemeklik tane baklagiller, aspir gibi tarla bitkileri ile bazı sebze türleri tohumluğu ve meyve fidanı üretimi bölgede çok yayılmıştır.
 - Türkiye'nin küçükbaş, büyükbaş hayvan, kümes hayvanı ile et, süt ve yumurta üretimine önemli katkıları olan Konya, sahip olduğu geniş meralar ve bitkisel üretim alanları ile hayvancılığın gelişmesine önemli katkılar sağlamaktadır.
 - Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Konya 2019 yılında da Türkiye'de büyükbaş hayvan sayısında

- lider konumunu korumuştur. 2019 yılında Konya'da büyükbaş hayvan sayısı bir önceki yıla göre çok az bir artışla (yüzde 0,6) 927.082'ye yükselmiştir. Konya ilini 2019 yılında büyükbaş hayvan sayısında 825.725 baş ile Erzurum ve 780.151 baş ile İzmir izlemiştir.
- Konya'nın küçükbaş hayvancılık konusunda da ülke düzeyinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Konya ili 2019 yılında koyun sayısında 2.191.228 baş koyun ile ikinci olurken, Şanlıurfa 1.891.000 baş koyun ile üçüncü, Diyarbakır 1.467.567 baş koyun ile dördüncü ve Ankara 1.318.942 baş koyun ile beşinci sırada yer almıştır. Konya'da 2019 yılında bir önceki seneye göre küçükbaş hayvan sayısında yüzde 9,2 süt üretim miktarında ise yüzde 3,5 artış söz konusudur.
 - Konya'da kümes hayvanları yetiştiriciliğinden daha ziyade yumurta tavukçuluğu yapılmaktadır. Konya'da yetiştirilen kümes hayvanı sayısı son üç yılda yüzde 15,4 oranında azalmıştır.
 - Konya İli 2019 yılı toplam tarımsal üretim değeri bakımından Türkiye'nin %5,3'lük kısmını karşılayarak ilk sırada yer almaktadır. Alt değerlere bakıldığında ise, Konya bitkisel üretim değeri bakımından %6,2 oran ile 2. sırada, canlı hayvan değeri bakımından %5,4'lük oranla birinci sırada ve hayvansal ürünler değeri bakımından da %3,2 oranla birinci sırada yer almıştır.
 - Konya; sahip olduğu 8'i aktif 9 adet organize sanayi bölgesi, Bakanlık destekli 17 küçük sanayi sitesi, il merkezinde 15 küçük sanayi sitesi,

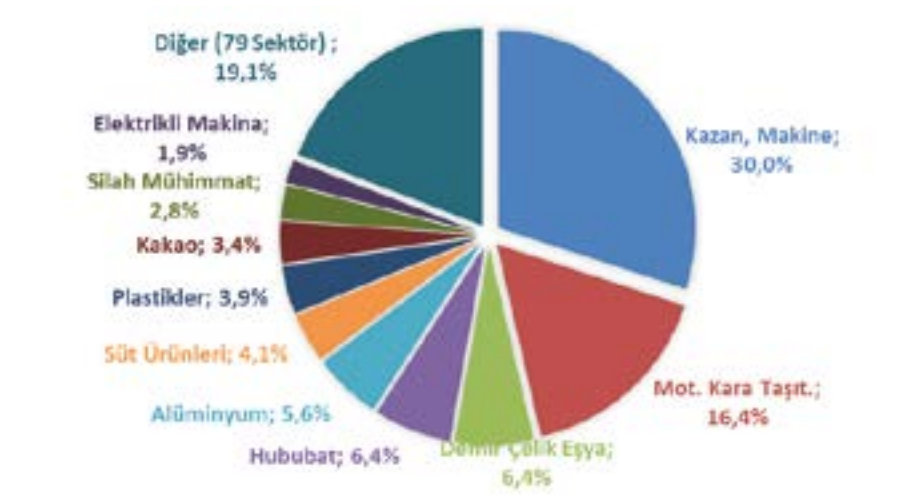
- Konya iline bağlı ilçelerde yer alan 16 küçük sanayi sitesi ve 22 özel sanayi sitesi ile Türkiye ekonomisinin istihdam ve sanayi yükünü sırtlayan illerden bir tanesidir. Sanayi odaklı üretim misyonu ile ülkemizin yükselen ekonomilerinden birisi olan Konya'da, 2019 yılı verilerine göre Organize Sanayi Bölgesi'nde 932, sanayi sitesinde 14.532 işyeri faaliyet göstermektedir. Sanayi bölgesinde belli başlı faaliyet alanları; otomotiv yedek parça sanayi, makina sanayi, tarım makina ve ekipmanları sanayi, plastik sanayi, mobilya ve ahşap sanayi, metal sanayi, döküm sanayi, gıda sanayi, inşaat yapım malzemeleri, ambalaj sanayidir.
- İlimizde 4.255 hektar alana sahip 8 aktif organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı desteğiyle yapılan 17 adet, Bakanlık desteği olmadan yapılan 53 adet sanayi sitesi bulunmaktadır. Türkiye'nin en fazla organize sanayi bölgesine sahip illerinden birisi olan Konya; parselasyon çalışmaları devam eden Kulu OSB ile birlikte toplamda 9 adet OSB ile Türkiye ekonomisinin sanayi lokomotifleri arasında yer almaktadır. 2002 yılı ve öncesi 7 adet OSB kuruluyken, 2019 sonu itibarıyla aktif 8 OSB'de 50 binin üzerinde çalışana istihdam sağlanmaktadır.
 - Konya il merkezindeki 15 küçük sanayi sitesi, 3.659 işyerinde 8 binin üzerinde kişiye istihdam oluşturmaktadır. Bu sanayi sitelerinde ayakkabı, mobilya, otomotiv, döküm, makine vb. sektörlerde ağırlıklı olarak üretim gerçekleştiren firmalar bulunmakla birlikte aynı zamanda oto tamir ve bakım hizmetleri sunan firmalar da yer almaktadır.
 - Konya'ya bağlı ilçelerde 16 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. İlçelerdeki küçük sanayi sitelerinde toplam 1.618 işyeri bulunurken, bu işyerlerinde 3 bin kişinin üzerinde istihdam sağlanmaktadır.
 - 2013-2019 döneminde Türkiye'nin dış ticaret hacmi yüzde 7 daralırken, Konya'nın dış ticaret hacmi aynı dönemde Türkiye'nin aksine yüzde 13 artış göstermiştir. 2013 yılında 2,43 milyar dolar olan Konya dış ticaret hacmi, 2019 yılında 2,75 milyar dolar

Konya'nın En Çok İhracat Yaptığı İlk 10 Ülke (2019)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konya İhracatının Ana ve Alt Sektörlerdeki Dağılımı (2019)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

- seviyesine yükselmiştir.
- TÜİK verilerine göre; Konya ihracatında yer alan 187 farklı ülkeden ilk 10 ülkenin toplam ihracat içindeki payı %44,2 olarak gerçekleşmiştir. Ülke bazında Konya ihracatında en büyük payı %13,3 ile Irak almaktadır.
 - Konya'da açılan ve kapanan firma sayıları Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) verileri kapsamında ele alındığında, açılan firma sayısının 2019 yılında bir önceki yıla göre %7,3 azalarak 5.473 şeklinde gerçekleştiği görülmektedir. Öte yandan TESC verilerine göre Konya'da kapanan firma sayısı ise 2019 yılında 2.679 olarak gerçekleşmiştir.
 - Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre Türkiye sıralamasında; SSK'lı (4/a) ve BAĞ-KUR (4/b) aktif çalışan sigortalı sayısında İstanbul ilk sırada yer alırken Emekli Sandığı (4/c) aktif çalışan sigortalı sayısında ise Ankara ilk sırada yer almaktadır. Konya'nın Türkiye'deki sıralaması şu şekildedir:

- SSK'lı çalışan sayısında 348.988 kişi ile 7.,
- Esnaf olarak çalışan sayısında 104.443 kişi ile 6.,
- Çalışan memur sayısında 78.361 kişi ile 5. sırada yer aldığı görülmektedir.
- Merkezi yönetim bütçesi istatistiklerine göre, Türkiye'deki iller arasında gelirlerinin giderlerini en çok karşılayan il Kocaeli olmuştur. 2019 yılı verilerine göre Kocaeli, 8,9 milyar TL'lik giderine karşılık 73,7 milyar TL gelir sağlamıştır. Kocaeli her bir birimlik gidere karşılık 8,2 birimlik gelir sağlamıştır. Kocaeli'nin ardından 7,1 birimlik gelirle İstanbul ikinci, 4,3 birimlik gelirle İzmir üçüncü sırada yer almıştır.
- Konya'nın merkezi yönetim bütçesi verilerine, yıllara göre bakıldığında sürekli artış olduğu görülmektedir. 2009 yılında bir birimlik gidere karşılık 0,62 gelir sağlanırken 2019 yılında 0,55 gelir elde edilmiştir. Burada etkili olan faktör ise giderle-

rin gelirlerden daha fazla artmasıdır. 2018 yılında gelirlerin giderleri karşılama oranı 0,59 seviyesinde iken 2019 yılında %0,55'e düşmüştür.

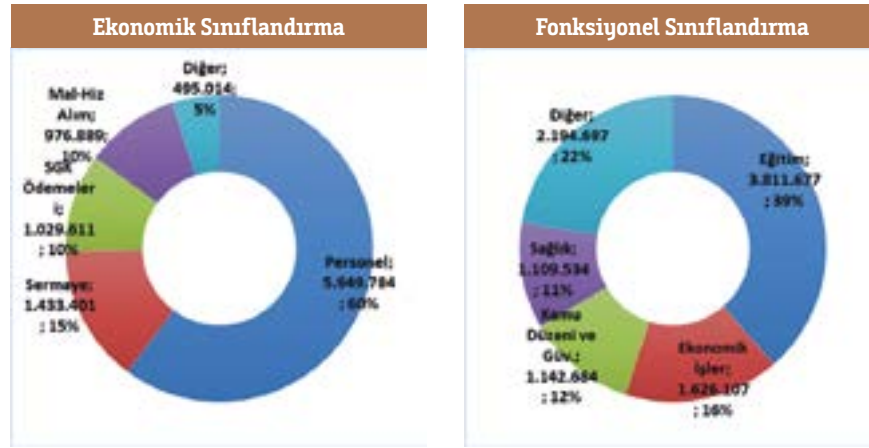
• Konya'nın merkezi yönetim bütçe gelirleri yıllık %3,2 oranında artarak sıralamada 48. sırada yer alırken, merkezi yönetim bütçe gideri ise %8'lik artışıyla 78. sırada yer almaktadır. Merkezi yönetim bütçe geliri en fazla azalan il ise %9,7'lik azalış oranıyla Ankara olmuştur. Merkezi yönetim bütçe gideri en az artan il ise %2,9'luk artış oranıyla Isparta olmuştur.

• Konya'da 2019 yılı itibarıyla tüketici kredilerinin dağılımına bakıldığında; %39'u konut, %1'i taşıt, %4'ü kredili mevduat ve %56'sı ise diğer krediler olarak karşımıza çıkmaktadır. • Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yayımlanan verilere göre, yerli ve yabancı sermaye ortaklığı ile 2019 yılında Türkiye'de kurulan şirket sayısının 12.634'e ulaştığı görülmektedir.

ULAŞIM

• 122 km uzunluğundaki Konya Çevre Yolunun 68 km'lik kesimi Yatırım Programında bulunmaktadır. Konya Çevre yolu (2x3) şeritli olarak bölünmüş yol standardında yapılacaktır. Yatırım programında bulunan 68 km'lik kesim 1.kısım (22 km) ve 2.kısım (46 km) olarak ihale edilmiştir. Yatırım programında bulunmayan 3.kısımın (54 km) proje çalışmaları tamamlanmış olup

Konya Merkezi Yönetim Bütçesi Harcamaları (2019 – Bin TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Yatırım Programına alındıktan sonra ileriki yıllarda ihale edilmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında 6 adet tünel (7.525 m) ve 14 adet Viyadük (3.530 m) yapılacaktır.

• 2019 yılında Konya-Eskişehir güzergahında 214.193, Konya-İstanbul güzergahında 1.248.263 yolcu seyahat etmiştir. YHT hatlarına ilave olarak, Konya'dan geçen trenler; Toros Ekspresi ve Konya Mavi Treni'dir. Konya iline ait istasyonlardan taşınan yolcu sayısı; 2012 yılında 900 bin civarında iken, Yüksek Hızlı Tren (YHT) hattının hizmete girmesi sonucu kayda değer bir artış yaşanmış ve 2019 yılı sonunda yıllık 3,6 milyon yolcu rakamına ulaşılmıştır. • 2023 yılına kadar Konya-Mersin Demiryolu Hattı ve Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Hızlandırılmış Tren Hattının tamamlan-

ması planlanmaktadır. Özellikle yük taşımacılığında bu hatların tamamlanması, bölgedeki ticaret hacminin artması ve bölgesel gelişmenin ivme kazanmasında önem arz etmektedir. Çünkü Konyalı ihracatçıların büyük bir kısmı, ihracatını deniz yolu ile gerçekleştirmektedir. Bu hattın tamamlanması ile Konya'nın limanlara uzaklığı sorun olmaktan çıkacaktır.

Demiryolu Ulaşımına İlişkin Projeler:

• Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Projesi: Konya-Karaman arasındaki 102 km'lik çift hatın altyapı, üstyapı, elektrifikasyon ve istasyon düzenlemeleri tamamlanarak elektrikli olarak işletmeye alınmıştır. %83 oranındaki sinyalizasyon çalışmaları, 2020 Mayıs ayı sonundan tamamlanarak 200 km/h hızlı tren işletmeciliğine geçilmesi hedeflenmektedir. Projenin tamamlanmasıyla Konya-Karaman arası seyahat süresi 1 saat 13 dakikadan 40 dakikaya düşecektir. • Konya Buğdaypazarı YHT Garı: Konya Buğdaypazarı mevkiinde Konya Büyükşehir Belediyesinin hafif raylı sistem projesiyle entegre şekilde YHT Garı yapılması planlanmıştır. YHT gar yapım çalışmalarında %87 oranında fiziki ilerleme sağlanmıştır. İnşaat yapım süreci devam eden projenin 2020 yılı ikinci çeyreğinde bitirilmesi planlanmaktadır. • Karaman-Ulukışla-Yenice Yeni Demiryolu ve 2.Hat Yapım Projesi: 245 km güzergâh uzunluğuna sahip

2019 Yılında Kurulan Yabancı Sermayeli Şirketler

Şirket Sayısı	12.634
Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	5.752.829.716
Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Sermaye Toplamı (TL)	4.789.000.981
Yabancı Sermaye Oranı (%)	83,25

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Karaman-Niğde (Ulukışla)-Yenice hızlı tren projesi 200 km/sa hıza uygun çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak planlanmıştır. Bu hatta hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılacaktır.

• Kayseri-Nevşehir-Aksaray-Konya-Antalya Hızlı Demiryolu Etüt Projesi: 530 km uzunluğa sahip 200 km/sa hıza uygun çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak Kayseri-Nevşehir-Aksaray-Konya-Antalya hızlı tren projesi planlanmıştır. Etüt proje çalışmaları 4 kesim halinde projelendirilmiş, Konya-Seydişehir arasında proje çalışmaları tamamlanmıştır. Kayseri-Aksaray, Aksaray-Konya ve Seydişehir-Antalya kesimlerinde proje çalışmaları devam etmektedir. 2020 yılında tamamlanması planlanmaktadır. • Konya (Kayacık) Lojistik Merkezi: Konya (Kayacık) lojistik merkezi ile Türkiye Lojistik Sektörüne 1,7 milyon ton taşıma kapasitesi ve 1 milyon m2 lojistik alan kazandırılmıştır. 2019 yılı itibarıyla hizmete hazır durumdadır.

• Konyaray: 17,4 km uzunluğa sahip Konyaray projesi 2020 yılı yatırım programında yer almaktadır. TCDD ve Konya Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan iş birliği kapsamında Kayacık ile Konya mevcut gar arasında 17,4 km'lik yeni tek hattın ilavesi ile bu kesimde hat sayısı 4'e çıkarılacak ve 2 hattan yüksek hızlı tren 2 hattan ise banliyö ve konvansiyonel tren işletilebilecektir. Projeye karayolu ile 1 saat süren seyahat süresi 30 dakikaya inecektir.

• Konya Havalimanı, 2019 yılsonu istatistiklerine göre; Türkiye'deki sivil hava ulaşımına açık 55 Havalimanı arasında, 1.008.704 yolcu ve 7.423 uçak trafiği ile (iç-dış hat toplamı) 20. sırada bulunmaktadır.

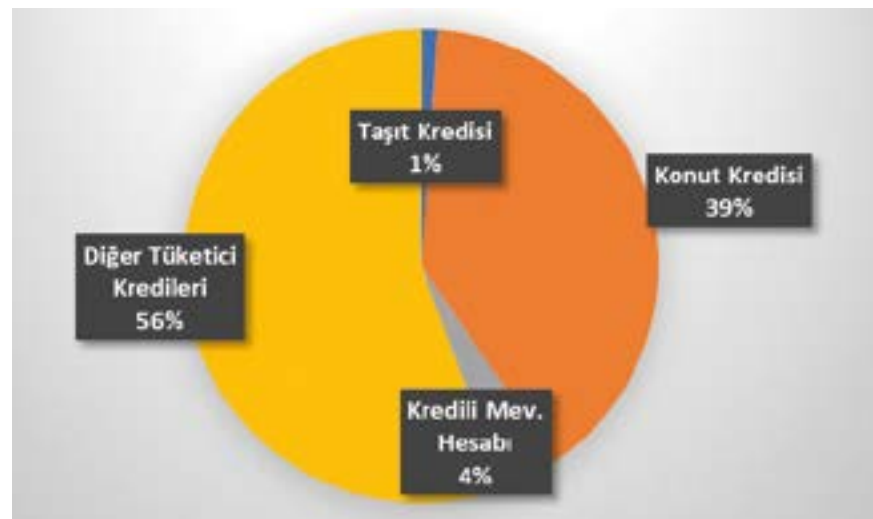
• İsmi, Selçuklular tarafından 1251 yılında kurulan ve Anadolu'daki ilk Vakıf Yükseköğretim Kurumu niteli-

ğinde olan Karatay Medresesi'nden alan KTO Karatay Üniversitesi, Konya Ticaret Odası tarafından 2009 yılında kurulmuş, 2010-2011 döneminde eğitime başlamış ve 2014 yılında ilk mezunlarını vermiştir. • Üniversitemiz bir yandan sosyal ve beşerî alanlarda güçlenirken diğer yandan fiziksel açıdan da büyüme-ye devam etmektedir. 2018-2019 akademik yılı fiziki büyümesine ilişkin 2017-2018 akademik yılında inşaatına başlanmış olan 13.121 m2 kapalı alana sahip İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi ve Yabancı Diller Yüksekokulunun yer aldığı eğitim binası (C Blok) 24.09.2018 tarihi itibarıyla hizmete açılmıştır. • Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu bünyesindeki Pilotaj Bölümü için Konya Eğribayat'ta hazine 30 yıl süre ile 305.072 m2'lik eğitim/uçuş alanı ile Konya Ticaret Odasına ait KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'ndeki 1.462 m2 kapalı alan Ticaret ve Sanayi Meslek Yüksekokulumuzun kullanımı için üniversitemize tahsis edilmiştir. • Ayrıca Mühendislik Fakültesi, Akıllı Teknolojiler Merkezi (AKİTEK) ve Kreş Binalarını kapsayan 8. etap

inşaat işleri, hızla devam etmektedir. 8. etap inşaat çalışmalarımız kampüs alanımız içerisinde; Mühendislik Fakültesi, AKİTEK Binası ve Kreş Binası'nın kaba inşaat işleri ile Kreş Binası'nın ince inşaat işlerinden teşkil, toplam inşaat alanı 50.012 m2 (2.520 m2'si Kreş Binası) olan yapım işini kapsamaktadır.

• KTO Karatay Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (KARSEM), toplumun her kesiminin, yaşam boyu öğrenim süreçlerinde yer almaları için ihtiyaç duyulan her alanda eğitim programları, sertifika programları, kurslar, seminerler düzenlemekte ve danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. • Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulanan, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti eş finansmanıyla gerçekleştirilen Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında KTO Karatay Üniversitesi, Akıllı Teknolojiler Merkezini hayata geçiriyor. Akıllı Teknolojiler Tasarım, Geliştirme ve Prototipleme Merkezi ile KOBİ'lerin geleneksel tarım makinalarından akıllı tarım makinalarına geçişte hız kazanması ve desteklenmesi hedeflenmekte ve bölge ekonomisine büyük katkı sağlanacağı düşünülmektedir. • KTO Karatay Üniversitesi, Konya'nın ve ülkenin dört bir yanındaki araştırmacıların yararlanabileceği, tıp alanındaki gelişmelere öncü olacak Mevlâna Kalkınma Ajansı (MEVKA) destekli KTO Karatay Üniversitesi Tıp Fakültesi Merkez Araştırma Laboratuvarı'nı hayata geçirdi.

Konya'da Tüketici Kredilerinin Dağılımı (2016)

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

COVID-19 KAPSAMINDA KAMU DESTEKLERİ

TÜBİTAK Destekleri

Kurum Adı: TÜBİTAK

Bağlantı: <https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/sanayi/ulusal-des-tek-programlari/icerik-1507-tubitak-ko-bi-ar-ge-baslangic-destek-programi>
Dünya Sağlık Örgütü tarafından pande-mi olarak belirlenen yeni tip koronavirüs (COVID-19) tüm dünya gibi ülkemizi de etkisi altına almıştır. Bu acil durum karşısında TÜBİTAK, desteklerini, yeni tip koronavirüsün teşhis ve tedavisinde kullanılabilecek ürünler ile hastalıkların önlenmesinde etkili koruyucu ürünlerin geliştirilmesi ve destek süreçlerine ilişkin uygulamalara yönelik projelere odaklamak amacıyla özel bir çağrı açmıştır.

TÜBİTAK 1507 kodlu "KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı" çerçevesinde açılan söz konusu özel Çağrı kapsamında, COVID-19'un teşhis ve tedavisinde kullanılan ürünler, ortam koşullarının iyileştirilmesine yönelik ekipmanlar ile hastalıkların önlenmesinde etkili koruyucu ürünlerin geliştirilmesine yönelik aşağıda örnekleri verilen konularda sunulacak Ar-Ge projelerine hızlı destek verilecektir:

- Dezenfektanlar
- Maske
- Koruyucu kıyafetler
- Doğrulama ölçütleri (duyarlılık, özgürlük, doğruluk, kesinlik, doğrusalılık) uluslararası kabul görmüş sınırlar içerisinde olan tanı kitleri
- Yoğun bakım ünitelerinde kullanılan cihazlar
- Ortam koşullarının iyileştirilmesine yönelik ekipmanlar
- İlaç
- Aşı
- Salgının doğrudan veya dolaylı sonuçlarına etki edebilecek bilişim uygulamaları

Bu konuların dışında, çağrıya yeni tip koronavirüs mücadelesi ile ilişkili olabilecek her türlü proje başvurusu sunulabilecektir.

1507 destek oranı ve sınırı

1. a) Programda uygulanacak destek oranı her dönem için sabit olup, %75 olarak belirlenmiştir,

2. b) Programa başvuruda bulunacak projenin toplam bütçesi, 500.000.- (beş yüz bin) TL ile sınırlandırılmıştır.
3. c) Desteklenen projelere, destek kararının alındığı yılda geçerli Bilim Kurulu kararı ile alınmış olan proje destek oranı ve bütçe sınırı uygulanır.

İŞKUR Destekleri (Kısa Çalışma Ödeneği)

Kurum Adı: İŞKUR

Bağlantı: <https://www.iskur.gov.tr/isveren/kisa-calisma-odenegi>
Genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya süreklilik koşulu aranmaksızın işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen en az dört hafta süreyle durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere sigortalılara çalışmadıkları dönem için gelir desteği sağlayan bir uygulamadır.

Kısa Çalışma Kapsamında;

- İşçilere kısa çalışma ödeneği ödenmesi,
 - Genel Sağlık Sigortası primleri ödenmesi,
 - hizmetleri sağlanmaktadır.
- İşyerinde Kısa Çalışma Uygulanabilmesi için;
İşverenin; genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki çalışma süresinin önemli ölçüde azaldığı veya durduğu yönünde İŞKUR'a başvuruda bulunması ve İş Müfettişlerince yapılan uygunluk tespiti sonucu işyerinin bu durumlardan etkilendiğinin tespit edilmesi gerekmektedir.

İşçinin Kısa Çalışma Ödeneğinden Yararlanabilmesi İçin;

- İşverenin kısa çalışma talebinin iş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu uygun bulunması,
- Kısa çalışmaya tabi tutulan işçinin kısa çalışmanın başladığı tarihte çalışma sürelerini ve prim ödeme şartlarını sağlamış olması (Covid-19 etkisiyle yapılan kısa çalışma başvurularında, son 60 gün hizmet akdine tabi olmak kaydıyla son 3 yıl içinde 450 gün prim ödemiş olması),
- İş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu kısa çalışmaya katılacaklar listesinde işçinin bilgilerinin bulunması, gerekmektedir.

Kısa Çalışma Ödeneği Süresi, Miktarı ve Ödenmesi

Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son on iki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ıdır. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği miktarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini geçemez. Kısa çalışma ödeneğinin süresi üç ayı aşmamak kaydıyla kısa çalışma süresi kadardır.

Yeni Tip Koronavirüs (Covid-19) Etkili Kısa Çalışma Talebinde Bulunulması ve Talebin Değerlendirilmesi,

KOSGEB Destekleri

Kurum Adı: KOSGEB

Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak açıklanan Koronavirüs (Covid-19) salgınının etkilerini azaltmak için KOSGEB İcra Komitesi tarafından alınan muhtelif kararlar kapsamında;
• 30/06/2020 tarihine kadar vadesi do-

lacak olan ve muaccel hale gelmeyen geri ödemeli destekler kapsamındaki borçları ve varsa takip eden taksitlerinin vade tarihleri her birine üç ay eklenmek suretiyle ertelenecek, ertelenen taksitlerin ilki 01/07/2020 tarihinden önce olmamak üzere düzenlenecek ve vade sayısı değişmemek üzere herhangi bir yasal faiz alınmaksızın 3 (üç) ayda bir olacak şekilde ödeme takvimi yeniden belirlenecektir.

- KOSGEB'in proje bazlı destek programlarından ve girişimcilik desteklerinden yararlanan ve proje süreleri ya da girişimcilik programı destek süreleri 11 Mart 2020 ve sonrası tarihte sona eren işletmelerin, 4 (dört) aya kadar ek süre talep etmesi halinde yeni bir kurul kararı gerekmesizin projelerin bitiş tarihine ya da destek sürelerinin bitiş tarihine işletmelerin talep ettiği süre ek süre olarak verilecektir.

- KOBİ Kredi Faiz Desteği Yönetmeliği kapsamında uygulanan programlarda; halihazırda kredi ödemeleri devam eden işletmelerin Nisan, Mayıs ve Haziran 2020 aylarındaki kredi taksitleri, ilgili krediye ilişkin vade sonuna 3 (üç) ay olacak şekilde eklenecek, bu kapsamda doğacak maliyetler KOSGEB tarafından kredi faiz desteği kapsamında ödenecektir.

- KOBİ Teknoloji Destek Programı kapsamında Koronavirüs (COVID-19) Salgınından Korunmak Üzere Alınan Tedbirler Kapsamında Üretilecek Ürünler Uygulama Esaslarında düzenlenen Cari İşlemler Hesabına Katkı Sağlayacak Ürünler Listesi için belirlenen usule ve teknoloji alanına bakılmaksızın ürün listesine eklenerek Orta-yüksek ve yüksek teknoloji alanında yer alan ve cari işlemler hesabına katkı sağlayacak ürünlerin yerli sanayi tarafından üretimini ve ticarileştirilmesini sağlamak amacıyla desteklenecektir.

TİCARET BAKANLIĞI

(Gümrük Vergisi Desteği)

Kurum Adı: TİCARET BAKANLIĞI

Covid-19'a yönelik alınan tedbirler kapsamında, ortaya çıkması muhtemel ihtiyacın karşılanması ve arz güvenliğinin devamını sağlayabilmek amacıyla tek kullanımlık tıbbi maskelerde yüzde 20 olarak uygulanan ilave gümrük vergisini kaldırılmıştır.

Ventilator, oksijen konsantratörü gibi solunum cihazları ilave yüzde 13 oranında uygulanan ilave gümrük vergisi de kaldırılmış olup kolonya ve dezenfektan üretiminde ham madde olarak kullanılan dökme etil alkol ithalatında halihazırda yüzde 10 olarak uygulanan

gümrük vergisini kolonya ve dezenfektan üreten sanayiciler için sıfırlanmıştır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Kurum Adı: GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

24/03/2020 tarihli ve 31078 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 518) 'nde; Koronavirüs (COVID-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen ve bu Tebliğle belirlenen mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkındaki açıklamalara yer verilmiştir. Tebliğ'de yer alan hususlar şöyledir;

- 1. 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden;
- Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflerin,
- Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dahil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocaklığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kiraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin,

- Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin,
- 1/4/2020 ile 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuş ve bu mükelleflerin vergi ödevlerinin süreleri tebliğde zikredilen sürelerle kadar uzatılmıştır.

2. İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaş ve üstünde olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren mükellefler ve meslek mensupları ile bu Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla geçerli olan "Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi" uyarınca

beyanname/bildirimleri bu meslek mensuplarıncı verilenlerin 22/3/2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuş ve verilemeyen beyanname/bildirimlerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin son gününün, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzatılmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu

Kurum Adı: SGK

24/3/2020 tarihli ve 31078 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile; İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaş ve üstünde olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren mükelleflerin, 22/3/2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesinin uygun bulunduğu, Sosyal güvenlik mevzuatı gereğince sigortalıların mücbir sebep dönemine ilişkin prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile bildirilmesinin zorunlu olması durumunda mücbir sebep, bu beyannamelerin vergi kesintilerine ilişkin kısmının beyan ve ödeme sürelerinin ertelenmesi için geçerli olacağı duyurulmuştur.

Bu doğrultuda 5510 sayılı Kanunun 91 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereği Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunca alınan 26/3/2020 tarihli ve 2020/188 sayılı karar ile; 24/3/2020 tarihli ve 31078 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde mücbir sebep ilan edilen ticari, zirai ve serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkarlar siciline kayıtlı olanlar ve tarımsal faaliyette bulunup zirai kazanç elde edenler veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen sektörlerde yer alan mükelleflere ait işyerlerinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların; 1) 2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 2/11/2020 tarihine (31/10/2020 tarihi cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle), 2020/

Nisan ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 30/11/2020 tarihine, 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 31/12/2020 tarihine, 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın ertelenmesi,

2) İlgili mevzuatında belirtilen diğer şartların sağlanması, erteleme kapsamına giren 2020/Mart, Nisan, Mayıs ayı bildirimlerine ilişkin borçları dışında borcu olmamak veya ilgili Kanunları gereğince taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olmak şartıyla prim erteleme yapılan aylarda teşviklerden yararlanmalarının, ertelenen primlerin bu sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan teşviklerin gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınması,

3) İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaşını doldurmuş veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverenler ile isteğe bağlı sigortalılar hariç 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan;

a) 22/3/2020 tarihi ile mücbir sebep döneminin sonuna kadar 65 yaşını doldurmuş olanların herhangi bir talebe bağlı olmaksızın, b) Kronik rahatsızlığını sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edenlerin başvurularına istinaden, mücbir sebep dönemi boyunca tahakkuk edecek sigorta primlerinin, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 üncü günün sonuna kadar ödenmesi halinde süresinde ödendiğinin kabul edilmesi,

4) Mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen ve yukarıda belirtilen işveren ve sigortalılarca, 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların sürelerinin Kurum Başkanınca belirlenebilmesi, yönünde karar verilmiştir.

Bu kapsamda Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunca alınan 26/3/2020 tarihli ve 2020/188 sayılı Kararının birinci maddesinde belirtilen ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen ticari, zirai ve serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkarlar sicilinde kayıtlı olanlar ile tarımsal faaliyette bulunup zirai kazanç elde edenler veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen sektörlerde yer alan mükelleflere ait işyerlerinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında

sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların; 2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresi 2/11/2020 tarihine (31/10/2020 tarihi cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle), 2020/Nisan ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresi 30/11/2020 tarihine, 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresi 31/12/2020 tarihine, 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın ve herhangi bir talep olmaksızın Kurumca otomatik olarak ertelenmiştir.

Erteleme kapsamındaki işyeri listeleri <https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi> üzerinden yayımlanacak olup, işverenlerimiz listede yer alıp almadıkları buradan kontrol edebileceklerdir. İşyeri tescil bilgilerindeki NACE REV 2 kodunun ilgili sektörlerde olmasına rağmen işyerlerinin listede olmadığını iddia eden işverenlerimiz Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne /Sosyal Güvenlik Merkezine başvuracaklardır. Ancak, erteleme kapsamında olan sektörlerde faaliyet göstermesine rağmen işyeri tescil bilgilerinde sektörel NACE REV 2 kodunun yanlış olduğunu iddia eden işverenler NACE REV 2 kodunun düzeltilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığının ilgili taşra birimine başvuruda bulunacaklardır. Yapılan itirazlar üzerine veya incelemeler sonucunda Hazine ve Maliye Bakanlığınca erteleme kapsamındaki sektörlerde faaliyet gösteren mükelleflerde ekleme ve çıkarma işlemi yapılması halinde veya sektörel NACE REV 2 kodunun doğru olmasına rağmen Kurumca belirlenen ertelenen işyeri listesinde olmadığı yönündeki itirazlar sonucunda, erteleme kapsamında işyeri listesinde güncelleme yapılacaktır. Yapılan güncelleme sonucunda belirtilen işyeri erteleme kapsamına alınabilecek veya erteleme kapsamından çıkarılabilecektir.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olanlardan erteleme kapsamında yer alanlar GÜVENCE uygulaması ile e-devlet sistemi üzerinden görüntülenebilecektir. Sigortalılarımızdan erteleme kapsamında olması gerektiği halde olmadığını iddia edenler, Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne / Sosyal Güvenlik Merkezine başvuracaklardır. Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucu, erteleme kapsamında olmasına karar verilen sigortalıların erteleme girişleri GÜVENCE uygulaması üzerinden manuel olarak yapılacaktır. Erteleme kapsamına giren 2020/Mart,

Nisan ve Mayıs ayı bildirimlerine ilişkin ertelenen borçlar dışında borçların bulunmaması, borçların olması halinde ilgili kanunlar gereğince taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olması ve taksitlendirme veya yapılandırmaların devam etmesi ve ilgili teşvik kanunlarında belirtilen diğer şartların sağlanması kaydıyla, erteleme yapılan aylarda teşviklerden yararlanılacak, ertelenen 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı primlerinin belirlenen sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan teşvikler gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınacaktır.

Ayrıca, 2020 yılında ilk defa tescil edilen işyerleri bakımından da, asgari ücret desteğinden yararlanma şartlarının sağlanması ve erteleme kapsamına giren 2020/Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin tahakkukları dışında borcu olmaması kaydıyla prim erteleme yapılan aylarda asgari ücret destekleri oluşturulacak, ancak ertelenen 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı primlerinin belirlenen sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan asgari ücret desteği gecikme cezası ve gecikme zammıyla geri alınacak şekilde ilgili dönemlere borç oluşturulacaktır.

Yönetim Kurulu Kararının üçüncü maddesi kapsamında 65 yaşını doldurmuş olması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverene ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin erteleme işlemi gerçek kişi işverenin/ sigortalının TC kimlik numarası ile yapılan sorgulama neticesinde merkezden otomatik olarak yapılacaktır. İşverenlerin/sigortalıların 65 yaşından büyük olup olmadığı 22/3/2020 ile mücbir sebep halinin bittiği tarih aralığına göre hesaplanacaktır.

Kronik rahatsızlığı bulunan işverenlere ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin erteleme işlemi gerçek kişi işverenin/ sigortalının TC kimlik numarası ile Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) Ek 1-a kapsamındaki kişiler arasında olup olmadığına ilişkin yapılacak çapraz sorgulama neticesinde merkezden otomatik olarak yapılacaktır. İşverenlerin/sigortalıların kronik rahatsızlığının olup olmadığı 22/3/2020 ile mücbir sebep halinin bittiği tarih aralığına göre hesaplanacaktır.

65 yaşını doldurmuş olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverenlerin/sigortalıların mücbir sebep dönemi boyunca tahakkuk edecek sigorta primleri, sokağa

çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar ödenmesi halinde yasal süresinde ödenmiş kabul edilecektir.

Yönetim Kurulu Kararının üçüncü maddesi kapsamında 65 yaşını doldurmuş veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverene/ sigortalıya ilişkin erteleme başlangıç ayı/dönemi 2020/Şubat olarak kabul edilecek, bitiş ayı/dönemi ise sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna denk gelen ay/dönem olacaktır.

Mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen ve yukarıda belirtilen işveren ve sigortalılarca 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların ertelenip ertelenmeyeceği yetkisi Yönetim Kurulu kararıyla Kurum Başkanına verilmiştir. Bu nedenle Kurum Başkanı tarafından bu konuda herhangi bir tasarrufta bulunana kadar, 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların sürelerine ilişkin olarak cari usul ve sürelerle göre işlem yapılacaktır.

Kredi Garanti Fonu (Kredi Kefalet Paketleri)

Kurum Adı: KGF

30.03.2020 tarih ve 31084 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2325 sayılı "Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" başlıklı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Hazine destekli KGF kefaletleri için belirlenen mevcut 25 milyar TL bütçe 50 milyar TL'ye çıkarılmış, aynı şekilde Hazine destekli KGF kefaleti limiti de 250 milyar TL'den 500 milyar TL'ye çıkarılmıştır.

Akabinde, Ekonomik İstikrar Kalkını Programı kapsamında aşağıdaki 3 yeni kredi kefalet paketi için Hazine ve Maliye Bakanlığı ile KGF arasında protokol imzalanmış, bu doğrultuda KGF ile ilgili bankalar arasında gerekli çalışmalar hızla tamamlanarak kefalet ürünleri uygulamaya alınmıştır.

1. İş'e Devam Destek Paketi:

- Toplam kefalet limiti 40 milyar TL'dir.
- Kamu bankaları tarafından azami 6 ay ödemesiz dönem dahil azami 36 ay vade ile KOBİ ve KOBİ dışı işletmelere kullanılacak kredilere, %80 oranında kefalet sağlanacaktır.
- Kefalet limitleri, yararlanacak işletmelerin yıl sonu cirosuna göre farklılaşmaktadır:
- ◆ 0 – 25 milyon TL ciro 10 milyon TL
- ◆ 25 – 125 milyon TL ciro 50 milyon TL

- ◆ 125 milyon TL üzeri ciro 100 milyon TL
- ◆ Kefalet komisyonu, kefalet tutarının %0,75'i oranında tek seferde alınmaktadır (İzleyen yıl kefalet komisyonu yoktur).
- Yapılandırma durumunda işletmeden, kefalet bakiyesi üzerinden %0,5 oranında kefalet komisyonu tahsil edilir. Ancak, kefalet riskinin artmaması ve kefalet riskinin vadesinin uzamaması durumlarında komisyon alınmaz.
- Banka, Hazine Destekli KGF Kefaleti kapsamında kullanılacak kredilerden, üçüncü kişilere yaptırılacak işlemler (ekspertiz, sigorta vb.) için ödeyecekleri masraflar ve KGF'ye ödenecek komisyon dışında işletmelerden her bir kredi kullandırımı için yalnızca kredi tutarının azami %0,75'i oranında yıllık komisyon tahsil edebilir.
- Program ortağı olan bankalar; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası, Türkiye Halk Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası
- 2. Opex Kredi Destek Paketi:**
- Toplam kefalet limiti 16 milyar TL'dir.
- Özel bankalar tarafından azami 3 ay ödemesiz dönem dahil azami 12 ay vade ile KOBİ ve KOBİ dışı işletmelere kullanılacak kredilere, %80 oranında kefalet sağlanacaktır.
- Sektör ayrımı bulunmamakla birlikte kredinin maaş ve kira ödemeleri başta olmak üzere işletmelerin sözleşme veya faturaya bağlı tüm sabit giderlerinin karşılanması amacıyla kullanılması gerekmektedir. Giderler sözleşme veya fatura ile belgelendirilecektir.
- Kefalet limitleri, yararlanacak işletmelerin yıl sonu cirosuna göre farklılaşmaktadır:
- ◆ 0 – 25 milyon TL ciro 5 milyon TL
- ◆ 25 – 125 milyon TL ciro 25 milyon TL
- ◆ 125 milyon TL üzeri ciro 50 milyon TL
- Kefalet komisyonu, kefalet tutarının %0,5'i oranında tek seferde alınmaktadır (İzleyen yıl kefalet komisyonu yoktur).
- Yapılandırma durumunda işletmeden, kefalet bakiyesi üzerinden %0,5 oranında kefalet komisyonu tahsil edilir. Ancak, kefalet riskinin artmaması ve kefalet riskinin vadesinin uzamaması durumlarında komisyon alınmaz.
- Banka, Hazine Destekli KGF Kefaleti kapsamında kullanılacak kredilerden, üçüncü kişilere yaptırılacak işlemler (ekspertiz, sigorta vb.) için ödeyecekleri masraflar ve KGF'ye ödenecek komisyon dışında işletmelerden bir defaya mahsus ve peşin olarak kredi tutarının azami %0,5'i oranında komisyon tahsil edebilir.
- Program ortağı olan bankalar; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye İş Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası, Türkiye Garanti Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Türkiye Halk Bankası, Akbank, QNB Finansbank, Denizbank, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türkiye Emlak Katılım Bankası, Türk Ekonomi Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası, Albaraka Türk Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, ING Bank, Şekerbank

ad altında masraf, ücret ve komisyon talep edemez.

- Program ortağı olan bankalar; Türkiye İş Bankası, Türkiye Garanti Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Akbank, Denizbank, QNB Finansbank, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türk Ekonomi Bankası, Albaraka Türk Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, Türkiye Emlak Katılım Bankası, ING Bank, Şekerbank.
- 3. Çek Ödeme Destek Paketi:**
- Toplam kefalet limiti 8 milyar TL'dir.
- Kamu/Özel tüm bankalar tarafından azami 3 ay ödemesiz dönem dahil azami 12 ay vade ile KOBİ ve KOBİ dışı işletmelere kullanılacak kredilere, %80 oranında kefalet sağlanacaktır.
- Sektör ayrımı bulunmamakla birlikte kredinin, 25.03.2020 tarihi sonuna kadar yapılan gerçek ticari ilişkilerle dayalı olarak 30.06.2020 tarihine kadar keşide edilen çeklerin finanse edilmesi amacıyla kullanılması gerekmektedir.
- Kefalet limitleri, yararlanacak işletmelerin yıl sonu cirosuna göre farklılaşmaktadır:
- ◆ 0 – 25 milyon TL ciro 1 milyon TL
- ◆ 25 – 125 milyon TL ciro 5 milyon TL
- ◆ 125 milyon TL üzeri ciro 10 milyon TL
- Kefalet komisyonu, kefalet tutarının %0,5'i oranında tek seferde alınmaktadır (İzleyen yıl kefalet komisyonu yoktur).
- Yapılandırma durumunda işletmeden, kefalet bakiyesi üzerinden %0,5 oranında kefalet komisyonu tahsil edilir. Ancak, kefalet riskinin artmaması ve kefalet riskinin vadesinin uzamaması durumlarında komisyon alınmaz.
- Banka, Hazine Destekli KGF Kefaleti kapsamında kullanılacak kredilerden, üçüncü kişilere yaptırılacak işlemler (ekspertiz, sigorta vb.) için ödeyecekleri masraflar ve KGF'ye ödenecek komisyon dışında işletmelerden bir defaya mahsus ve peşin olarak kredi tutarının azami %0,5'i oranında komisyon tahsil edebilir.
- Program ortağı olan bankalar; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye İş Bankası, Türkiye Vakıflar Bankası, Türkiye Garanti Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Türkiye Halk Bankası, Akbank, QNB Finansbank, Denizbank, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türkiye Emlak Katılım Bankası, Türk Ekonomi Bankası, Ziraat Katılım Bankası, Vakıf Katılım Bankası, Albaraka Türk Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası, ING Bank, Şekerbank

COVID-19 VE NORMALLEŞMEYE GEÇİŞ SÜRECİNDE TURİZM SEKTÖRÜ

Çin'de ilk vakanın görüldüğü Aralık 2019'dan itibaren tüm dünyaya hızlı bir şekilde yayılan salgına karşı alınan tedbirler neticesinde Türkiye'de ilk olarak Şubat ayında Çin, İran, İtalya, Güney Kore ve Irak ile uçuşlar durdurulmuş, İran ve Irak sınırları kapatılmıştı. Bu alınan tedbirler, Mart ayında Türkiye'de ilk vakanın görüldüğünün ardından hızla devam etti ve 27 Mart tarihinde yurtdışı uçuşları tamamen sonlandırıldı ve şehirlerarası ulaşım ise valilik iznine bağlandı. Vaka sayısının azalmasına bağlı olarak alınan tedbirler yavaş yavaş gevşetilecek olsa da salgın öncesindeki yaşama dönüşün kısa süre içerisinde olmayacağı düşünülmektedir. Yurtdışı ve yurtiçi ulaşım-daki kısıtlamalar, ulaşım, turizm

ve ticaret sektörlerini doğrudan etkilemektedir. Bu kapsamda COVID-19'un ulaşım, turizm ve ticaret sektörlerine etkisi konaklama ve havayolu istatistikleri ve bu sektörlerdeki istihdam sayıları ile bağlantılı şekilde incelenecektir. 2019 yılında yurtdışından ülkemize gelen ziyaretçi sayısı, 2018 yılına kıyasla yüzde 14 artışla 51,9 milyon kişiye yükselmişti. Gelen turist sayısındaki artış ve 2019 yılında elde edilen 34,5 milyar \$ turizm geliri ile sektördeki süregelen canlılığın 2020 yılında da devam etmesi beklenmekteydi. 2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, 2020 yılında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısının 51,1 milyon kişi (toplam ziyaretçi sayısı 58 milyon

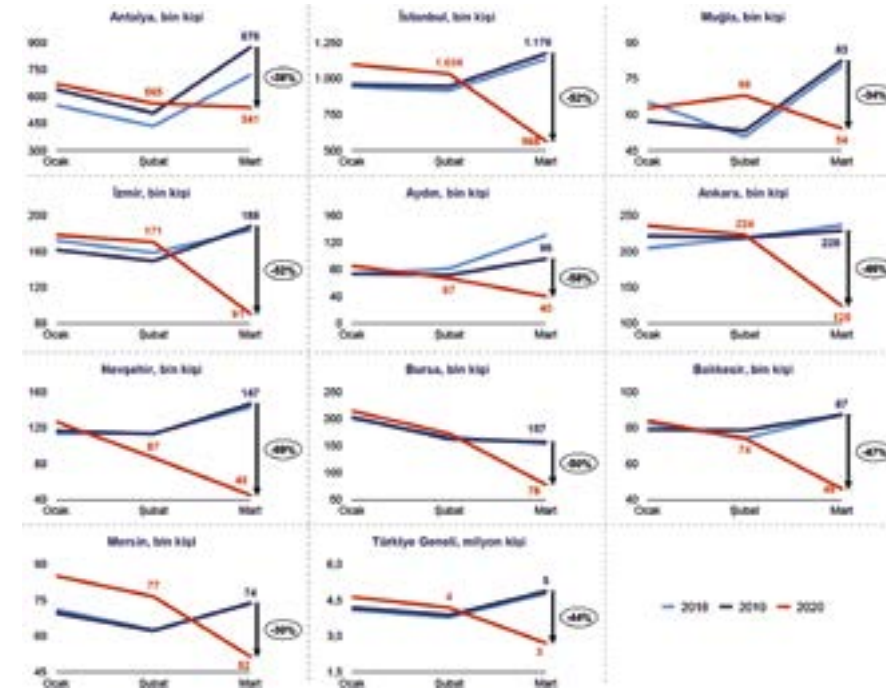
kişi) ve turizm gelirin 40,8 milyar ABD doları olarak gerçekleşeceği hedeflenmişti. Ancak ilk COVID-19 vakasının ortaya çıkışıyla tüm dünya öngörülemez bir sürecin içerisine girdi. Bu süreçte birçok sektörde küresel salgının etkileri görülmeye başlandı. Küresel salgından en çok etkilenen sektörlerden biri de turizm ve onun tamamlayıcısı olarak kabul edilen ulaşım sektörü oldu.

Mart 2019'dan 2020'ye konaklama tesislerine geliş sayısı yüzde 44 azaldı

Konaklama istatistikleri

Mart 2020 itibarıyla Türkiye genelinde Bakanlık İşletme Belgeli ve Belediye Belgeli olmak üzere toplam 12.491 tesis bulunmaktadır. 2019

Şekil 1 Türkiye geneli ve seçili illerde tesislere geliş sayısı, Ocak - Mart; 2018 - 2020

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1 Konaklama verileri, tesise geliş sayısı en fazla olan ilk 10 il

İller	Tesise geliş, bin, 2019	Yabancı ziyaretçi oranı*, 2019	Ortalama kalış süresi, gece, 2019	Tesis sayısı, Mart 2020 itibarıyla
Antalya	23.222	81%	4,1	1.801
İstanbul	14.144	67%	2,3	1.950
Muğla	4.520	62%	3,2	1.302
İzmir	3.431	33%	2,1	396
Ankara	2.889	16%	1,7	246
Aydın	2.295	54%	2,7	215
Nevşehir	2.052	59%	1,8	430
Bursa	1.803	23%	1,9	260
Balıkesir	1.457	16%	2,0	503
Mersin	1.434	9%	1,9	508

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, TEPAV görselleştirmeleri

*Yurtdışında ikamet eden Türk vatandaşları dâhildir.

** Tesise giriş başına ortalama geceleme sayısını ifade etmektedir.

yılında Bakanlık İşletme ve Belediye Belgeli tesislere gelen sayısı 81 milyon olup ortalama kalış süresi 2,6 geceydi. Tesise gelen sayısı Ocak ve Şubat 2020 aylarında, 2018 ve 2019 yılı seviyelerinin üzerinde seyrederken Mart ayında sert bir düşüş yaşadı. Mart 2020'de tesise gelen sayısı bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 44 azalarak 2,7 milyona geriledi. 2019 yılı il bazında konaklama istatistiklerine göre, tesislere gelen sayısı en fazla olan ilk 10 il; Antalya, İstanbul, Muğla, İzmir, Ankara,

Aydın, Nevşehir, Bursa, Balıkesir ve Mersin'dir (bkz. Tablo 1). Bu illerde bulunan tesislere gelen sayısı incelendiğinde, Türkiye geneline benzer bir tablo ortaya çıkmaktadır. Mart 2020'de tesise gelen sayısı, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla Antalya'da yüzde 38, İstanbul'da yüzde 52, Muğla'da yüzde 34, İzmir'de yüzde 52, Aydın'da yüzde 58, Ankara'da yüzde 46, Nevşehir'de yüzde 69, Bursa'da yüzde 50, Balıkesir'de yüzde 47 ve Mersin'de yüzde 30 azalmıştır (bkz. Şekil 1). Mart ayının ilk 10 gününde görülen bu

sert düşüş ilerleyen aylarda etkisini arttıracaktır.

Turizm sektöründeki bu durağanlık hem işverenlerin hem de çalışanların mağduriyetine sebep olmaktadır. Konaklama sektörü istihdamı, yaz aylarına doğru artan ve sezon sonuyla birlikte azalan bir trend izlemektedir. 2019 yılında da benzer bir trend görülmüş ve sektördeki sigortalı sayısı Temmuz ayında yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Konaklama sektörü istihdamı, Ocak 2019'da 224.946 kişi iken, Temmuz 2019'da 438.534 kişiye ulaşarak yüzde 95 artış göstermiştir. 2020 yılında da benzer bir artış olacağı varsayıldığında, 232 bin kişilik ek istihdam sağlanmış olacaktır. Dolayısıyla COVID-19 nedeniyle 2020 yılında 232 bin kişi turizmde istihdam edilememiş oldu.

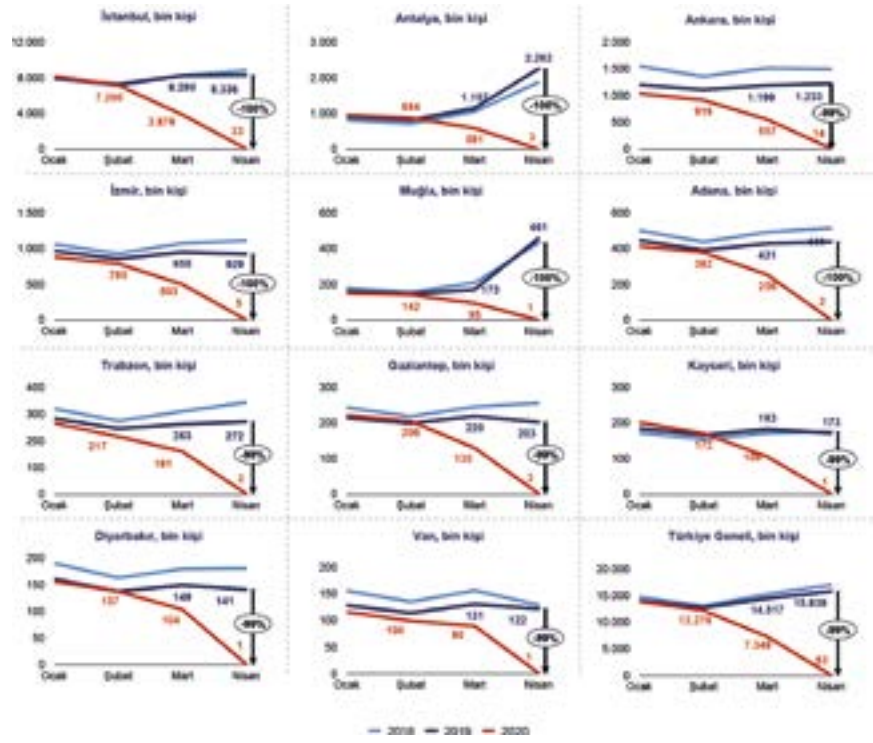
Şubat 2020 itibarıyla konaklama sektöründe istihdam edilen zorunlu sigortalı sayısı 245.724 kişi olup, sektördeki günlük ortalama kazanç 133,26 TL'dir. Dolayısıyla konaklama sektöründe istihdam edilen bir çalışanın aylık (30 gün) kazancı 3.997,8 TL'dir. Bu rakam sektörün tamamında ise aylık yaklaşık 1 milyar TL seviyesine ulaşmaktadır. Salgın nedeniyle turizm sektöründe görülen bu durağanlık hem işveren hem de çalışan açısından önem arz etmektedir. Ayrıca konaklama sektörüyle ilişkili olan yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri sektöründe istihdam edilen zorunlu sigortalı sayısı Şubat 2020 itibarıyla 702.077'dir. 2019 yılında konaklama tesislerine gelenlerin yüzde 48'ini yabancı uyruklu ziyaretçiler oluşturmaktadır. Bu oran Antalya'da yüzde 81, İstanbul'da yüzde 67 ve Muğla'da yüzde 62'dir. Yurtdışı uçuşlarının tekrar başlatılması durumunda dahi turizm sektöründeki toparlanma süreci zaman alacaktır.

Nisan 2019'dan 2020'ye havayolu ile gelen yolcu sayısı yüzde 99 azaldı

Ulaşım istatistikleri

Uçak seferlerinin iptal edilmeye başlandığı Şubat ayında, Türkiye geneli havayolu yolcu trafiği (Gelen-Giden)

Şekil 2 Türkiye geneli ve seçili illerde havayolu yolcu trafiği, Ocak-Nisan; 2018-2020

Kaynak: DHMİ, TEPAV hesaplamaları

Not: Van, 2019 yılı il bazında havayolu yolcu sayısı sıralamasında 12. sırada yer almakta olup, Doğu Anadolu Bölgesi'ni temsilen eklenmiştir.

Tablo 2 Havayolu yolcu ve uçak trafiği verileri, ilk 10 il ve Van

İller	Yolcu trafiği, bin, 2019	Ticari uçak trafiği, bin, 2019
İstanbul	103.683	676
Antalya	36.764	205
Ankara	13.741	90
İzmir	12.365	77
Muğla	9.243	56
Adana	5.058	32
Trabzon	3.771	23
Gaziantep	2.524	16
Kayseri	2.326	15
Diyarbakır	1.782	11
Van	1.413	8

Kaynak: DHMİ, TEPAV görselleştirmeleri

bir önceki aya kıyasla yüzde 12 azalmıştı. Mart ayında ise bir önceki aya kıyasla yüzde 40 azalarak 7,3 milyon kişiye gerilemişti. Seferlerin askıya alınmasıyla Nisan 2020'de yolcu trafiği 83 bin kişi oldu. Böylece Nisan 2020'de havayolu yolcu sayısı, Nisan 2019'a kıyasla yüzde 99 azaldı.

2019 yılı verilerine göre havayolu yolcu trafiği en fazla olan ilk 10 il ve Van'ın son 3 yıl için Ocak, Şubat, Mart ve Nisan ayları değerleri incelendiğinde bu illerin tamamın-

da Mart ayından itibaren keskin düşüşlerin yaşandığı ve Nisan 2020'de ise neredeyse tamamen azaldığı görülmektedir (bkz. Şekil 2). Bu şehirler, Türkiye'nin 7 bölgesini temsil etmekle birlikte, turizm ve ticaret sektörlerinin merkezi konumundadır.

Şubat 2020 itibarıyla Türkiye genelinde havayolu taşımacılığı sektöründe istihdam edilen zorunlu sigortalı sayısı 29.975 kişi olup, bu sektördeki günlük ortalama kazanç 427,48 TL'dir. Diğer ulaştırma ve

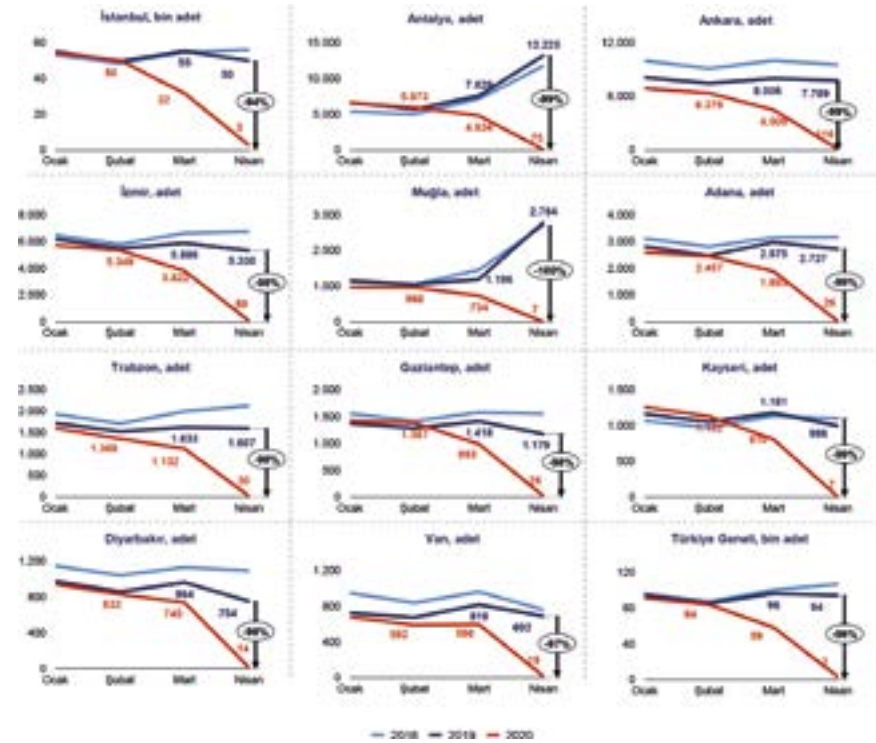
depolama sektörlerindeki zorunlu sigortalı sayısı; kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı sektöründe 562.763, su yolu taşımacılığı sektöründe 14.833, taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler sektöründe 259.417, posta ve kurye faaliyetleri sektöründe 51.823 kişidir. Bu sektörler, talebin devam etmesiyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

Havayolu yolcu trafiğine benzer olarak havayolu ticari uçak trafiği rakamlarında da benzer bir düşüş eğilimi görülmektedir. Türkiye genelinde havayolu ticari uçak trafiği bir önceki aya kıyasla Şubat 2020'de yüzde 8 azalarak 84 bin adede, Mart 2020'de yüzde 30 azalarak 59 bin adede ve Nisan 2020'de %94 azalarak 3 bin adede gerilemiştir. Böylece havayolu ticari uçak trafiği Nisan 2020'de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 96 azalmıştır.

Mart 2019'dan 2020'ye Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı yüzde 57 azaldı

TÜİK turizm verilerine göre Mart 2020'de Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı, bir önceki aya kıyasla yüzde 48 azalarak 1,1 milyon kişiye gerilemiştir. Aynı dönemde turizm geliri yüzde 47 düşüşle 788 milyon \$ olmuştur. Bir önceki yılın aynı ayına göre kıyaslandığında ise Mart 2020'de ziyaretçi sayısı yüzde 57, turizm geliri yüzde 53 azalmıştır. Ülke sınırlarının kapatıldığı Nisan ve Mayıs dönemine ek olarak Haziran ayının da aynı şekilde devam ettiği varsayıldığında 2020 yılı ikinci çeyreğinde ziyaretçi sayısında yaklaşık 13 milyon kişi, turizm gelirinde ise yaklaşık 8 milyar \$ değerinde kayıp verilmesi anlamına gelmektedir. Türkiye'de ilk vakanın görüldüğü tarihten günümüze geçen sürede tüketicilerin konaklama, havayolu ve seyahat acenteleri/taşımacılık harcamalarına yönelik eğilimleri, TEPAV COVID-19'un Tüketici Harcamalarına Etkisi Bülteni'nden haftalık olarak takip edilebilmektedir. TCMB Banka Kartı ve Kredi Kartı Harcama Tutarları verileri kullanılarak hazırlanan bu bültene göre bir önceki yılın

Şekil 3 Türkiye geneli ve seçili illerde havayolu ticari uçak trafiği, Ocak-Nisan; 2018-2020

Kaynak: DHMİ, TEPAV hesaplamaları

aynı dönemine (15 Mart – 3 Mayıs 2019) kıyasla 13 Mart – 1 Mayıs 2020'de havayolları ve konaklama harcamaları yüzde 79, seyahat acenteleri/taşımacılık harcamaları ise yüzde 67 azalmıştır.

Peki, turizm sektörü normalleşmeye geçiş sürecinde neler yapmalı?

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından, bu yaz sezonundan itibaren geçerli olacak "Sağlıklı Turizm Sertifikasyon Programı" başlatıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın öncülüğünde, Sağlık, Ulaştırma-Altyapı, İçişleri ve Dışişleri bakanlıklarının katkıları ve sektör paydaşların iş birliğiyle hazırlanan Sağlıklı Turizm Sertifikasyonu, tatilini Türkiye'de geçirecek Türk vatandaşları ve yabancı ziyaretçiler için ulasimdan konaklamaya, tesis çalışanlarından yolcuların sağlık durumuna uzanan geniş yelpazede alınacak tedbirleri kapsıyor. Uluslararası sertifikasyon kuruluşlarının verilecek sertifika ile havayolları, havalimanları ve diğer ulaşım araçları ile konaklama ve yeme-içme tesislerinde, üst düzey sağlık ve hijyen koşulları belgelenen. Bakanlık, sertifikasyon alan tesisleri 1 Haziran itibarıyla duyur-

mayı planlamaktadır.

Dünya Turizm Örgütü'nün 20 Nisan tarihli seyahat sınırlamalarıyla ilgili raporuna göre 97 ülke-bölge sınırları tamamen veya kısmen kapattı, 65 ülke-bölge uluslararası uçuşları askıya aldı. 39 ülke-bölge ise belirli ülkelere yolcu girişini yasakladı. Ülkelerin bu sınırlandırmaları ne zaman azaltacağı belirsizliğini

Tablo 3 Turizm geliri ve ziyaretçi, Ocak 2019 – Mart 2020

Tarih	Turizm geliri, milyon \$	Ziyaretçi sayısı, milyon kişi	Kişi başı ortalama harcama, \$
Oca.19	1.586	2,2	712
Şub.19	1.359	1,9	699
Mar.19	1.685	2,5	681
Nis.19	1.996	3,3	611
May.19	2.640	4,2	626
Haz.19	3.338	5,3	633
Tem.19	4.385	6,7	654
Ağu.19	5.244	8,2	642
Eyl.19	4.402	6,7	653
Eki.19	4.101	5,4	754
Kas.19	2.138	3,0	711
Ara.19	1.646	2,4	686
Oca.20	1.834	2,5	725
Şub.20	1.479	2,1	721
Mar.20	788	1,1	745

Kaynak: TÜİK, TEPAV görselleştirmeleri

“MPG A.Ş. OLARAK, ÜLKEMİZİN ‘YERLİLEŞME VE MİLLİLEŞME’ HAMLESİNİN BİR PARÇASI OLMAKTAN GURUR DUYUYORUZ”

“Mayına Karşı Korumalı Kurtarıcı” ilk defa Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girdi.

MPG Makine Prodüksiyon Grubu A.Ş. 2.Organize Sanayi Bölgesi'nde 1988 yılından bu yana faaliyet gösteren bir kuruluş. Sivil kullanıma yönelik ürünlerin yanı sıra son zamanlarda savunma sanayiine yönelik çalışmaları ile de dikkati çeken MPG A.Ş. kalite sistem standartlarına önem veren, bu alanda birçok kalite belgesini almış, araç üstü katlanır bomlu hidrolik vinçler, teleskopik bomlu vinçler ve ağaç sökme dikme makineleri üreten bir Konya firması. Füze taşıma ve yükleme vinçleri, el yapımı patlayıcı tespit ve imha robotu ile

yüksek mayın ve balistik korumaya sahip kurtarıcı vinçlerden oluşan son dönem üretimleri ile de önemli bir başarı yakalayan, yerli ve milli üretime örnek olan, Kuzey Avrupa, Afrika, Güney Asya ve Ortadoğu'ya ihracat yapan MPG A.Ş. bu alanlarda Konya'nın ismini ön plana çıkarabilecek önemli bir kapasiteye sahip.

Bera Holding kuruluşu olan MPG Makine Prodüksiyon Grubu A.Ş'nin üretimi markalaşma alanındaki çalışmaları AR-GE faaliyetleri ve daha birçok konuda MPG A.Ş. Genel Müdürü Veysel Alver ile bir röportaj gerçekleştirdik. Beğenerek okuyacağınızı ümit ediyor, firma hakkındaki bilgi veren Veysel Alver Bey'e ve bizlere yardımcı olan MPG A.Ş çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

1- MPG Makine Prodüksiyon Grubu A.Ş'nin tarihçesinden bahseder misiniz?

1988 yılında kurulan MPG A.Ş., bir Bera Holding kuruluşudur. Sivil kullanıma yönelik ürünlerin yanında savunma sanayiine yönelik çözümler de sunan firmamız, ülkemizin alanında önde gelen üreticilerindendir. Tedarikçilerimiz, çalışanlarımız, müşterilerimiz ve çözüm ortaklarımızla, çağın gerektirdiği yenilikler ve müşteri talepleri doğrultusunda kuruluşundan günümüze sürekli gelişim göstermekteyiz. Mühendislik kabiliyetlerimiz ve özgün tasarımlarla dizayn edilen ürünlerimiz, hem 30 yılı aşkın birikimin vermiş olduğu tecrübe hem de teknolojinin getirdiği yeniliklerin bir sentezi olarak üretilmektedir.

2- MPG Makine'nin vizyon ve misyonundan kısaca bahsedersiniz?

MPG A.Ş. olarak faaliyetlerimize başladığımız günden bugüne, kalite standartlarına uygun ürünlerimiz ve yenilikçi anlayışımızla, ilkeli çalışma prensipleri çerçevesinde çalışarak Türkiye'de ve dünyada insan gücünü aşan yükleme, taşıma, indirme ve kaldırma işlemlerinin markamızı taşıyan ürünlerle yapılmasını sağlama hedefi doğrultusunda çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Müşterilerimizin beklentilerine en iyi şekilde karşılık vermek amacıyla; ileri teknolojilerle kaliteli üretim gerçekleştirmek temel önceliğimizdir. Önümüzdeki dönemler için hem sivil kullanıma hem savunma sanayiine yönelik katma değeri yüksek, stratejik ve teknolojik ürünler imal etmeye devam edeceğiz.

3- Hangi alanlarda, neler üretiyorsunuz?

Firmamızın ana faaliyet alanı araç üstü katlanır bomlu hidrolik vinçler, teleskopik bomlu vinçler, ağaç sökme dikme makineleri, füze taşıma ve yükleme vinçleri, el yapımı patlayıcı tespit ve imha robotu ile yüksek mayın ve balistik korumaya sahip kurtarıcı vinçlerden oluşmaktadır. Gelişen pazarın belirleyicilerinden biri olarak, ürün gamımızdaki ürünlerimizi standartlar doğrultusunda geliştiriyoruz. Bununla birlikte ürün geliştirme, ürünü pazar taleplerine/müşteri isteklerine göre özelleştirme konusunda gayet başarılı bir performans gösteriyoruz. Günümüz dünyasında artık satış – pazarlama faaliyetleri stratejisi “yap – sat” anlayışına göre değil “sat-yap” anlayışına göre şekillenmeye başladı. Biz de müşterilerimizle bir araya gelerek, onların talepleri doğrultusunda hem global anlamda kabul gören mevcut ürünlerimizi lokal taleplere göre geliştiriyor hem de yeni ürün çalışmalarımızı bu talepleri göz önünde bulundurarak yapıyoruz.

4- Markalaşma konusunda yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Global bir marka olmanın yolunun öncelikle yurtiçi pazarda kabul görmekten geçtiğini biliyoruz. Başka bir deyişle, kendi ülkenizdeki hedef

kitleniz tarafından kabul görmeden global anlamda kabul görmeniz pek mümkün değildir. Ürünlerimiz, pazarda konumlandıkları tüketiciler tarafından onaylandıkça markalaşır. Bu çerçeveden bakıldığında markalaşmaya, özellikle de global markalaşmaya gereken önemi vererek uzun vadeli bir bakışla, önden tüketici ve pazar araştırmaları, ARGE, tasarım vb. yatırımlarımızı bu doğrultuda yapıyoruz ve fuar katılımı, müşteri ziyaretleri gibi pazarlama faaliyetlerimizi bu ekseninde yürütüyoruz.

5- İhracat yapıyor musunuz, yapıyorsanız hangi ülkelere ihracatınız var, ihracat yaparken ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

Yurtiçinde marka bilinirliği açısından en önlere olan firma olarak, ürünlerimizi yurtdışı pazarlara da sunmaktayız. Katlanır bomlu vinçte Kuzey Avrupa, Afrika, Güney Asya ve Ortadoğu şu anki mevcut pazarlarımız arasındaki yer almaktadır. İhracat pazarlarına yönelik proje bazlı çalışmalarımız devam ediyor. Hindistan'da Kömür madenleri üzerinde bulunan ağaçların hepsi yakın zamana kadar kesilmekteydi (Yılda yaklaşık 3 milyon ağaç). Hindistan'da geliştirdiğimiz stratejik iş birliği sonucu, çevre dostu ağaç

sökme dikme makinemiz sayesinde yeşili korumakta ve ağaçların gelecek nesillere miras bırakılmasını sağlamaktayız. Yapılan görüşmeler ve imzalanan iyi niyet anlaşması çerçevesinde önümüzdeki 3 yılda Hindistan'a büyük oranda ağaç sökme dikme makinesi ihracatı hedefliyoruz. Bazı ihracat pazarlarındaki ithalat kısıtlamaları, politik ve ekonomik belirsizliklerden kaynaklanan istikrarsızlıklar bizi zorlasa da alternatif pazarlara yönelerek bu zorlukları aşmaya çalışıyoruz.

6- MPG Makine Prodüksiyon Grubu A.Ş. kalite sistem standartlarına önem veren ve bu alanda birçok kalite belgesine sahip bir kuruluş. Bu bağlamda Ar - Ge çalışmalarına da önem verdiğinizi biliyoruz. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

Daha hızlı, daha kaliteli ve daha verimli üretim ve hizmet anlayışı içinde olan şirketimiz, üretimde sürekli iyileştirme prensibini benimsemiştir. Kalite bilincinin ve kültürünün tüm çalışanlarımızca benimsendiği firmamızda ilgili kalite yönetim sistemlerine göre üretim yapılmakta ve üretimin her aşamasında kalite kontrol sistemi uygulanmaktadır. Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarına da büyük

önem veriyoruz. Sektörümüzdeki firmalarla karşılaştırıldığında Ar-Ge ve yazılım geliştirme çalışmalarımızla farklılaşıyoruz ve Bilim Sanayi ve Teknoloji bakanlığı tarafından verilen "Ar-Ge Merkezi Belgesi"ne sahibiz. Firmamız bünyesinde 7 adet TEYDEB projesi bulunmaktadır. Bunlardan 6 adet Sanayi Ar-Ge projesi tamamlanmış, 1 adet de Alan Ar-Ge projemiz devam etmektedir. Farklı ihtiyaçlara ve taleplere karşı sunduğumuz çözümler doğrultusunda mühendislik ve Ar-Ge çalışmalarımızın neticesi olarak dünyanın en yüksek metrajlı katlanır bomlu vinçlerinden birini ürettik. Toplam yük momenti 430 ton metre, hidrolik uzanma mesafesi ise 60 metre olan bu vinç, yüksek donanımlı olarak Avrupa ve Ortadoğu pazarlarına özel tasarlandı. Vinci ön plana çıkaran aktif denge kontrol, aktif yük kaldırma diyagramı, diagnostik, uzaktan yazılım güncelleme gibi birçok özellik var. Bu doğrultuda tüm aşamaları tamamlanan ve dünyada sadece birkaç vinç üreticisinde olan EN 280 Avrupa standardı sertifikası, Danimarka Teknoloji Enstitüsü tarafından firmamıza verildi. Bu ürün yurtdışı pazarlarda global markalarla rekabet etmemize imkan sağlayacak modellerden biri. Ürün grubumuzu geliştirmek ve daha fonksiyonel, performansı daha yüksek ürünler imal etmek amacıyla AR-GE ve inovasyon çalışmalarımız devam etmektedir.

7- Dünya ve Türkiye Covid -19 koronavirüs salgını ile yeni bir döneme girdi. Bu dönemde siz neler yaptınız, (üretim, satış, pazarlama ve dış ticaret) Bu süreçte diğer firmalara neler tavsiye edersiniz?

Çin'de ortaya çıkıp tüm dünyaya yayılan ve DSÖ tarafından "pandemi" ilan edilen Covid-19'un tam anlamıyla global tehdit haline geldiği bir dönem yaşadık. Bu dönem bize aslında insan sağlığının her şeyden daha önemli olduğu gerçeğini tekrar hatırlattı. Ne üretirseniz üretin, ne kadar pazarlama faaliyeti yürütürseniz yürütün, insan sağlığını tehdit eden bir durum varsa, yaptıklarınızın hiçbir kıymeti yok. Biz de bir taraftan faaliyetlerimize devam ederken, bir taraftan da çalışanlarımızın sağlığını koruma adına gerekli tedbirleri aldık. Covid-19'un yayılmasını önlemek amacıyla T.C. Sağlık Bakanlığı bünyesindeki Bilim Kurulu ve kamu otoritelerimiz tarafından bir dizi önleyici tedbir açıklanmıştı. Firmamız tarafından yürütülen işlerin orta ve uzun vadede sürekliliğini sağlamak adına, açıklanan bu tedbirlere harfiyen riayet edilmiştir. Pandemiye karşı hayata geçirdiğimiz güvenli üretim sistemi uygulamalarıyla "TSE Covid19 Güvenli Üretim Belgesi"ni almaya hak kazandık. İlave, iç ve dış toplantılarımızın dönemsel olarak iptal edilmesi, Sağlık Bakanlığı'nın belirlediği dezavantajlı gruplar

içerisinde yer alan personelimize idari izin verilmesi, raporlu olan personelimizin ücretli izne ayrılması ve MPG A.Ş. faaliyetlerinin asgari personel ile yürütülmesi gibi tedbirler/kararlar alınmıştır. Tüm bu olumsuz etkilere rağmen faaliyetlerimizin mümkün olduğunca devam ettirilmesi için azami gayret göstererek Covid-19 salgınının yükümlülüklerimize olumsuz etkilerini minimum seviyeye çekmeye çalıştık. Uzaktan çalışma sistemini bu dönemde etkin olarak kullandık. Üretmeye, satmaya ve ihracata devam ettik; fakat bunları yaparken çalışanlarımızın sağlığını en ufak şekilde tehlikeye atacak durumlardan da kaçındık. Şirketler olarak çoğumuz galiba bu sürece hazırlıksız yakalandık. Günümüzde şirketlerin hayatta kalabilmeleri için bir zorunluluk olan dijital dönüşümün önemi, Covid-19 salgınıyla birlikte çok daha ciddi bir şekilde hissedildi. İş süreçlerinin dijital ortama taşınmasıyla çalışanların zaman ve mekandan ba-

ğımsız işlerini yapmalarına ve çalışanların dijital yeteneklerini geliştirmelerine olanak sağlayan bir sistem oluşturmamız.

8- MPG Makine olarak son dönemde Türk Savunma Sanayisi için bazı projeler geliştirdiğinizi öğrendik. Bu projelerle ilgili bilgi alabilir miyiz?

Ülkemizin jeopolitik konumu gereği ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin milli ve yerli imkanlarla üretilmesi bir tercih değil zorunludur. Savunma sanayi ülkemiz için hayati derecede önemli olup dışa bağımlı olmaktan kurtulmanın gerekli olduğu önemli bir sektördür ve diğer sektörlerden farklı olarak stratejik öneme sahiptir. Bu bilinçle firmamız, savunma sanayisine hem ana hem de alt yüklenici olarak katkıda bulunmaktadır. Yine Ar-Ge çalışmalarımız neticesinde ortaya çıkan, savunma sanayiine yönelik olarak tasarımı ve üretimi tamamen firmamız tarafından gerçekleştirilen, yüksek balistik ve mayın korumasına sahip "Mayına Karşı Korumalı Kurtarıcı" bu yıl itibarıyla Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine ilk defa girdi. Ayrıca FTYS (Füze taşıma ve yükleme sistemi) vinci ve el yapımı patlayıcı tespit ve imha robotu savunma sanayii için ürettiğimiz diğer ürünler. Türkiye'de sadece birkaç firmanın bünyesinde olan, savunma sanayiine yönelik ürünlerimizin yan ve dik meyil tırmanma, engebeli arazi ve derin sulardan geçiş gibi performans testlerinin yapılabilmesini sağlayan bir test alanına sahibiz. Hedefimiz ileri-ki aşamalarda bu ürünlerin de ihracatını gerçekleştirmek. MPG A.Ş. olarak ülkemizin "yerleşme ve millileşme" hamlesinin bir parçası olmaktan, gurur duyuyoruz.

Tarihi Okullarımız: KONYA SANAYİ MEKTEBİ

Ahmet Çelik

celikahmet66@hotmail.com

Türk toplumunda on sekizinci yüzyıla kadar meslek eğitimi, işbasında eğitim yöntemini uygulayan "Ahilik" ile tüccar, esnaf, zanaatkâr ve işçilerin bir araya gelip mesleki konularda görüşmeler yaptıkları "Lonca teşkilatları" tarafından yürütüldü. Bu sistemler usta-çırak ilişkileri esasına dayanmaktaydı. Bir meslek öğrenmek isteyenler bir ustanın yanında çıraklıkla işe başlar, bir müddet çalışarak kalfalığa sonra da ustalığa yükselirlerdi. Avrupa'da meydana gelen sanayi devrimi sonucu olarak mesleki eğitiminin bir okul disiplini içinde yürütülmesi ihtiyacını ortaya çıkardı. İlk sanayi mektebi 1780 tarihinde Fransa'da açıldı. Diğer Avrupa devletleri ülkelerinin iktisadi gelişimleri için gerekli gördükleri meslek okullarını açmaya başladılar. Osmanlı Devletinde mesleki teknik eğitim kurumlarının ilk temelini oluşturan kurum ıslahhanelerdi. Islahhaneler yetim, öksüz veya fakir

çocuklara temel meslek eğitimi kazandırma amacıyla açıldı. İlk ıslahhane Tuna valisi Mithat Paşa tarafından 1963'de Niş'te açıldı. İstanbul'da ilk sanayi mektebi ise yine Mithat Paşa öncülüğünde 1284/1868'de Sultanahmet civarında açılan "Islah Sanâyi Mektebi'dir.

1. KONYA SANAYİ MEKTEBİ

Konya'da ilk sanayi mektebi ise "Islahhane" adıyla 1870'de Vali Ahmet Tevfik Paşa tarafından açıldı. Bu ıslahhanenin amacı savaş sırasında ordunun ihtiyaçlarına yönelik üretim yapmak ve kimsesiz çocuklara

terzilik, kunduracılık, ve demircilik gibi sanat dallarında eğiterek yetiştirmekti. Fakat mektep bir darüleytam gibi görüldüğü için bu proje uzun süreli olamadı. Modern manada ilk Sanayi Mektebi ise Sultan Abdülhamid döneminde Konya valisi olan Mehmet Ferit Paşa tarafından 1901'de açıldı.¹ Mektep Konya'da sanayiye geliştirmek, yeni meslekler konusunda teorik ve uygulamalı bilgiler vererek yetim veya yoksul gençleri meslek sahibi

¹ Malumat, 21 Nisan 1315/4 Mayıs 1900.

yapmak amacıyla açıldı.² Okul binası Şems Mahallesi, Şerafeddin Camii'nin batısında, günümüzde Konya Büyükşehir Belediyesi Zabıta Dairesi Başkanlığı olarak kullanılan binadır. Buradaki Kanuni Sultan Süleyman dönemine ait Konya Bedesteni yıktırılarak yerine mektep binası inşa edildi. Zamanla okulun ihtiyaç duyduğu ek binalar ve bahçe düzenlemesi için çevresindeki bazı yapılar istimlak edilerek alan genişletildi. Mektebin inşaatına 1899'da başlandı. Mektep halkın da yardımlarıyla 1901 yılında bitirildi. Sanayi Mektebinin giriş alınlığında yer alan kitabede yapının tarihi, mimarı, mühendisinin isimleri ve Sultan Abdülhamid'in bir tuğrası bulunan

bir kitabe mevcuttu.³ Bina'nın doğu cephesinde pencere alınlığında ise çini ustası Mehmet Emin'in ismi yer alan bir kitabe mevcuttur. Okul eğitim öğretime başlamadan önce Konya Valisi Mehmet Ferit Paşa'nın girişimleriyle 5 Mayıs 1901'de beş hafta süren bir halı ve kilim sergisi açıldı. 4000 parça halı ve kilim sergilendiği sergiye Konya, Kasta-monu, Kayseri, Sivas gibi yerlerden

² Konya, 11 Kanunuevvel 1323/24 Aralık 1907, sy.1848, s.1.
³ Tolga Bozkurt, "Sanayi Mektebi Binası", Konya Ansiklopedisi, 7/282-284.

birçok imalatçı katıldı. Konya Sanayi Mektebi 17 öğrenci ile 1901 yılı eylül ayında üç yıl süreli bir kurum olarak Demircilik ve Marangozluk şubeleriyle eğitim-öğretime başladı. Öğretimin esasını meslek dersleri oluşturuyordu. Öğrenciler sabah iki saat teorik dersleri gördükten sonra atölyelere geçerek altı saatte uygulamalı meslek derslerini takip ederlerdi. Meslek derslerini yanında Kur'an-ı Kerim, Din Bilgisi, Türkçe, Musiki, Hüsnü Hat, Tarih, Coğrafya, Matematik ve Geometri gibi dersler de yer almaktaydı.⁴ Okulun resmi bir geliri mevcut değildi. Okulun gelirlerini 1901'de okulda düzenlenen halı-kilim sergisinden elde edilen gelirler, halkın bağışları, belediye gelirlerinden %5 kesinti payı ile okul atölyelerinin siparişlerinden elde edilen kârlar oluşturmaktaydı. Sanayi Mektebi, 1907'ye kadar valinin başkanlığı altında bir komisyon tarafından idare edildi. Komisyon haftada bir gün toplanarak, mektebin gelişmesi için yapılması gerekenler görüşülürdü. Komisyonla birlikte okulda müdür unvanıyla bir de yönetici bulunmaktaydı. Okulun ilk müdürü Çumralı Emin Bey'dir. Emin Bey döneminde okula asker kökenli demircilik öğretmeni Yüzbaşı Hacı Ali Bey ve marangozluk öğretmeni teğmen Tarhan Bey tayin edildi Ziraat Bankası icra memurluğu görevine geçen Emin Bey'in yerine 1902'de Mehmet Tevfik Bey getirildi. Mehmet Tevfik Bey dönemine okulun kadrosu genişletildi. 1904'te okula düzenli gelir getirmek ama-

cıyla Meram'da "Deliklitaş Un Fabrikası"/"Maarif Değirmeni" adını alan bir un değirmeni, bir kiremit ve tuğla fabrikası ile iki dükkân yaptırıldı.⁵ 1906'da Vali Faik Bey döneminde döküm ve tesviye bölümleri açıldı. Bu bölümler için İstanbul ve Sivas'tan iki usta getirildi. Yeni bölümlerin açılmasıyla okulun yatılı bölümü açıldı ve 50 kadar öğrenci yatılı kalmaya başladı. Aynı yıl okulun bando takımı kuruldu ve müzik dersi için İzmir Sanayi Mektebi mezunlarından bir öğretmen getirildi. 1926'ya kadar varlığını koruyan Sanayi Mektebi bandosu Konya'da kutlanan her türlü bayram ve törenlerde hizmet gördü. 1908'de okulda; halıcılık, ip boyacılığı, marangozluk, kunduracılık, demircilik, tesviye, dökümcülük, terzilik, tornacılık, oymacılık, mobilyacılık gibi sanat bölümleri mevcuttu. 1 Temmuz 1908'de Konya Sanayi Mektebi'nin basına da yansıyan "tevzi-i mükafat resm-i bihini" yani "mezuniyet ve resmi ödül töreni" yapıldı. Törene Konya valisi Cevad, kumandan Servet Paşa, askeri ve mülki idareciler ile ulema ve eşraf katıldı. Sanayi Mektebi Müdürü Tevfik Efendi tarafından günün anlamına uygun bir konuşma yapıldı. Ardından marangozluk ve demircilik şubelerinden tahsilini tamamlayarak ustalık kazanmış olan dört öğrenciye ellerinde sermaye olmak üzere uygun görülerek hazırlanan nakdi mükâfat ile diplomaları verildi. Ayrıca tahsilini bitiremeyip de ödüle hak kazanan başarılı öğrencilere de

⁴ Ali Işık, "Belgelerle Konya Hamidiye Sanayi Mektebi Maarif Değirmeni" Merhaba Akademik Sayfalar, 29 Nisan 2020, sy. 15, s.231-240.
⁵ Ali Işık, "Belgelerle Konya Hamidiye Sanayi Mektebi Maarif Değirmeni" Merhaba Akademik Sayfalar, 29 Nisan 2020, sy. 15, s.231-240.

edildi. Diploma alan öğrencilerden birisi olan Küçük Kazım (Gürel), bir konuşma yaparak "böyle hayırlı bir yurdun tesis ve açılışıyla kendilerinin marifet ve hüner sahibi olmalarını sağlayan Sultan II. Abdülhamit'e şükran borçlu olduklarını" belirtti. Daha sonra Hukuk Mektebi Müdür vekili Sivaslı Ali Kemali Efendi tarafından da bir dua yapıldı. Hemen arkasından mektebin bando takımı selam havasını çalarak üç defa (Padişahım çok yaşa) duası orada bulunanlar tarafından söylendi.⁶ Konya Vilayet Matbaası, 24 Haziran 1909'da Sanayi Mektebi'ne taşındı. Matbaa, 1913'e kadar Sanayi Mektebi'nde faaliyet gösterdikten sonra, Konya vilayet gazetesinin yayını aksatmamak şartıyla Babalık gazetesini sahibi Yusuf Mazhar'a devredildi.⁷

12 Ekim 1909'da mektep binasının ikinci katı Konya Hukuk Mektebi'ne kiraya verildi. Hukuk Mektebi 1913'e kadar burada kaldı. Hakem gazetesinin sahibi ve aynı zamanda İttihat ve Terakki Kulübünün de reisi olan okul müdürü Mehmet Tevfik Bey,⁸ 1909'da mal müdürlüğüne atanınca okul müdürlüğüne Bekir Sıdkı Bey getirildi. Bekir Sıdkı Bey döneminde okula varidat temini için çalışmalar yapıldı. Öğretmensizlikten dolayı atıl duran okul bandosunu aktif hale getirmek için yeni bir müzik öğretmeni tayin etti.

⁶ Konya, 24 Haziran 1324/7 Temmuz 1908, s.1.

⁷ Caner Arabacı, Konya Vilayet Matbaası, Konya Ansiklopedisi, 6/130.

⁸ Meşriki İrfan, 2 Temmuz 1325/1910, Sy.34

sebebiyle Vilayet Meclisi'nin kararıyla mektebin kapatılması gündeme geldi. Ancak Konya Valisi Arifi Paşa; "Meşrutiyet döneminde bir mektep kapatılmaz, mektep kapatmak ta iş değildir." diyerek sanayi mektebinin kapatılmasını engelledi. Bekir Bey'in ayrılmasından sonra 1910'da Lokman Bey, 1911'de Halim Bey ve 1913'de Şevki Bey müdürlük yaptı. 1912'de okul Muhasebe-i Hususiye (Özel İdare)ye devredildi. 1913'de marangoz atölyesinin üstünde Konya'nın ilk sinema salonu açıldı. Burada çeşitli filmler gösterilmeye başlandı. Salon aynı zamanda tiyatro temsilleri için de kullanıldı. Salonun ortasında makine dairesi, arka tarafta ise zeminden yüksekte yirmi kişilik mevkiler bulunuyordu. Bu mevkiler daha sonra gece matinelinde bayanlara tahsis edilmiştir. Sinema makinesi, okulun bahçesinde bulunan küçük bir motor ve dinamosundan elde edilen elektriklerle çalıştırılmıştır. Pazar günleri dışında sinemada her akşam film gösterimleri yapılmıştır. Haftanın bir günü bayanlar için ayrılmıştır. Sinema afişlerinin yazıları ve film arasında gösterilen yazılar makinist Ziya Bey tarafından yazılmıştır. Filmin anlaşılmasını sağlamaya yönelik olan bu yazılar çini mürekkeple cam üzerine yazılarak hazırlanmıştır. 1926'ya kadar açık kalan sinemada I. Dünya Savaşı ve Milli Mücadele boyunca milli hisleri uyandırma ve mücadeleye teşvik amacıyla halka ücretsiz film gösterimleri ya-

pıldı. Bu amaçla haftanın iki günü ücretsiz film gösterildi. I. Dünya Savaşı sırasında Almanların çeşitli cephelerde çektikleri sahneler ve Çanakkale Savaşı'ndan görüntüler gösterildi. İlginç görüntülerden oluşan bu filmler halkı derinden etkilemiş ve böylelikle Milli Mücadele'ye katılım artmıştır.⁹ 1914'te göreve başlayan Osman Ferid (Sağlam) Bey döneminde savaş halinde bulunan ordunun ihtiyaçları doğrultusunda kunduracılık, terzilik, çorapçılık ve fanilacılık gibi yeni şubeler açıldı.

1917'de göreve gelen Nazif Bey döneminde Konya Ticaret ve Sanayi Odası'nın katkısıyla bir grup öğrenci ihtisas için Almanya'ya gönderildi. Sanayi Mektebi binası 1918'de boşaltıldı. Okul öğrencileri Konya Darüleytam (Öksüz Yurdu'n)a taşındı. Bu taşınma işleminin sebepleri arasında bazı soruşturmalar yer aldı. Müdür Ekrem Reşat (Koçu) Bey, müdür yardımcısı Münir Bey hakkında öğrenci ve ahalî tarafından yapılan şikâyeti vilayete bildirdi. Münir Bey hakkında başlatılan tahkikata bağlı olarak Ekrem Bey de geçici olarak görevden alınarak müdürlüğe eski müdür Nazif Bey getirildi.¹⁰ Sanayi Mektebi binası önce Konya Belediyesi,¹¹ daha sonra da Konya Kolordu Karargâhı olarak kullanıldı. 1919 Eylül'ünde Karargâhın başka bir yere taşınması üzerine bina yeniden Sanayi Mektebi'ne tahsis edildi. Bu dönemde okul, gündüzlü öğrenci de kabul etmeğe başladı. Aynı yıl Ekrem Reşat yeniden okul müdürlüğüne getirildi. Ekrem Reşat döneminde terzilik ve kunduracılık atölyesinin yanında marangozluk, demircilik atölyeleri açıldı, Sanayi Mektebi Bandosu ile Konya'nın ilk sineması olan Sanayi Mektebi Sineması'nı yeniden faaliyete geçirdi. Ayrıca onun döneminde okula yeni tayinler ve başka okul öğretmenlerinin görevlendirilmesi yoluyla öğretmen açığı kapatılmaya çalışıldı. Okulun tarih öğretmeni Celaleddin Ali İmer, Sanayi Mektebinin 1919'da durumunu şöyle anlatmaktadır: "(Askerlikten) dönüşümüzün ferdası

⁹ Ahmet Kuş, Sinemalar, Konya Ansiklopedisi, 8/112-113.

¹⁰ Kerim Sarıçelik, Konya'da Modern Eğitim Kurumları, s. 222; Fırat, Konya'daki Eski Sanayi Mektebi, 350.

¹¹ Türk Sözü, 17 Temmuz 1918, sy. 350-57, s.2.

sayılabilecek bir zamanı müteakip Konya Sanayi Mektebi'ne ihtisasımız dâhilinde olan Tarih ve coğrafya muallimi olarak tayin olundum. 10-12 sene bu vazifeyi ifa ettim. O zamanlarda da bu günkü zeki ve kıymetli muallimler müstait ve çalışkan genç talebeler mektebi adeta istila etmişti Ancak şimdikiyle farkımız Vilayet Hususi İdaresi emrinde olan bu yuvanın muallimleri olan bizler aylarca maaş alamıyor 140-150 yatılı talebe eksik gidilaniyordu. Müdür ve muhasebeci kafalarından doğan düşüncelerin idaresi altında tedrisatın devamı da zorluğu çabasına elhasıl bir keşmekeş içinde yüzerdik. O zamanlar mektepte terzilik, kunduracılık, demir ve ağaç üzerine zanaatlar tedris edilirdi.¹² 1921'de okul müdürlüğüne Tahir Fevzi Bey getirildi. O'nun döneminde 1922'de arabacılık şubesi açıldı. Ancak bir yıl sonra I. Dünya savaşı yıllarında açılan diğer şubelerle birlikte bu şube de kapatıldı. 1923 yılında okula vali tarafından Yusuf Cemal Bey getirildi. Yusuf Cemal Bey okulda birçok yenilik yaptı. İşlevini yitirmiş eski atölyelerin yerlerine yenisi yaptırdı. Torna-tesviye atölyesi genişletti. Atölyeye 800 lira değerinde bir torna tezgâhı aldı. Ayrıca diğer atölyelere yeni aletler getirdi. 19 Haziran 1923'te kendisiyle yapılan bir mülakatta Yusuf Cemal Bey okulla ilgili şu bilgileri vermektedir: "Yedi buçuk ay kadar evvel müdüriyete tayin edildim. Mektebe

¹² Yeni Konya, 4 Mart 1953.

bi'l-vurud teftişatımı ikmal ettiğim vakit talebeyi elbisesiz, mektep binasının ekser mahallerini tamire muhtaç, sanathanelerin malzemelerini pek noksan (eksik) buldum. Bunların hepsi de ehemmiyetli ve paraya ihtiyaç gösteren şeylerdi. Vilayete müracaat eyledim. Gerek makam ve gerek daimi encümen heyeti, hakkımda hüsnü teveccüh ibzal ile bunların temini hakkında maruzatımı terviç buyurdular. İmkanatın (imkanların) müsaadesi nispetinde muhasebe-yi hususiye müdüriyetinden teshilat (kolaylık) gösterildi. Talebe, giydirildi. Bina mühimmen tamir ettirildi. Ayrıca mektep dâhilinde bir hamam inşa ettirerek günlerce istihmam etmeyen (yıkılmayan) talebenin her zaman yıkanması temin edildi. Demirhane için Adana'dan bin liralık malzeme edevatı getirttim. Çarkçı yüzbaşılığından müteakip Hakkı Efendi namında dökmeçiliğe bihakkın vakıf bir usta celp ettim. Elhasıl imalathaneyi de faal bir hale koydum. Mektebe vürudumda leyli (yatılı) talebenin miktarı seksen altı idi. Beş nehari (gündüzlü, yatılı olmayan) talebe ile beraber yekûnü umumisi doksan birdir. Şimdide o kadardır. Bu müddet zarfında talebe kabul edilmemesi sene-i tedrisiyyetin evasıtına (ortasına) tesadüf etmekten münbaistir (dolayıdır). Eylülde mevcut yüze iblağ olunacaktır (ulaşacaktır). Mektebin bu sene bütçesi otuz bin lira kadardır. Mektepte geçen sene üç bin lira ve edavat temin etmiştir ki bu sene daha ziyade tezyad edeceği (artacağı) memulî kavidir (kuvvetle muhtemeldir). Mektebin müddet-i tahsilesi (tahsil süresi) dört sene ise de bu sene tatbikat sınıfının ilavesiyle beş olmuştur. Bu sınıf yalnız sanatla iştigal edecek ve mektepten kendilerine yevmiye (günlük ücret) verilecektir. Şu suretle imalathanelerimiz serbest imalathaneler gibi sabahtan akşama kadar erbab-ı müracaata küşade (açık) bulundurulacaktır. Şu halde bu sene dördüncü sınıftan beşinciye geçen talebe tamamıyla mezun adedilemeyecektir. Harice (piyasaya) iş yapılmaktadır. Bilumum imalathanelerimiz hâl-i hazırda nafi olmakla beraber bir kısmı muhtaç-ı tamir ve tebdil olup bütçemizin müsaadesi

nispetinde peyder pey ıslahına say olunan alatin ikmalı takdirinde daha nafi (faydalı) bir şekle girecektir. El-yevm bilumum makine parçalarıyla ziraat edavatı (aletleri) tamir edecek bir şekle sokulmuştur. Şu suretle müessese fabrika sahiplerinin ve erbab-ı ziraatın ihtiyacatını temin etmektedir. Bu sene birkaç tezgâh mubayaasına (satın alınmasına) muvaffak olursam imalathane tekemmül edecek hem mektep için iyi bir menba (kaynak, gelir) ve edavat hem de talebe için görgülerini artıracak bir sanathane (atölye) olacaktır. Mektep evvelce edavat ve malzeme noksanından dolayı müracaat eden erbab-ı mesalihe günü gününe işlerini yetiştirmemekte idi. Bundan dolayı müşterilerinin birçoğunu kaybetmiştir. Şimdi müracaat edenlerin işleri vaktinde yetiştirilmektedir. Bu hususta iade-i itibara say etmekteyiz. O zaman varidatımız pek çok tezyad edecek (artacak) ve şu suretle müessesemiz ati (gelecek) için memlekete pek müfid (faydalı) bir amil olacaktır."¹³

1924'de Konya Sanayi Mektebinde sınıf bazında birinci sınıfta 18, ikinci sınıf 41, üçüncü sınıfta 20, dördüncü sınıfta 11 olmak üzere toplam 90 öğrenci vardı. Meslek bazında demir-torna 11, tesviye 22, demirci 19, marangoz, 21 ağaç tornacı 3, 12 dökümcü, 2 makinist öğrenci eğitim görmekteydi. Okul öğrencilerinden 5'i paralı 70'i parasız, 15'i de gündüzlü-parasızdı. Öğretmen sayısı 16 idi. ayrıca 9'da

¹³ Halk, 19 Haziran 1923.

hizmetli görev yapmaktaydı.¹⁴ 1924'te okulun eğitim-öğretim sistemi de değişti. Dört sınıftan ibaret olan okul beş sınıfa çıkarılarak ilk üç sınıf hem teorik hem de uygulama, diğer, iki sınıf yalnız uygulamalı olmak üzere beş yıllık meslek okulu haline getirildi.

11 Haziran 1924'de Konya valisi Kazım Bey ve meclisi umumi azalarından bazıları ile Sanayi Mektebini ziyaret etti. Uzun müddetten beri işletilmeyen döküm ocağının açılışını yaptı.¹⁵

1925'de okul civarındaki kapatılan bazı medrese yapıları ile istimlak edilen bazı evler yıktırılarak okul alanına eklendi. Aynı yıl ekim ayında Konya ziyaretleri esnasında Atatürk, Sanayi Mektebini ziyaret etti.¹⁶ 1926'da okula yeni marangozhane yaptırıldı. Okulun eğitim-öğretim süresi dört yıla düşürüldü. 1928'de tekrar beş yıla çıkarıldı.

1927'de Sanayi Mektebi atölyelerinde yapılan bazı örnekler Ankara'ya Cumhurbaşkanlığına gönderildi. Numuneler Cumhurbaşkanlığı katibi umumisi Tevfik Bey vasıtasıyla Mustafa Kemal'e takdim edildi. Tevfik Bey'in Sanayi Mektebi müdürü Yusuf Cemal Bey'e gönderdiği iltifatnamede şunlar yazılıydı: "Mektebiniz mamulatından gönderdiğiniz numuneler geldi. Reisicumhur hazretleri gördüler ve pek beğendiler. Talebenin gösterdiği kabiliyetten ve sarf olunan gayretten memnun oldular. Teşekkürlerini arz ederim efendim."¹⁷ Aynı yıl okulun öğrenci sayısı 82'ye indi.¹⁸

1912'den beri Özel İdare himayesinde bulunan okul 1927'de çıkan 2765 sayılı kanunla Milli Eğitim Bakanlığı'na devredildi.

1928 yılında görevi başındayken vefat eden Yusuf Cemal Bey'in yerine demir atölyesi şefi Mehmet Asaf Bey atandı. 1930 Eylül ayına kadar görevde kalan Mehmet Asaf Bey'in yerine Maarif Vekilliği tarafından İzmir Sanat Okulu elektrik atölyesi şefi olan Mehmet Ali Ertekin müdür-

lüğe atandı.

KONYA BÖLGE SANAT OKULU

1931'de 1867 sayılı kanunla iller dokuz bölgeye ayrılmış ve her bölge mali ve yönetimi bölgeye dâhil illerce karşılanmak üzere birer Sanat Okulu faaliyete geçirilmiştir. Böylece Konya Sanat Okulu da "Bölge Sanat Okulu" haline getirildi.

Okulun açıldığı yıldan 1932'ye kadar okulun öğrenci sayısı artarak 2.187'si yatılı, 501'i gündüzlü olmak üzere 2.688 kişi okuldan mezun oldu. Mehmet Ali Bey, 1935'te Maarif Vekâleti tarafından Kastamonu Sanat Okulu müdürlüğüne tayin edilince İzmir Sanat Okulu model atölyesi şefi ve müdür muavini olan Ali Rıza Gürkan, Konya Sanat Mektebi müdürlüğüne atandı. 1935-1936'da okul hudutlarında bulunan bir medrese binası daha yıktırılarak bahçeye dâhil edildi. Okul civarındaki vakıf idaresine ait toprak evler istimlak yoluyla okula dâhil edilerek alan genişletildi. Bu arsa üzerine bir mutfak, bir çamaşırhane ve bir hamam yaptırıldı.

1936'da okulda Akşam Sanat Okulu açıldı ise de fazla talep olmadığı için kısa sürede kapandı.

1937'de Ali Rıza Gürkan, Edirne Sanat Okulu müdürlüğüne tayin edilince yerine Nihat Saydam geldi. 1942'ye kadar görev yapan Gürkan döneminde okulun demirhane tesisatını tamamlamış, meydanın ortasındaki eski sinema binasına ait helâlar yıktırılarak yerine atölyeler açılmış, helâlar atölyelerin arkasına yeniden inşa ettirilmiştir.

Konya Sanat Okulu 1940'ta Milli Eğitim Bakanlığınca yurdun değişik yerlerinde üç yıllık sanat okulları

açma kararı üzerine bu okullar için gerekli malzemenin üretilmesi için yaz tatili yapmamış çalışmasına yaz ayı boyunca devam kararı almıştır. Atölyelerde çalışan öğrenciler hem stajlarını yapmışlar hem de yevmiyeleri ödenmiştir.¹⁹

1942'de Nihat Saydam İzmir Sanat Okulu'na tayin olunca, yerine İzmir Sanat Okulu Müdürü Muzaffer Harç tayin edildi. Muzaffer Harç, 1944'te okulun batı tarafına marangoz ve model atölyesi için yeni bir bina, yeni derslikler ve gündüzlü öğrenciler için bir yemekhane inşa ettirdi. 17 Kasım 1944'de Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, okulu ve bölümleri ziyaret ederek yetkililerden çalışmalar hakkında bilgi aldı.

1923'ten 1944'e kadar okul 676 mezun verdi. 1944'de birinci sınıfta henüz mesleğe ayrılmayan 306 öğrenci ile tesviyede 246, demircilikte 86, dökümcülükte 66, modelde 34, marangozluk bölümünde 92 olmak üzere okulda toplam 840 öğrenci mevcuttu.²⁰

KONYA ERKEK SANAT ENSTİTÜSÜ

1945'de okulun adı "Konya Erkek Sanat Enstitüsü" olarak değiştirildi. Okulda 49 öğretmen, 887 öğrenci mevcuttu.²¹

Okul müdürü Muzaffer Harç'ın 1945'te İzmir'e öğretmen olarak naklinden sonra yerine Sultanahmet Erkek Enstitü Müdür yardımcısı İhsan Torol tayin edildi. 1947'de öğrenci, okul, öğretmen ve aile arasında ilişkileri düzenlemek, okulun ihtiyaçları hakkında destek olunmasını sağlamak, öğrencilerin durumları hakkında bir bilgi vermek amaçlı "Okul Aile Birliği" kuruldu.²² 1948'de okula bitişik Bekir Sami Paşa/İslahı Medaris Medresesinden geri kalan yerler yıkılarak bahçe halinde Okul alanına ilave edildi.

İhsan Torol'un 1949'da Bursa Sanat Enstitüsü'ne tayininden sonra Malatya Erkek Sanat Enstitüsü Müdürü Süreyya Ulgüray okul müdürü oldu. 1950 yılına kadar bu görevi yaptıktan sonra genel müdürlüğe alınması üzerine müdürlük görevine

¹⁹ Ekekon, 17 Temmuz 1940.

²⁰ Ekekon, 29 Ekim 1944.

²¹ Ekekon, 29 Ekim 1945.

²² Selçuk, "Erkek Sanat Enstitüsü Okul Aile Birliği Kuruldu", 4 Şubat 1947.

naklen Mardin Sanat Okulu müdürü Mehmet Özaksoy getirildi.

1951-1952 öğretim yılında motor ve elektrik şubeleri için bahçeye bir atölye kuruldu. Tesviye atölyesinin önünü kapatan eski döküm atölyesi yıktırılarak demir ve döküm atölyelerinin arasına küçük bir döküm atölyesi yaptırıldı. Aynı yıl döküm ve model atölyeleri tamamen kaldırılarak yerlerine motor ve ziraat aletleri tamir atölyesi ve elektrik atölyesi ilave edildi.

1953'te okul müdürü Mehmet Özaksoy, askerlik görevini yapmak için görevinden ayrıldı. Müdürlük görevine vekâleten birkaç ay müdür yardımcısı Ahmet Naci Karahüyükklü tarafından yürütüldükten sonra Samsun Erkek Sanat Enstitüsü Müdürü Nuri Özkan bu göreve naklen tayin edilerek göreve başladı. Nuri Özkan'ın 1956'da ayrılmasından sonra aynı yıl müdürlüğe Mustafa Karluk atandı.

1938-1957 yılları arasında tesviye bölümünden 338, demir bölümünden 87, döküm bölümünden 90, model bölümünden 57, marangoz bölümünden 104, elektrik bölümünden 110 ve motor bölümünden 64 olmak üzere 870 öğrenci okuldan mezun oldu.

1961'de Lami Dündükçü, 1966'da Tahir Çelik, müdürlüğe atandı.²³ 1962'de Akşam Tekniker Okulu'nu bünyesine aldı.

1967-1968 öğretim yılında okul şehir stadyumunun güneyinde inşa edilen ve 14 milyon liraya mal olan yeni binasına taşındı. Bu dönemde okul, makine ressamlığı ve elektronik bölümlerine kavuştu. Ayrıca Nurten Ulutürk adında ilk kız öğrenci elektronik bölümüne kayıt yaptırdı.²⁴ 1968'de İsmail Güner, müdürlüğe atandı.

ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

1974'te okulun adı Endüstri Meslek Lisesi oldu. 1975'te harita kadastro, 1976'da değirmencilik bölümleri açıldı. 1978'de İsmet Baysal, müdürlüğe atandı.

30 Mart 1979'da Sanayi Mektebi eski binası yandı ve kullanılamaz hale geldi.

²³ Yeni Konya, 26 Eylül 1967.

²⁴ Yeni Konya, "Sanat Okulunun İlk Kız Öğrencisi", 5 Ekim 1967,

1980'de Kâzım Özipek, müdürlüğe atandı. O'nun döneminde 1982'de Konya'nın ikinci meslek lisesi olan Fatih Endüstri Meslek Lisesi açılınca²⁵ elektronik, makine, ressamlığı ve kadastro bölümleri bu okula aktarıldı. 1985'de Sadettin Erkan okula müdür oldu. 11 Mart 1986'da Selçuk Üniversitesi rektörü Halil Cin, okulu ziyaret etti. Halil Cin, "üretime dönük çalışmalar için meslek lisesindeki makinaların en iyi şekilde değerlendirilmesi ve dışarı ile rekabet edebilmeleri gerektiğini" ifade ederken okul müdürü Sadettin Erkan "daha çok üretim yapabilmemiz için döner sermaye kanunun çıkarılması gerekir" açıklamasında bulundu.²⁶ 1993'de İsmail Yağcı, müdür olarak atandı. 2005'te Bilişim Alanı açıldı. 2006'da Ali Karagöz okul müdürü oldu. 2007'de Biyomedikal Teknolojisi Alanı açıldı. 2009'da Mehmet Emin Botsalı müdürü oldu. 2010'da Hüseyin Akyar ve Fatih Aydın'ın müdür vekilliklerinden sonra 2011'de Abdi Kalan okul müdürlüğüne atandı. 2014'de halen müdürlük görevine devam eden Hasan Demirbağ atandı. 1970'den 2019 yılına kadar Endüstri Meslek Lisesi ve Teknik liseden mezun toplam öğrenci sayısı 20.571'dir.²⁷

Günümüzde "Konya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi" adını alan bu tarihi okulda 58 derslik ve 42 atölye mevcut olup 185 öğretmen, 40 personel, 1856 öğrenci ile eğitim öğretime devam etmektedir.²⁸

²⁵ Yeni Konya, 30 Ağustos 1982.

²⁶ Yeni Konya, 12 Mart 1986.

²⁷ Bu istatistiği 12 Haziran 2020 tarihinde gönderen okul müdürü Sayın Hasan Demirbağ'a teşekkür ederim.

²⁸ Yenigün, "Meslek Liseleri Önemsenmeli" 14 Mart 2020

KAYNAKLAR

ALBAYRAK Muzaffer-ŞEKER Kevser. Arşiv Belgeleri-ne Göre Osmanlı Eğitiminde Modernleşme, İstanbul 2014.

ALKAN, Mehmet Ö. Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Modernleşme Sürecinde Eğitim İstatistikleri, (1839-924), Ankara 2000.

Babalık, 13 Haziran 1924; 10 Nisan 1927.

BOZKURT, Tolga. "Sanayi Mektebi Binası", Konya Ansiklopedisi, Konya 2014, c.7, s.282-284.

Caner Arabacı, Konya "Vilayet Matbaası", Konya Ansiklopedisi, Konya 2014, c.6, s.130.

Cemal Bey, "(Konya Muallimler Birliğinde Konferans:) Sanat Mekteplerinin Ehemmiyeti ve Medeniyet Âlemindeki Yerleri", Babalık, 19 Mart 1328. Cemal Bey. "Şehrimizin Sanat Yuvalarını Ziyaret", Halk, 19 Haziran 1922.

ÇELİK, Ahmet. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Konya Öğretmenleri, Konya 2020.

Ekekon, 17 Temmuz 1940; 29 Ekim 1944; 29 Ekim 1945.

EVREN, Afif. "Konya'da İlk Halı Sergisi", Babalık, 13-30 Kasım 1948.

FIRAT, Nurcan İnci. "Konya'daki Eski Sanayi Mektebi" www.acikFotoğraf.fsm.edu.tr/handle/firat (Erişim, 10.06.2020).

İŞİK, Ali. "Belgelerle Konya Hamidiye Sanayi Mektebi Maarif Değirmeni", Merhaba Akademik Sayfalar, 29 Nisan 2020, sy.15, s.231-240.

İMER, Celalettin Ali. "Konya Erkek Sanat Enstitüsünün Tarihçesi", Yeni Konya, 5 Mart 1953; "Sanat Okulundaki İki Atölye Hakkında", Yeni Konya, 4 Mart 1953; "Sanayi Mektebinin Hali İstikbali ve Temennilerim", Babalık 22 Ocak 1927.

KARATAŞER, Büşra. "Konya Hamidiye Sanayi Mektebi (1901-1906)", Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Kırklareli 2017, c.6, sy.1, s.121-138.

Konya, 11 Kânunuevvel 1323/24 Aralık 1907, sy.1848, s.1; 24 Haziran 1324/7 Temmuz 1908, s. 1.

Konya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Arşivi Konya İl Eğitim Tarihi Müzesi Arşivi

KUŞ, Ahmet. "Konya Sanayi Mektebi", Merhaba Akademik Sayfalar, 25 Nisan 2012, sy.14, s.214-219; "Sinemalar", Konya Ansiklopedisi, Konya 2015, c.8 s.112-11.

MEB, Geçmişten Günümüze Fotoğraflarla Mesleki ve Teknik Eğitim, Ankara, 2019.

Mektebi Sanayiye Osmanlı'da Tedris Olunan Ulum ve Fünun Programı, İstanbul, 1325/1910.

Muzaffer Hamid, "Konya Sanayi Mektebi", Babalık, 12 Nisan 1927; "Meslek Mektepleri ve Ehemmiyetleri", Babalık, 19 Mart 1928.

ÖNDER, Mehmet. Konya Maarifi Tarihi, Konya 1952. SAKAOĞLU, Necdet, Osmanlıdan Günümüze Eğitim Tarihi, İstanbul 2003.

SARIÇELİK, Kerim. Konya'da Modern Eğitim Kurumları (1869-1919), Konya 2010.

SEMİZ Yaşar-KUŞ, Recai. "Konya Sanayi Mektebi (1901-1960)", Yeni İpek Yolu Konya Ticaret Odası Dergisi Konya Kitabı V. Özel Sayı, Konya 2002, s.103-138. SORUÇ, Nurullah, Konya Sanayi Mektebi, Konya 2016.

SÖZEN, M.-DÜLGERLER, O.N. "Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi'nin Önemli Bir Yapısı: Konya'da Sanayi Mektebi", Doğumunun 100. Yılında Atatürk'e Armağan, İstanbul, 1981, s.437-460

Türk Sözü, 17 Temmuz 1918, sy. 350-57, s.2.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, 1927-1928.

Yeni Konya, 5 Ekim 1967; 12 Mart 1986; 26 Eylül 1967; 30 Ağustos 1982; 4 Mart 1953.

Yenigün, "Meslek Liseleri Önemsenmeli" 14 Mart 2020.

İSLAMİ FİNANS AÇISINDAN KATILIM ENDEKSİ VE HİSSE SENETLERİ

İslam dininde faizin haram olması, Müslümanları faizsiz finans modeli arayışına yönlendirmiştir. Böylece dünyada İslam hukukuna uygun birçok faizsiz finans ürünü ortaya çıkmıştır. Bunlardan birkaçı, İslami endeksler ve İslami hisse senetleridir. İslami finans, sadece finansal işlemler ve faizsiz bankacılık işlemlerinden ibaret değildir. İslami finans, paranın yönetim şeklini hayat tarzımıza uyarlamaktır. İslami finansın birçok tanımı yapılmıştır. Bunların hepsinde öngörülen madde finansal işlemlerin 'İslami prensiplere göre' yürütülmesi gereğidir. İslami finansal piyasa, finansal araçların İslami kurallarla çalışmaması şeklinde işlem gördüğü pazarlardır. İslami finansal piyasanın amacı, kazancın helal olması ve sermaye sahiplerini en iyi getiriyi sağlayacak sektörlerle yönlendirerek yatırımcılara tercihlerine uygun İslami fon sağlamaktır.

Borsa Nedir, İşlevleri Nelerdir?

Borsa finans sektörünün en önemli unsurlarından biridir. Borsa olarak adlandırılan finansal piyasa kavramı ile sarraflar, kıymetli evrak simsarları ve tüccarların, hisse senedi, bono ve diğer ortaklık paylarının alım satımı için buluştukları ortam işaret edilmektedir. Borsa, tasarrufları kolaylaştıran, ekonomik büyümeye katkı sağladığı gibi yatırımcıları yönlendiren bir finans aracı olarak da piyasada oldukça işlevsel bir rol oynar. Borsa faaliyetlerine, küçük yatırımcılardan devletlere ve şirketlere, büyük fon tüccarlarına ve bankalara kadar farklı büyüklükte işletmeler katılmaktadır. İlgili şirketler halka açık şirketlerdir. Bu halka açık şirketlerin hisse senedi alım satımı için borsa güvenli bir pazar yeri olarak hareket etmektedir.

Borsa Endeksi Nedir, İslami Endeksin Özellikleri Nelerdir?

Endeks, belli bir zaman dilimine ait olan fiyat, maliyet, satış, üretim gibi verilerin toplanması ile oluşturulan göstergelerdir. Borsa endeksleri ise borsada işlem gören hisse senetlerinin fiyat ve getiri performanslarını ölçmekte kullanılan temel göstergedir. Endeksler, hisseleri halka açık bir borsada işlem gören bir grup şirketler seçilerek oluşturulmaktadır. Tasarrufların değerlendirilmesi için

endeksler önemli bir yere sahiptir. Çünkü borsa endeksleri aynı anda birçok hisse senedine yatırım yapabilme imkanı sunar buda bize yüksek bir kazanç sağlamaktadır. Örneğin, Katılım50, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem gören İslami bir endekstir. İslami kurallara uygun hisse senetlerinden halka açık piyasa değeri en yüksek 50 şirketten derlenmiştir. İslami endeksler tanım olarak İslami kurallara uygun şirketlerin şirket hisselerini temsil eder. İslami finans piyasalarında alınıp satılan İslami yatırım araçları, İslam alimleri tarafınca tavsiye edilen tarama kriterleri göz önünde bulundurularak, geliri sermaye kazancından ve temettüden elde edilen şer'i hükümlere uygun hisse senetlerini içermektedir. İslami endeks de geleneksel endeks gibidir tek farkı şer'i hükümlere uygun olmasıdır. İslami endeksler faizli işlemlerden, aşırı spekülasyon ve manipülasyondan arınmış olmalıdır. Birçok insan, hisse senedi alım satım sözleşmesinin İslam ile çeliştiğini, hisse senedinin temsil ettiği varlığın açık ve net olmadığını, borsanın haram olduğu ve İslami bir borsanın mümkün olamayacağı düşüncesindedir. Ama İslami hisse senetlerinde bilinmezlik olduğu söylenemez çünkü şirketin bilançosu gayet açık ve nettir. Hisse senedinin İslami hisse senedi olması için bir takım kurallara uyması gerekmektedir.

İSLAMİ HİSSE SENEDİ NEDİR?

- ❖ İslami hisse senetleri kısaca İslami kurallar çerçevesindeki firmaların faaliyetlerini gösteren ortaklık sermayeleridir. En yaygın sermaye piyasası aracıdır. Risk paylaşım araçlarıdır.
- ❖ Hisse senedi ihraç eden şirketin ticari işlemlerinin İslami finans kurallarına uygun olması gerekir.
- ❖ Yasaklanan ürün ticareti (Faize dayalı finans, alkolü içecek, kumar...) yapan, faizli kredilerden kazanç elde eden, faaliyet alanlarında Garar (belirsizlik) bulunduran firmalara ait hisse senet-

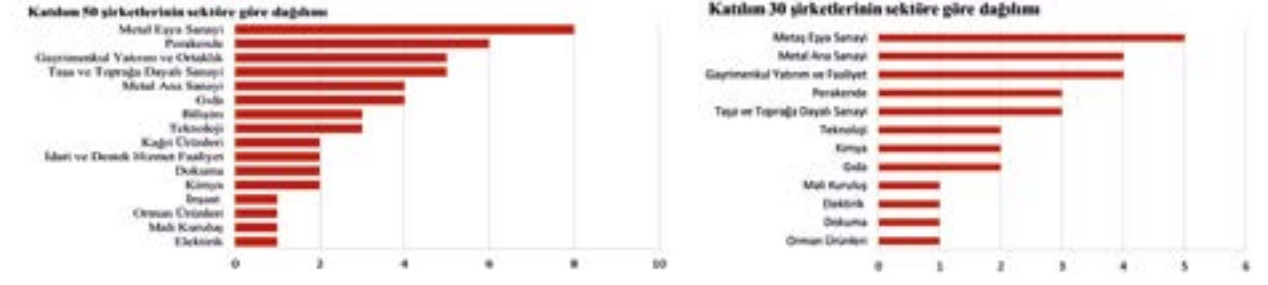
lerine yatırım yapmak İslami finasta yasaklanmıştır.

- ❖ Şirketin ana sözleşmesinde faiz veya (içki ve domuz vs.) diğer mahzurlu mal veya hizmet ticareti gibi işlemlerde bulunacağını içeren bir madde yer almamalıdır.
 - ❖ Şirketin aldığı faizli kredinin toplamı (kredi vadesi ister uzun ister kısa olsun fark etmez), tüm hisse senetlerinin toplam piyasa değerinin %30'unu aşmamalıdır (Bu oran üçte birden az oluş, azlık ilkesine dayalı olarak %33 olabilir).
 - ❖ Ancak aldığı faizli kredi yerine, mümkün olunca enflasyonun altında teşvik kredisi alması uygun olur, Reel faizle kredi kullanmak yerine, Katılım Bankaları ile ticari faaliyetleri sürdürmek hedeflenmelidir.
- Not: Katılım bankaları bulunan ülkede, faiz getirisi için bu derece elindeki fazla nakdi faizli bankaya yatırması caiz olmaz.
- ❖ Şirketin faiz geliri elde etmek için konvansiyonel bankalardaki faizli -vadeli hesaplara yatırdığı kısa, orta veya uzun vadeli paraların toplamı tüm hisse senetlerinin toplam piyasa değerinin %30 (%33)'unu aşmamalıdır.
 - ❖ Şirketin fıkhen meşru olmayan (faiz, mahzurlu mal satışı vs.) işlemlerden elde ettiği gelir, toplam gelirinin %5'ini aşmamalıdır.
- AAOIFI bulunan bu prensipler şirketin ana faaliyetleri İslami usullere uygun ama bazı konularda haram içine giriyorsa, yukarıda belirttiğimiz oranlar çerçevesinde uygulanması gerekmektedir.

KATILIM ENDEKSİ

Katılım Endeksi İslami finans prensiplerine paralel ve faizsiz yatırımların işlem hacmine uygun İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerinde oluşan bir borsa endeksidir. Katılım Endeksi kurallarına ilişkin iki tane alanda inceleme yapılabilir Birincisi; faaliyet alanı kriterleri. İkincisi; finansal kriterler. Her iki kriterde uyan şirketler bu endekste yer alabilir. Endekste yer almaması gereken faaliyet alanları:

- ❖ Faize dayalı finans, ticaret, hizmet, aracılık,

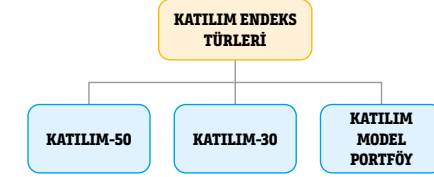
- ❖ Alkolü içecek, kumar, şans oyunu,
 - ❖ Domuz eti ve benzer gıda,
 - ❖ Turizm, eğlence, basın, yayın, reklam,
 - ❖ Tütün mamulleri, silah,
 - ❖ Vadeli altın, gümüş ve döviz ticareti, olmayan şirketler bulunur.
- Bu tür şirketlerin hisse senetlerini almak fıkıh kurallarına uygun olmadığı için meşru değildir. Şirketin ana faaliyet alanı belirlenirken ilk başta şirket ana sözleşmesi esas alınır eğer yukarıda belirtilen maddelerden bir kaç varsa ve katılım bankacılığı kurallarına uymuyorsa hisse senedi alım-satımı yapılması doğru değildir.

Endekste finansal kriterler ise şöyledir:

- ❖ Faiz getirili nakit ve menkul kıymetler / Piyasa değeri < %33,
 - ❖ Toplam faizli krediler / Piyasa değeri < %33,
 - ❖ Endekste faaliyetlerden gelirler / Toplam gelir < %5.
- Peki Bu Ölçütler Neden %25 değil de %33 ya da Neden %2 değil de %5?
- ❖ %33 ölçütünün dayanağı: Üçte bir ölçütü

Bağışlanması mümkün olan az haramın sınırlandırılmasında en meşhur oran standardı üçte bir(1/3) veya ona yakın ölçüdür(%30). Bu ölçü de Sa'd b. Ebi Vakkâs'ın (r.a) vasiyet konusundaki hadisinden elde edilmiştir. O şöyle demiştir: "Ey Allah'ın Resulü! Ben zengin biriyim, bana varis olacak sadece bir kızım var; malımın üçte ikisini vasiyet edeyim mi?" dedim; Hz. Peygamber: "Hayır!" buyurdular. "Yarısını vasiyet edeyim mi?" dedim ; Yine : "Hayır!" buyurdular. Ben tekrar : "Üçte birini vasiyet etsem," dedim; bunun üzerine "Üçte bir mi, üçte bir de çoktur. Çünkü varisini zengin olarak bırakman onları insanlara el açan muhtaç şekilde bırakmaktan daha hayırlıdır," buyurdular. Bu hadis endekste finansal kriterlerin dayanağı temel olarak kabul edilmiştir.

- ❖ %5 ölçütünün dayanağı: Gabn-ı Yesir ve Garar-ı Yesire Cevaz Verilmesi
- İslam alimleri sözleşmelerde az aldanmayı başlanabilir bulmuşlardır. Nitekim Hanefiler gabni başlanabilir saymışlar, bu tür akitleri sahih saymış

ve tersine hüküm vermemişlerdir. Onlar garar-ı yesiri(az aldanma) menkul mallarda %5'den, hayvanlarda %10'dan, gayrimenkul kıymetlerde ise %20'den az olan miktarlar için takdir etmişlerdir. Oysa gabin yani aşırı yararlanma sözleşmelerde haramdır fakat Hanefiler %5 oranını geçmeyecek miktarda işlemi kabul etmişlerdir.

Türkiye'de İslami Endeks (Katılım Endeksi)

Ülkemizde ilk İslami endeks 2011 yılında Katılım-30 ile başlamıştır. Türkiye'de İMKB'de işlem gören İslami hisse senetleri ile geleneksel hisse senetleri paralel bir şekilde işlem görmektedir. 2011 yılında piyasaya giren bir enstrüman için tercih edilme oranları gayet de olumlu bir gelişme olarak görülmektedir. Demek ki yatırımcılar İslami hisse senetlerine ılımlı yaklaşıyorlar. İslami hisse senetleri hem Müslüman yatırımcıların dini değerleriyle çatışmıyor hem de geleneksel hisse senetlerine göre daha az risk teşkil ettikleri için diğer yatırımcıların da daha çok tercih ettiği bir işlem olmaktadır.

Katılım-50 Endeksi

Katılım 50 endeksi, Borsa İstanbul Ulusal Pazar'da işlem gören ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetlerinden oluşan bir borsa endeksidir. Pay hakları 50'dir.

Katılım-30 Endeksi

Katılım 30 endeksi, Borsa İstanbul Ulusal Pazar'da işlem gören ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetlerinden oluşan bir borsa endeksidir. Pay hakları 30 dur.

İslami finansın temel prensipleri faiz ve haram olan işlemlerden uzak durmaktır. İslami piyasalarda aynı bu doğrultuda işlemler yapılmaktadır. İslami hisse senedi piyasalarıyla geleneksel hisse senedi piyasaları arasında en büyük

fark, hisselerin yapılarında ve kurumlarında uymaları gereken belli başlı ilkelerdir. Bizim esas çabamız faizi en aza indirebilmek olmalıdır. Bu doğrultuda gerek İslami finans sistemimizle gerek İslami endekslerle ve yeni birçok sistemin bulunmasıyla İslami finansın gelişebileceğini düşünülmektedir. Çünkü İslami finasta, en büyük kâr elde etmeye çalışmak yanında, meşru kâr elde etmek hedeflenmelidir.

Kaynakça

Katılım Endeksi: http://www.katilimendeksi.org/content/userfiles/files/endeks_brosuru_tr_30_1.pdf adresinden alınmıştır

Katılım Endeksi ile Piyasa Faiz Oranı Arasındaki Nedensellik İlişkisi. (2015). Uluslar Arası İslam Ekonomisi ve Finans Kongresi (s. 47-50). Sakarya: beşir yayınları.

HİSSE SENETLERİYLE YAPILAN İŞLEMLERLE İLGİLİ ŞER'İ MESELELER. (2016). ULUSLARARASI İSLAM TİCARET HUKUKU KONGRESİ "GÜNÜMÜZDEKİ MESELELER" (s. 141-150). Konya: KTO Karatay Üniversitesi Yayınları.

Gabn-ı Yesir ve Garar-ı Yesire Cevaz Verilmesi. (2017). İslam Ticaret Hukuk Kongresi "Günümüzdeki Meseleler" (s. 165). konya: KTO Karatay Üniversitesi Yayınları.

(2019). Investaz: <https://www.investaz.com.tr/> adresinden alınmıştır

Katılım Endeksi. (2020). Katılım Endeksi: <http://www.katilimendeksi.org> adresinden alınmıştır

ABOZAİD, D. A. (2017). ÜÇTE Bir Ölçütü. İSLAM TİCARET HUKUKU KONGRESİ "GÜNÜMÜZDEKİ MESELELER" (s. 162-163). konya: KTO Karatay Üniversitesi Yayınları.

Ayub, M. (2017). Ekonomi ve Din. M. Ayub içinde, İslami Finansı Anlamak (s. 11-15). iktisat yayınları.

Yusuf ESMER, H. B. (2016). Katılım Bankalarında Finansal Performans Analizi: Türkiye Örneği . Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17-30.

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

ENFLASYON

Aylık
%1,36

Yıllık
%11,39

Mayıs 2020 - TÜFE

BÜYÜME

Çeyrek Büyüme
 %+4,5

1. Çeyrek - 2020

İŞSİZLİK

İşsizlik Oranı
%13,2

Mart 2020

DIŞ TİCARET

İhracat Aylık (%)
 %-41,4

İthalat Aylık (%)
 %-25

Nisan 2020

BÜTÇE

Aylık Açık
17,3 Milyar TL

Faiz Dışı Açık
7,6 Milyar TL

Mayıs 2020

CARİ AÇIK

Aylık Açık
- 5 Milyar \$

Yıllık Açık
- 3,2 Milyar \$

Nisan 2020

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

Yıllık Değişim
 %-31,4

Nisan 2020

KAPASİTE KULLANIMI

Aylık Değişim
+1 puan

Mayıs 2020

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

Aylık
 %+8,5

Mayıs 2020

KONUT SATIŞLARI

Yıllık
 %-44,6

Mayıs 2020

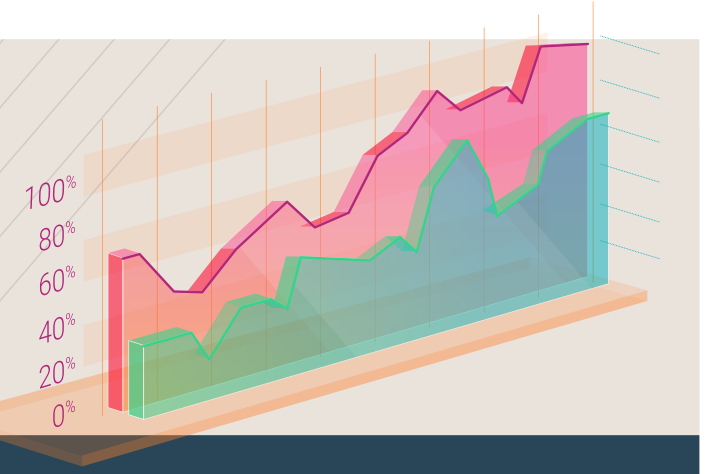
FİNANSAL YATIRIM

En Yüksek Getiri
BIST 100
 %3,36

Mayıs 2020

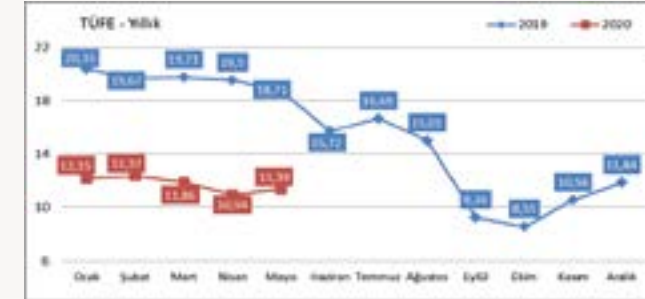
TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

Hakan KARAGÖZ
KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Uzmanı

ENFLASYON

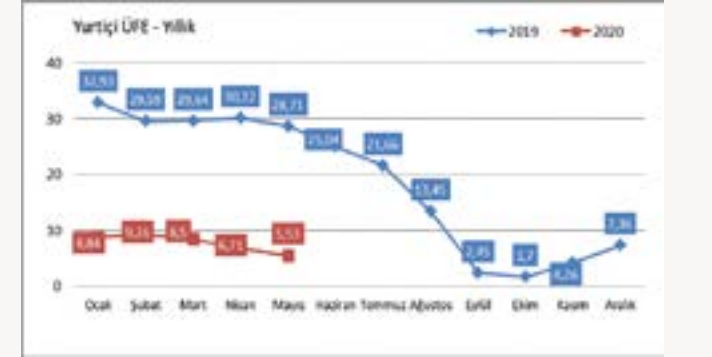
Mayıs ayında TÜFE yıllık %11,39, aylık %1,36 arttı.
TÜFE'de (2003=100) 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,36, bir önceki yılın Aralık ayına göre %4,57, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,39 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,10 artış gerçekleşti.
TR52 Konya-Karaman Bölgesinde Mayıs ayında enflasyon yıllık %10,6 artış göstermiştir.
Yurt İçi ÜFE, yıllık %6,71, aylık %1,28 arttı.
Yİ-ÜFE (2003=100) 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,54, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,15, bir önceki yılın aynı ayına göre %5,53 ve on iki aylık ortalamalara göre %9,14 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Fazla Azalan (Aylık)		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Çilek	40,87	1	Sivri Biber	-51,37
2	Havuç	27,19	2	Dolmalık Biber	-40,53
3	Elma	13,29	3	Sarımsak	-36,83

Kaynak: TÜİK

İmalat Sanayi				
En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)	
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı
1	Kok ve rafine petrol ürünleri	4,93	1	Deri Ürünleri
2	Kağıt Ürünleri	4,54	2	Kimyasallar
3	Basım ve kayıt hizmetleri	3,57	3	Temel Eczacılık Ürünleri

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2020 Mart ayında işsizlik oranı %13,2.
Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2020 yılı Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 573 bin kişi azalarak 3 milyon 971 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,9 puanlık azalış ile %13,2 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 1,1 puanlık azalış ile %15,0 oldu.

Kaynak: TÜİK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

DIŞ TİCARET

Nisan ayında ihracat %41,4, ithalat %25 azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2020 yılı Nisan ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %41,4 azalarak 8 milyar 990 milyon dolar, ithalat %25,0 azalarak 13 milyar 553 milyon dolar olarak gerçekleşti. Nisan ayında dış ticaret açığı %67,0 artarak 2 milyar 732 milyon dolardan, 4 milyar 564 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2019 Nisan ayında %84,9 iken, 2020 Nisan ayında %66,3'e geriledi.

İhracatta Almanya, ithalatta Rusya ilk sırayı aldı

Nisan ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 862 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 605 milyon dolar ile ABD, 564 milyon dolar ile Irak, 400 milyon dolar ile İtalya ve 361 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %31,1'ini oluşturdu. İthalatta ise Çin ilk sırayı aldı. Nisan ayında Çin'den yapılan ithalat 1 milyar 559 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 435 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 202 milyon dolar ile Rusya, 746 milyon dolar ile ABD ve 588 milyon dolar ile Güney Kore izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %40,8'ini oluşturdu.

Kaynak: Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2020 Mayıs ayında tüketici güveni arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre %8,5 oranında arttı; Nisan ayında 54,9 olan endeks, Mayıs ayında 59,5 oldu.

Tüketici Güven endeksindeki artış; hanenin maddi durum, genel ekonomik durum, işsiz sayısı ve tasarruf etme ihtimali beklentileri değerlendirmelerinin iyileştiğini göstermektedir.

Kaynak: TÜİK, Veriler, 2019 yılından itibaren mevsim etkilerinden arındırılmış şekilde yayınlanmaya başlanmıştır.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2020 Nisan ayında sanayi üretimi yıllık %31,4 azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2020 yılı Nisan ayında (yıllık);

- Madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi %14,5,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %33,3,
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %14,9 azaldı.

Kaynak: TÜİK

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2020 yılı Mayıs ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 85,4 milyar TL, bütçe gelirleri 68,1 milyar TL ve bütçe açığı 17,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 75,8 milyar TL ve faiz dışı açık ise 7,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Mayıs ayı itibarıyla 85 milyar 446 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 9 milyar 664 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 75 milyar 782 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılı Mayıs ayında 4 milyar 116 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Mayıs ayında 7 milyar 637 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

HAZIR BETON KONYA

"Temel Sigortanız"

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2020 yılı Mayıs ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 1 puan artarak yüzde 62,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TCMB

DÖNEMSEL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

GSYH 2020 1. çeyreğinde %4,5 arttı.

GSYH 2020 yılı birinci çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,5 arttı.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2020 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; diğer hizmet faaliyetleri %12,1, bilgi ve iletişim faaliyetleri %10,7, sanayi %6,2, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %4,6, hizmetler %3,4, tarım %3,0, gayrimenkul faaliyetleri %2,4, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %1,9 ve finans ve sigorta faaliyetleri %1,6 arttı. İnşaat sektörü ise %1,5 azaldı.

Kaynak: TÜİK

CARİ AÇIK

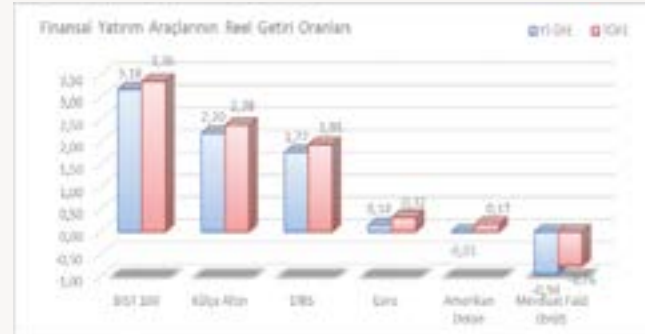
2020 Nisan ayında Cari denge, 5 milyar \$ açık vermiştir.

Bir önceki yılın Nisan ayında 469 milyon ABD doları açık veren cari işlemler hesabında, bu yılın aynı ayında 5.062 milyon ABD doları açık gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 3.291 milyon ABD doları olmuştur.

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

2020 Mayıs ayında finansal yatırımlar araçları arasında en yüksek aylık reel getiriye %3,36 oranlarıyla BIST 100'de gerçekleşti. TÜFE ile indirildiğinde külçe altın %2,38, DİBS %1,95, Euro %0,32 ve Amerikan Doları %0,17 oranlarında kazandırırken; mevduat faizi (brüt) %0,76 oranında yatırımcısına kaybettirdi.

KONUT SATIŞLARI

Türkiye'de 2020 Mayıs ayında 50.936 konut satıldı

Türkiye genelinde konut satışları 2020 Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %44,6 azalarak 50 bin 936 oldu. Türkiye genelinde 2020 Mayıs ayında ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %23,9 artış göstererek 18 bin 483 oldu.

DÜNYADAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

HİNDİSTAN

Teklif No: 202000002

Onaylanma Tarihi: 03.01.2020

Reklamcılık ve piyasa araştırması

İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri

Bilgi hizmet faaliyetleri

Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)

Gıda ürünlerinin imalatı

PAKİSTAN

Teklif No: 202000003

Onaylanma Tarihi: 06.01.2020

Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)

Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)

Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri

DANİMARKA

Teklif No: 202000015

Onaylanma Tarihi: 09.01.2020

Su yolu taşımacılığı

Suyoluyla ulaşım ve gezi/eğlence/piknik gibi amaçlarla sertifika ya da ehliyet olmaksızın

herkesin kiralayabileceği fiberglas botlar kiraya veren GoBoat Şirketi, fiberglas bot temin

etmek için yaklaşık maliyet belirlemek amacıyla piyasa araştırması yapmaktadır.

ESTONYA

Teklif No: 201900341

Onaylanma Tarihi: 24.01.2020

İnsan sağlığı hizmetleri

Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)

Diğer imalatlar

Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

ABD

Teklif No: 202000031

Onaylanma Tarihi: 24.01.2020

İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri

Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)

Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler

Hava yolu taşımacılığı

Su yolu taşımacılığı

HİNDİSTAN

Teklif No: 202000033

Onaylanma Tarihi: 28.01.2020

İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri

Bilgi hizmet faaliyetleri

HİNDİSTAN

Teklif No: 202000032

Onaylanma Tarihi: 28.01.2020

Gıda ürünlerinin imalatı

Diğer hizmet faaliyetleri

ALMANYA

Teklif No: 202000042

Onaylanma Tarihi: 12.02.2020

Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri

İlan ve sanal market içerikli internet sayfası yazılımı satın almak istiyoruz.

ABD

Teklif No: 202000049

Onaylanma Tarihi: 19.02.2020

Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

Giyim eşyalarının imalatı

Tekstil ürünlerinin imalatı

İçeceklerin imalatı

ALMANYA

Teklif No: 202000051

Onaylanma Tarihi: 19.02.2020

Almanya Münih merkezli firmamız, tekstil ve denim alanında ihtiyaç duyulan kimyasal ürünleri geliştirmekte, üretmekte ve ticaretini yapmaktadır. Firmamız özellikle Türkiye, Mısır, Pakistan, Bangladeş, Orta ve Güney Afrika'daki tekstil endüstrisine yüksek kaliteli endüstriyel tekstil kimyasalları sağlamayı ve bu pazarda yerini almayı hedeflemektedir. Kuruluşumuzdan bu yana, yüksek kaliteli ürünler ve birinci sınıf hizmet ile sektörümüzde yenilikçi teknolojiler ve çözümler sunmak için çalışıyoruz. Türkiye pazarında tekstil kimyasalları konusunda 50'yi aşkın ürünlerimizin pazarlanması ve ürünlerin satışı gibi konularda iş ortakları arayışındayız.

Kaynak: https://www.tobb2b.org.tr/bulten_teklif.php

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Haziran 2020

Perakende Güven Endeksi

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

İstihdam İzleme Bülteni (Mart 2020)

Dış Ticaret Bülteni (Nisan 2020)

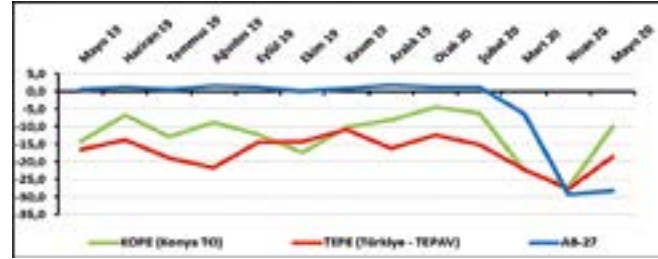

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.
 **Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

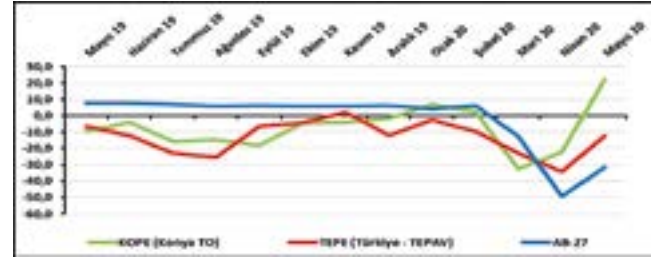
MAYIS-HAZİRAN 2020

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

KONYA PERAKENDESİNDE TOPARLANMA GÖRÜLMEME BAŞLANDI

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mayıs 2020'de hem geçen yıla hem de geçen aya kıyasla artış gösterdi. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesi Mayıs 2019'a göre azalırken, Nisan 2020'ye göre arttı. Gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergesi ise hem Mayıs 2019'a göre hem de Nisan 2020'ye göre arttı. Konya perakende sektörü, Mayıs 2020'de Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi. **Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla arttı:**

Mayıs 2020'de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -18,6 puan değerini alırken, KOPE -10,0 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 4,2 puan artarken, TEPE 2,1 puan azaldı. KOPE geçen aya göre 17,1 puan, TEPE ise 9,2 puan artış gösterdi. Konya perakendesi, Türkiye genelinden daha kötü, AB-27'den daha iyi performans gösterdi. KOPE değerinin geçen yıla kıyasla artışın da, önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi

göstergesindeki iyileşme etkili oldu.

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi arttı:

Mayıs 2020'de Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 45,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 23 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 31,3 olarak belirlendi. Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mayıs 2019'a göre 31,7 puan, Nisan 2020'ye göre 44,5 puan arttı. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mayıs 2020'de Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergiledi.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı:

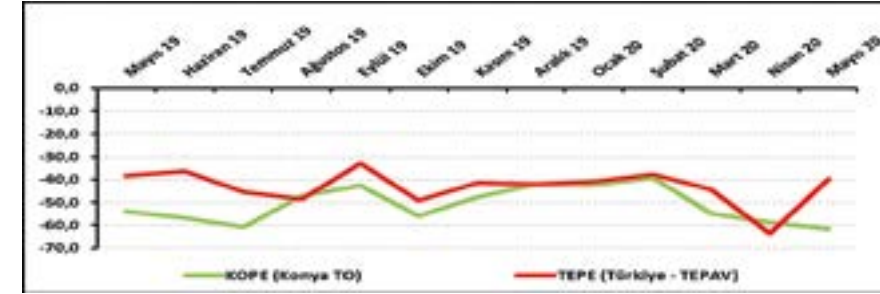
Mayıs 2020'de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 3,0 puan azalarak -61,7 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 7,7 puan azaldı. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mayıs 2020'de yüzde 13,7 olurken, azaldığını

belirtenlerin oranı yüzde 75,3 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 11'i ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Mayıs ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere kıyasla daha düşük seviyede olduğu görüldü.

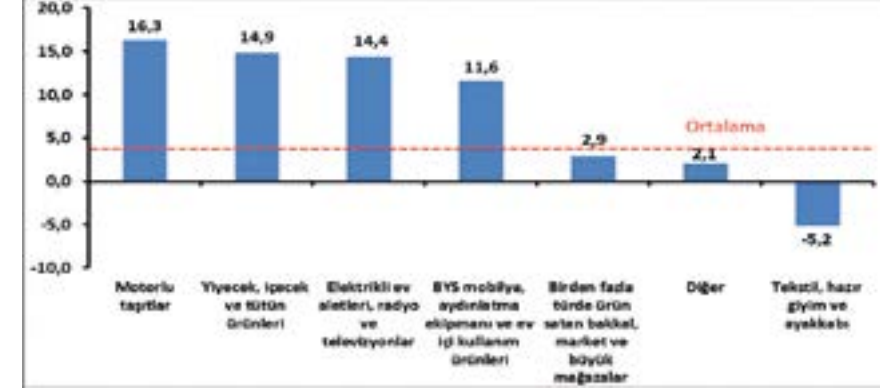
Perakende güveni mayıs ayında en çok "motorlu taşıtlar" sektöründe arttı:

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, perakende güveni mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine "motorlu taşıtlar", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "diğer(akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" sektörlerinde artarken, "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektöründe azaldı. "Motorlu taşıtlar", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "elektrikli ev aletleri, radyo ve televiz-

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE'nin Mayıs 2019'da bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

yonlar", "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde değişim ortalamasının üzerinde; "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "diğer(akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörlerindeki değişim ortalamasının altında gerçekleşti. "Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörü mayıs ayında perakende güveninde düşüş sergileyen tek sektör oldu.

Konya perakendesinde beklentiler geçen yılın gerisinde kalırken, geçen aya göre olumlu seyretti:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Mayıs 2020'de "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri" göstergelerinde daha iyi bir performans sergilediği görüldü. "Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri" göstergeleri hem

Mayıs 2019'a göre hem de Nisan 2020'ye göre artarken, "geçen yıla göre işlerin durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri azaldı. "Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" göstergesinde ise bir önceki yıla kıyasla azalış, bir önceki aya kıyasla artış yaşandı.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi durumda:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında mayıs ayında geçen yıla göre artış gösteren ülke olmadı. Perakende güveni geçen yıla göre en az azalan ülke Türkiye oldu. Türkiye'yi; Çek Cumhuriyeti ve Finlandiya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla İngiltere, Estonya ve Hırvatistan oldu. Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27 ve Euro Bölgesi'nde azaldı. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-27 ve Euro Bölgesine göre daha iyi performans sergiledi.

Tablo-5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mayıs 2019'a göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim***	Mayıs 2020
Türkiye	-2,1	-18,6
Çek Cumhuriyeti	-6,5	9,0
Finlandiya	-7,8	-7,8
Arnavutluk	-16,4	-10,8
Sırbistan	-19,3	-10,5
Hollanda	-20,3	-13,3
Makedonya Cumhuriyeti	-21,4	-15,3
Yunanistan	-21,7	-22,4
Slovakya	-24,6	-2,4
Litvanya	-25,1	-19,1
Romanya	-25,4	-19,8
Avusturya	-25,5	-39,2
Almanya	-26,3	-30,6
Letonya	-26,4	-22,5
Macaristan	-27,0	-17,9
Portekiz	-27,0	-25,3
Belçika	-27,4	-43,0
Danimarka	-27,9	-15,5
Euro Bölgesi-19	-28,8	-29,7
AB-27	-28,9	-28,3
İsveç	-29,0	-12,3
İtalya	-29,7	-23,9
Bulgaristan	-30,3	-13,4
Fransa	-30,3	-36,6
Malta	-32,4	-43,2
G. K. Rum Yönetimi	-35,2	-35,0
İrlanda	-36,6	-20,3
Polonya	-37,0	-35,1
İspanya	-39,4	-34,1
Slovenya	-42,2	-13,3
Karadağ	-42,4	-23,7
Hırvatistan	-45,5	-37,4
Estonya	-46,2	-29,5
İngiltere	-53,7	-50,7

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	4,8	1,5	-1,6	-4,7	1,0	1,1	4,2	-1,3	-5,4	-9,4	-15,1	-13,6
2019	-16,7	-18,6	-14,9	-14,5	-14,2	-6,6	-12,9	-8,7	-12,3	-17,4	-10,2	-8,1
2020	-4,5	-6,2	-22,4	-27,1	-10,0							

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	20,8	18,3	12,1	3,9	9,4	14,4	14,7	-0,3	0,7	-1,8	-6,0	-12,2
2019	-15,5	-25,0	-16,3	-6,4	-9,6	-3,9	-15,7	-14,7	-18,0	-4,4	-4,0	-1,5
2020	6,8	2,6	-32,6	-22,4	22,1							

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-19,3	-12,3	-10,7	-21,4	-15,3	-24,7	-24,3	-16,3	-26,7	-37,0	-51,3	-42,7
2019	-41,0	-46,7	-37,0	-58,7	-54,0	-56,7	-60,7	-47,0	-42,7	-56,0	-47,7	-42,0
2020	-42,3	-39,3	-54,7	-58,7	-61,7							

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 05/2019	KOPE (Konya) 04/2020	KOPE (Konya) 05/2020	Bir önceki aya göre değişim 05/2020	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2020	TEPE (Türkiye) 05/2020
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-48,9	-77,0	-74,8	2,2	-25,9	-53,3
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	16,0	18,0	22,7	4,7	6,7	9,8
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-21,8	-42,3	-0,1	42,2	21,7	-15,2
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-9,6	-22,4	22,1	44,5	31,7	-12,4
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-4,0	-7,1	5,0	12,1	9,0	0,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	49,7	44,7	51,0	6,3	1,3	36,2
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-54,0	-58,7	-61,7	-3,0	-7,7	-39,8
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	1,8	3,3	1,6	-1,7	-0,2	6,8

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

MAYIS-HAZİRAN 2020

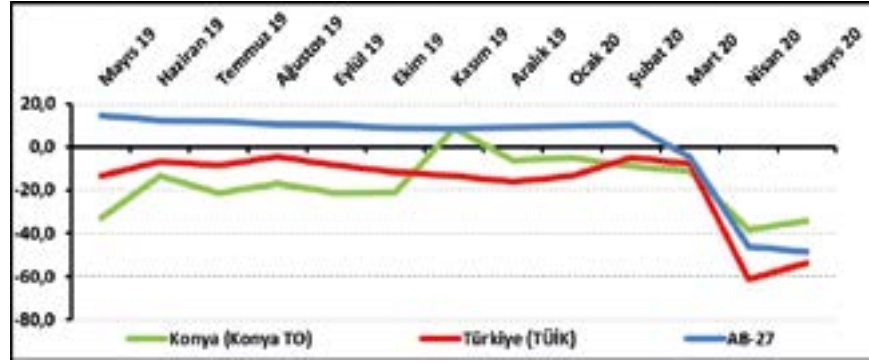
KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜNÜN ÇALIŞAN SAYISI BEKLENTİSİ ARTTI

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre yükselirken, geçen yılın aynı ayına göre düştü. Önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi Nisan 2020 ve Mayıs 2019'a göre yükseldi. Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönemde hizmetlere olan talep beklentisi, Türkiye genelinden daha yüksek bir değer aldı. Önümüzdeki 3 ayda fiyat beklentisinde ve çalışan sayısı beklentisinde geçen aya göre artış gözlemlendi.

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre yükseldi:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre 4,1 puan yükselirken, geçen yıla göre 1,4 puan düşerek -34,2 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Mayıs 2020'de geçen aya göre 7,3 puan yükselirken, geçen yıla göre 40,7 puan düşerek -54 puan değerini aldı. Buna

Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

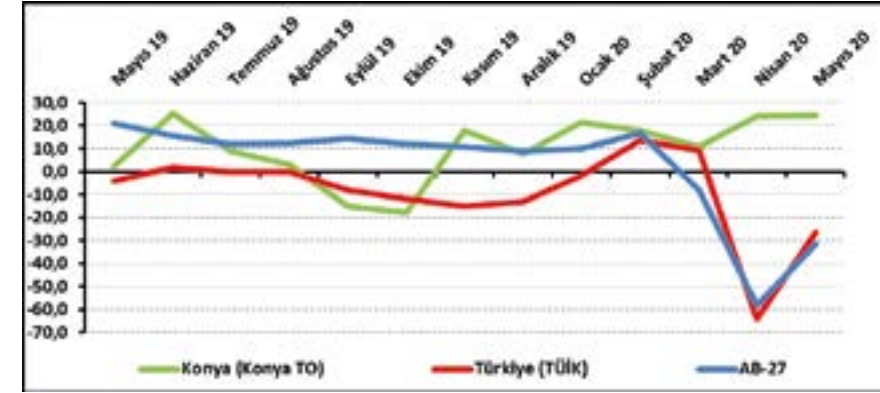
karşın AB-27'yi temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Mayıs 2020'de bir önceki aya göre 2,4 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 62,8 puan düşerek -48,5 puan değerini aldı. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Mayıs ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin geçen aya göre yükselmesinde en çok geçtiğimiz 3 ayda verilen hizmetlere olan talepteki

artış etkili oldu.

Konya hizmetler sektörünün yüzde 50,7'si önümüzdeki dönemden umutlu:

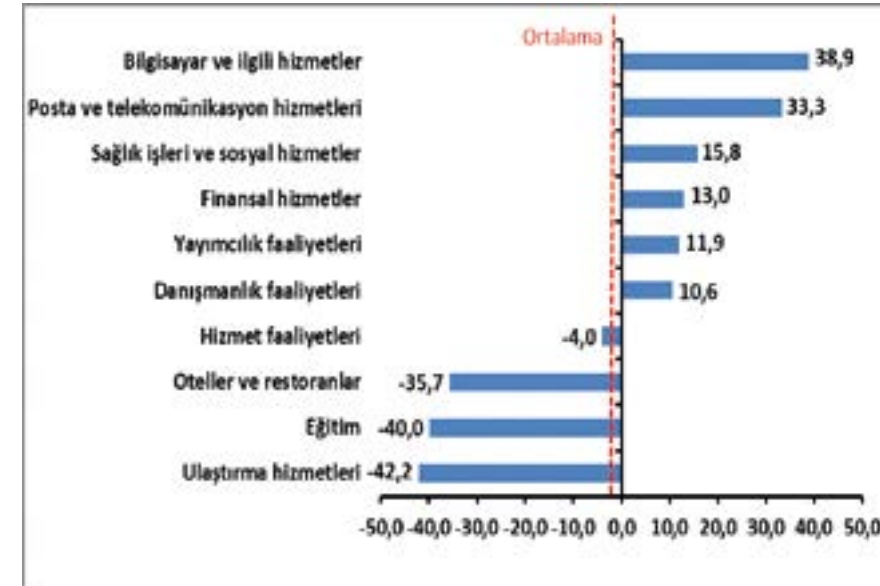
Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Mayıs 2020'de bir önceki aya göre 0,7 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 22,7 puan yükselerek 24,7 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Şekil-3. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2020'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

bir önceki aya göre hem Konya ve Türkiye genelinde hem AB-27'de yükseldi. Mayıs ayında Konya, Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi. Mayıs 2020'de Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 50,7'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 26'sı talepte düşme beklediklerini ifade etti.

Mayıs ayının lideri bilgisayar ve ilgili hizmetler sektörü oldu:

Mayıs ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, "bilgisayar ve ilgili hizmetler" sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görüldü. Bu sektörü "posta ve telekomünikasyon hizmetleri", "sağlık işleri ve sosyal hizmetler", "finansal hizmetler", "yayıncılık faaliyetleri" ve "danışmanlık faaliyetleri" sektörleri takip etti. Bu sektörlerde geçen yıla göre artış yaşandı. "Hizmet faaliyetleri", "oteller ve restoranlar", "eğitim" ve "ulaştırma hizmetleri" sektörlerinde ise geçen yıla göre düşüş yaşandı.

Firmaların yüzde 24'ü talep yetersizliğinden şikâyet ediyor:

Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimleri incelendiğinde diğer faktörlerden ve materyal veya ekipman eksikliğinden şikâyet edenlerin oranında geçen yıla göre

Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0	-6,0	4,2	5,8
2016	-6,3	-3,3	-1,7	-1,7	-8,6	-4,8	-2,0	-9,4	-4,1	-11,5	-10,7	-20,7
2017	-20,0	-12,7	-8,0	0,0	-1,2	1,7	3,2	-8,5	-11,3	-8,3	-8,0	-4,0
2018	-7,9	-5,7	-10,7	-1,6	-10,3	-13,7	-6,2	-12,0	-21,6	-33,8	-31,1	-28,4
2019	-29,3	-32,7	-30,7	-31,3	-32,8	-13,3	-21,3	-16,8	-21,4	-21,0	8,6	-6,6
2020	-5,1	-9,0	-11,2	-38,3	-34,2							

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7	22,7	46,3	35,3
2016	20,7	33,0	35,3	35,3	23,7	29,7	23,0	28,1	21,3	8,0	2,7	2,0
2017	7,0	19,4	27,7	36,3	19,7	22,7	29,7	6,7	-9,7	-2,3	0,3	10,3
2018	12,7	18,7	15,3	25,3	7,7	14,0	21,7	3,0	-6,3	-15,3	-9,7	-5,0
2019	-1,0	0,0	-1,7	7,0	2,0	25,3	8,7	3,0	-15,0	-17,7	17,7	7,7
2020	21,3	18,0	10,7	24,0	24,7							

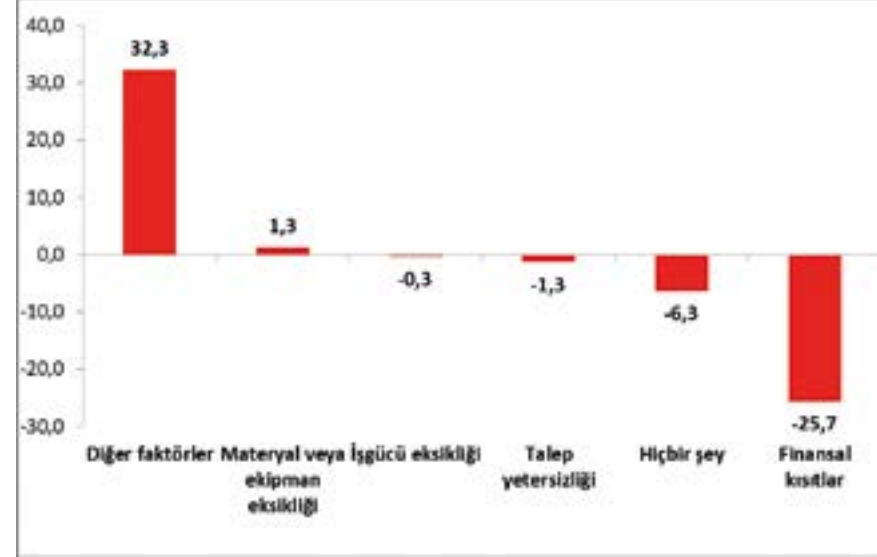
Tablo-3. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 05/2019	KOPE (Konya) 04/2020	KOPE (Konya) 05/2020	Bir önceki aya göre değişim 05/2020	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2020	TEPE (Türkiye) 05/2020
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-53,3	-70,3	-73,7	-3,3	-20,3	-67,5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-47,0	-68,7	-53,7	15,0	-6,7	-67,9
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	2,0	24,0	24,7	0,7	22,7	-26,5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-19,3	-23,3	-23,7	-0,3	-4,3	-30,3
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	2,0	3,0	8,7	5,7	6,7	-16,6
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	42,0	30,0	35,7	5,7	-6,3	-6,1
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-51,3	-65,3	-57,7	7,7	-6,3	

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

MAYIS-HAZİRAN 2020

Şekil-4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2020'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

artış yaşanırken; işgücü eksikliğinden, talep yetersizliğinden, finansal kısıtlardan şikayet edenlerin oranında ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır. Mayıs ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 48'i faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 24'ü talep yetersizliğinin, yüzde 17'si finansal kısıtların, yüzde 4,3'ü işgücü eksikliğinin, yüzde 3'ü materyal ve ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 3,7 olmuştur.

Konya hizmetler sektörü, gelecek döneme ilişkin göstergelerde Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi soruları bazında karşılaştırıldığında, mayıs ayında

Konya'nın gelecek döneme ilişkin tüm göstergelerde Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Geçtiğimiz üç ayda "işlerin durumu" ve "çalışan sayısı" göstergelerinde geçen aya göre düşüş yaşanırken, diğer tüm göstergelerde artış yaşandı.

Mayıs ayında hizmetler sektöründe Türkiye, AB'ye göre daha kötü performans sergiledi:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, Arnavutluk'un geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Arnavutluk'u; Türkiye, Letonya, Bulgaristan ve Çek Cumhuriyeti takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nde yaşandı. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ni, İrlanda ve Hırvatistan takip etti. Türkiye Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre AB-27 ve Euro bölgesine kıyasla daha iyi performans sergiledi.

Tablo-4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2019'a göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2019'a göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 20
Arnavutluk	-38,4	-35,3
Türkiye	-40,7	-54,0
Letonya	-47,9	-41,2
Bulgaristan	-51,1	-36,8
Çek Cumhuriyet	-52,3	-19,3
Romanya	-52,9	-42,8
Macaristan	-53,4	-43,0
Polonya	-53,5	-52,1
Sırbistan	-54,6	-38,9
Slovakya	-55,3	-64,0
Makedonya	-55,6	-36,1
Danimarka	-57,0	-46,7
Slovenya	-57,4	-35,2
Almanya	-57,5	-36,5
Belçika	-57,7	-49,4
Finlandiya	-59,3	-44,0
Fransa	-59,5	-53,7
İngiltere	-61,1	-73,9
Yunanistan	-61,6	-51,3
AB-27	-62,8	-48,5
İtalya	-62,8	-56,0
Euro Bölgesi-19	-63,2	-48,9
Avusturya	-63,6	-43,2
Hollanda	-64,5	-52,2
Litvanya	-66,2	-41,0
Karadağ	-66,7	-34,5
Malta	-71,7	-57,6
Portekiz	-72,6	-51,5
İsveç	-74,0	-51,7
Estonya	-75,9	-58,1
İspanya	-79,3	-55,9
Hırvatistan	-79,3	-48,8
İrlanda	-88,9	-55,6
G. K. Rum Yönetimi	-107,7	-73,7

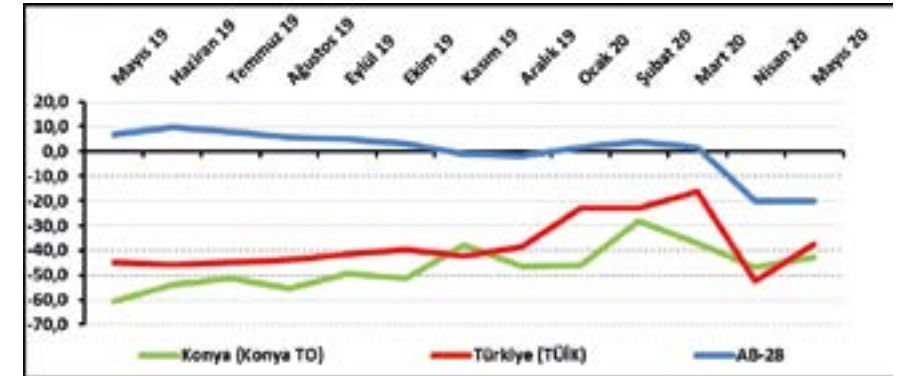
KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜNÜN ÇALIŞAN SAYISI BEKLENTİSİ ARTTI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre yükseldi. Mevcut siparişler ise; Mayıs 2019'a göre yükselirken, Nisan 2020'ye göre düştü. Konya inşaat sektörünün fiyat beklentisinde, önümüzdeki dönem işlere olan talep beklentisinde ve çalışan sayısı beklentisinde geçen aya göre artış gözlemlendi.

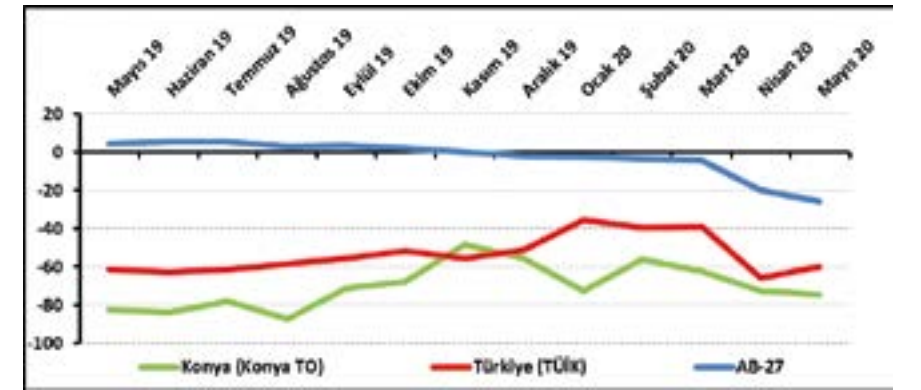
Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Mayıs 2020'de geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre yükseldi. Endeks değeri, geçen yılın aynı dönemine göre 17,8 puan, geçen aya göre 4 puan yükseldi ve -42,8 puan değerini aldı. Mayıs 2020'de Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -37,6 puan, AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise -19,9 puan değerini aldı. Mayıs ayında inşaat sektörü güven endeksi geçen aya göre hem Konya ve Türkiye genelinde hem AB-27'de yükseldi. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, mayıs ayında

Şekil-1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

Şekil-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı) (Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

Tablo-1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0	-28,0	-37,0	-24,6	-30,0
2016	-25,3	-19,5	-21,3	-22,8	-23,5	-18,5	-23,5	-23,0	-29,5	-29,0	-28,5	-24,8
2017	-26,0	-19,0	-23,0	-21,8	-18,2	-19,5	-23,8	-27,5	-28,5	-32,3	-30,8	-29,9
2018	-30,6	-27,3	-29,5	-30,1	-27,8	-31,3	-35,6	-40,0	-50,8	-50,8	-60,3	-66,4
2019	-64,3	-46,9	-52,3	-51,0	-60,5	-54,0	-51,3	-55,3	-49,5	-51,3	-37,8	-46,5
2020	-46,0	-28,3	-37,0	-46,7	-42,8							

Tablo-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5	-31,0	-43,5	-33,7	-35,0
2016	-37,0	-34,5	-34,5	-35,5	-35,0	-35,0	-36,0	-34,0	-38,5	-38,5	-35,0	-34,5
2017	-37,5	-34,0	-38,0	-39,0	-29,4	-30,5	-31,0	-32,5	-30,5	-36,5	-30,0	-35,5
2018	-38,2	-34,0	-40,0	-35,7	-28,5	-39,0	-35,7	-43,5	-60,0	-62,5	-67,5	-78,6
2019	-71,4	-58,5	-64,5	-76,0	-82,5	-84,0	-78,0	-87,5	-71,0	-68,0	-48,5	-55,5
2020	-72,5	-56,0	-62,5	-72,5	-74,5							

Tablo-3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5	-26,0	-30,5	-15,6	-25,0
2016	-13,5	-4,5	-8,0	-10,0	-12,0	-2,0	-11,0	-12,0	-20,5	-19,5	-22,0	-15,0
2017	-14,5	-4,0	-8,0	-4,5	-7,0	-8,5	-16,5	-22,5	-26,5	-28,0	-31,5	-24,2
2018	-23,0	-20,5	-19,0	-24,5	-27,0	-23,6	-35,5	-36,5	-41,5	-39,0	-53,0	-54,2
2019	-57,3	-35,3	-40,0	-26,0	-38,5	-24,0	-24,5	-23,0	-28,0	-34,5	-27,0	-37,5
2020	-19,5	-0,5	-11,5	-21,0	-11,0							

Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

Konya’da inşaat sektörünün yüzde 76’sı mevcut siparişlerin normalin altında olduğunu ifade etti:

Mevcut sipariş durumunun denge değeri, bir önceki aya göre düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre yükseldi. Böylelikle söz konusu değer, Mayıs 2020’de -74,5 puan değerine ulaşmış oldu. Mayıs 2020’de Konya’da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 1,5’i mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 76’sı normalin altında olduğunu ifade etti. Mevcut siparişlerinin normal seviyede olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 22,5 oldu. Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre Konya ve Türkiye genelinde yükselirken, AB-27’de düştü. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, mayıs ayında Türkiye genelinden daha kötü performans gösterdi.

Konya’da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi Mayıs 2020’de bir önceki aya göre 10 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 27,5 puan yükseldi. Böylelikle istihdam beklentisinin denge değeri -11 puan oldu.

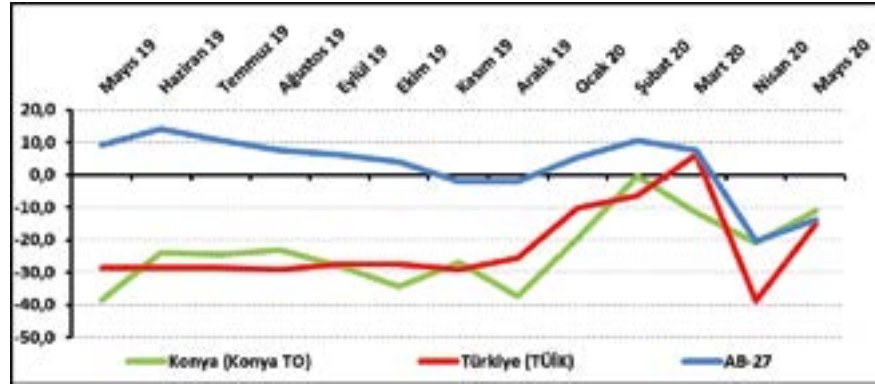
Mayıs 2020’de, Konya’da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 11,5’i önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısında artış beklerken, çalışan sayısında düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 22,5 oldu.

Çalışan sayısı beklentisi geçen yılın aynı dönemine göre Konya ve Türkiye genelinde yükselirken, AB-27’de düştü. Konya inşaat sektöründe önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisi, mayıs ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

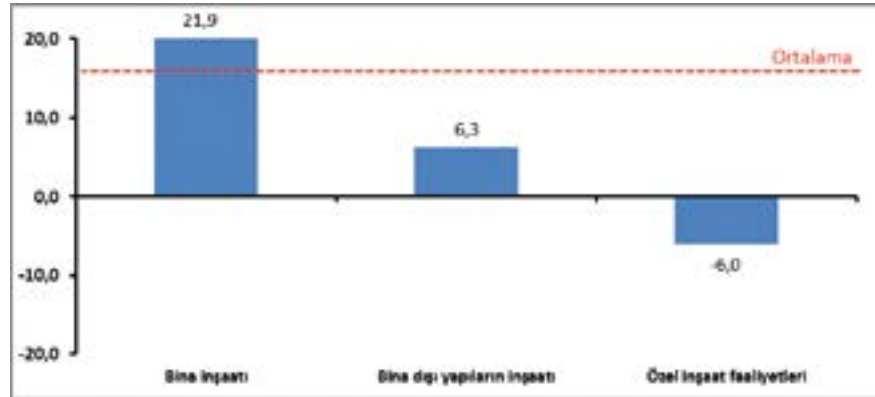
Mayıs ayında özel inşaat faaliyetleri sektöründe düşüş oldu:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi alt sektörler itibarıyla incelendiğinde, Mayıs 2020’de geçen yılın aynı dönemine göre “bina inşaatı” ve “bina dışı yapıların inşaatı” sektöründe artış olduğu gözlenirken,

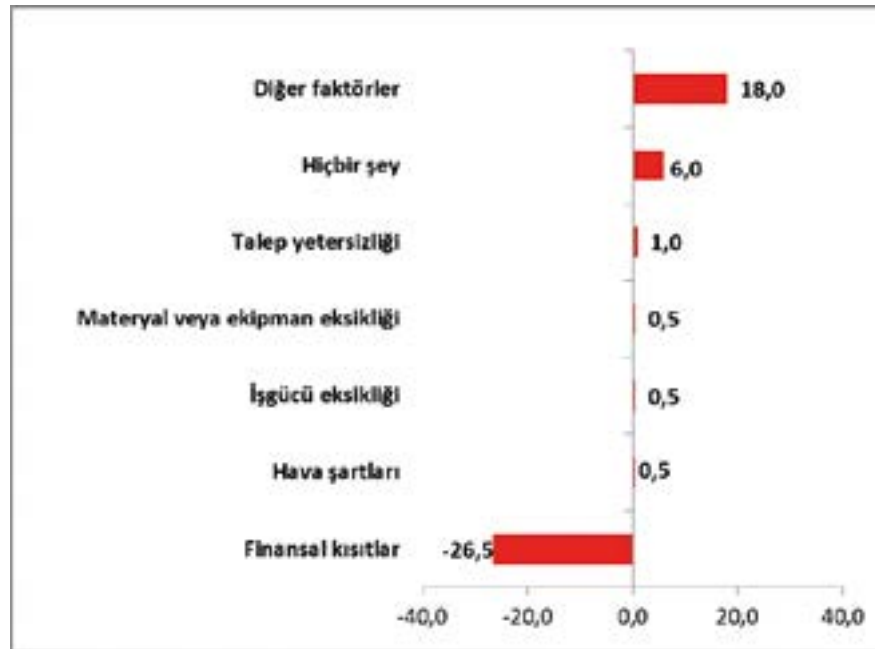
Şekil-3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)(Mayıs 2019 – Mayıs 2020)

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2020’de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Şekil-5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2020’de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

“özel inşaat faaliyetleri” sektörlerinde düşüş gözlenmiştir. “Bina inşaatı” sektöründeki artış ortalama artışın üzerinde gerçekleşmiştir.

Firmaların yüzde 37’si finansal kısıtların faaliyetlerini kısıtladığını söylüyor:

Konya’da inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimi incelendiğinde Mayıs 2020’de diğer faktörlerden, talep yetersizliğinden, materyal veya ekipman eksikliğinden, işgücü eksikliğinden, hava şartlarından ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre artış yaşanmıştır. Finansal kısıtlardan şikayet edenlerin oranında ise geçen yıla göre düşüş gözlenmiştir. Faaliyetleri kısıtlayan faktörler dile getirilme sıklığına göre ele alındığında Mayıs 2020’de firmaların en çok finansal kısıtlardan şikayet ettiği görülmüştür. Bu dönemde finansal kısıtlardan şikayet eden firmaların toplam içindeki payı yüzde 37’dir. Dile getirilen diğer kısıtların yüzdesel dağılımları sırasıyla şöyledir: talep yetersizliği (yüzde 27,5), diğer faktörler (yüzde 25,5), hava şartları (yüzde 1), işgücü eksikliği (yüzde 1), materyal ve ekipman eksikliği (yüzde

0,5). Firmaların yüzde 7,5’i ise faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şey olmadığını belirtmiştir.

Konya inşaat sektörüne ilişkin gelecek dönem göstergelerde, Türkiye’ye kıyasla daha iyi bir performans gösterdi:

Konya ve Türkiye İnşaat Sektörü Güven Endeksi Anketi sorular bazında karşılaştırıldığında, Konya’nın gelecek dönem göstergelerde Türkiye’ye kıyasla daha iyi performans sergilediği görülmüştür. “Geçtiğimiz üç ayda inşaat faaliyetlerin durumu”, “mevcut siparişlerin durumu”, “geçtiğimiz üç ayda çalışan sayısı” ve “geçen yılın aynı dönemine göre iş hacmi” göstergelerinde geçen aya göre düşüş gözlenirken, diğer tüm göstergelerde aynı dönemde artış gözlenmiştir. **Türkiye, 1 yılda inşaat sektörü güven endeksini artıran tek ülke oldu** AB-27 ülkeleri ve Türkiye’nin inşaat sektörü güven endeksi değerlerine bakıldığında, geçen yılın aynı ayına göre Türkiye dışında tüm ülkelerde düşüş olduğu görüldü. Geçen yıla göre en fazla düşüş İrlanda, Macaristan ve Estonya’da yaşandı. Türkiye, geçen yıla göre Euro Bölgesi ve AB-27’ye kıyasla daha iyi performans sergiledi.

Tablo-5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye’nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2019’a göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2019’a göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi’ndeki Değişim	Mayıs 20
Türkiye	7,5	-37,6
İspanya	-12,3	-39,4
Makedonya	-12,6	-21,0
Sırbistan	-13,5	-6,5
Belçika	-15,1	-16,2
G. K. Rum Yönetimi	-15,4	-16,0
Portekiz	-17,0	-29,2
Arnavutluk	-18,5	-30,2
Çek Cumhuriyet	-19,4	-13,4
Karadağ	-19,6	-22,8
Danimarka	-20,4	-18,4
Almanya	-20,8	2,0
İtalya	-23,7	-28,4
Bulgaristan	-23,9	-29,3
Euro Bölgesi-19	-25,6	-17,8
Litvanya	-26,4	-30,6
Avusturya	-26,7	-0,6
AB-27	-26,8	-19,9
Lüksemburg	-29,0	-4,0
Romanya	-29,6	-26,8
Hollanda	-30,3	-8,1
Yunanistan	-30,5	-84,0
Polonya	-30,9	-38,5
Finlandiya	-31,0	-11,5
Letonya	-31,3	-21,5
Slovakya	-33,0	-47,5
Malta	-33,8	-21,3
Hırvatistan	-35,6	-17,0
Fransa	-36,6	-23,1
Slovenya	-40,8	-23,7
İsveç	-42,0	-32,0
Estonya	-44,4	-39,1
Macaristan	-44,7	-23,7
İrlanda	-60,7	-28,8

Tablo-4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 05/2019	KOPE (Konya) 04/2020	KOPE (Konya) 05/2020	Bir önceki aya göre değişim 05/2020	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2020	TEPE (Türkiye) 05/2020
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-70,5	-61,1	-72,0	-10,9	-1,5	-46,3
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-82,5	-72,5	-74,5	-2,0	8,0	-60,0
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-38,5	-21,0	-11,0	10,0	27,5	-15,1
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-11,0	25,1	42,5	17,4	53,5	0,7
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-38,0	1,8	30,0	28,2	68,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-38,5	-24,0	-31,0	-7,0	7,5	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-81,5	-55,1	-63,5	-8,4	18,0	

KONYA İSTİHDAM
İZLEME BÜLTENİ

MAYIS-HAZİRAN 2020

KONYA'DA SİGORTALI ÇALIŞAN
SAYISI 305 BİN OLDU:

Konya İstihdam İzleme Bülteni; SGK verilerine göre "sigortalı ücretli çalışan sayısı, işyeri, esnaf, çiftçi ve kamu çalışan sayılarına" yer vermektedir. Mart 2020 verilerine göre Konya'da bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı 12 bin artarak 305 bin oldu.

Konya'da, istihdam 1 yılda 12 bin arttı:

SGK verilerine göre Mart 2020'da sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 14 milyon 339 bin, Konya'da ise 305 bin olmuştur. Mart 2019'dan Mart 2020'ye sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 344 bin (yüzde 2,5), Konya'da 12 bin (yüzde 4,2) artmıştır. Mart 2019'dan Mart 2020'ye sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,2'lik artış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı artan 52 il arasında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla artan 15'inci il olmuştur. Konya, mart ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sıradadır.

Konya'da kadın istihdamı 69 bin oldu:

SGK verilerine göre Mart 2020'de sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 4 milyon 463 bin, Konya'da ise 69 bin olmuştur. Mart 2019'dan Mart 2020'ye sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 140 bin (yüzde 3,2), Konya'da 4 bin (yüzde 5,5) artmıştır. Toplam istihdam içerisinde kadın istihdamının payı Mart 2019'da yüzde 22,2 iken bu oranın Mart 2020'de yüzde 22,5'e yükseldiği görülmektedir. Konya, Mart 2020 verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 10'uncu sırada yer almıştır. Mart 2019'dan Mart 2020'ye sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 5,5'lik artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artan 45 il arasında kadın çalışan sayısı en fazla artan 11'inci ildir. Konya, mart ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Mart 2019'a göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 2019	293.048	13.994.899
Mart 2020	305.210	14.339.304
Mart 2020 - Mart 2019 (Fark)	12.162	344.405
Mart 2020 - Mart 2019 (Değişim, %)	4,2	2,5
Mart 2020 - Mart 2018 (Değişim, %)	-1,7	0,1
Mart 2020 - Mart 2017 (Değişim, %)	4,3	5,8
Mart 2020 - Mart 2016 (Değişim, %)	3,0	6,2
Mart 2020 - Mart 2015 (Değişim, %)	8,8	9,1

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Mart 2019'a göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye	Konya'daki Kadın İstihdamının Konya'daki Toplam İstihdama Oranı (%)
Mart 2019	65.032	4.323.632	22,2
Mart 2020	68.611	4.463.234	22,5
Mart 2020 - Mart 2019 (Fark)	3.579	139.602	
Mart 2020 - Mart 2019 (Değişim, %)	5,5	3,2	
Mart 2020 - Mart 2018 (Değişim, %)	11,9	10,1	
Mart 2020 - Mart 2017 (Değişim, %)	23,4	20,6	
Mart 2020 - Mart 2016 (Değişim, %)	25,3	16,6	
Mart 2020 - Mart 2015 (Değişim, %)	40,2	24,8	

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

fazla olan iller arasında 12'nci sıradadır.

Konya'da 1 yılda işyeri sayısı arttı:

Mart 2020'de işyeri sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 883 bin olurken, Konya'da 46 bin olmuştur. Mart 2019'dan Mart 2020'ye işyeri sayısında, Türkiye'de 38 bin (yüzde 2), Konya'da 727 (yüzde 1,6) artış olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki işyeri sayısı yüzde 11,6, Konya'da yüzde 12,1 artmıştır. Mart 2019'dan Mart 2020'ye işyeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,6'lık artış oranı ile işyeri sayısı artan 66 il arasında işyeri sayısı en fazla artan 38'inci il olmuştur. Konya, mart ayında işyeri sayısı en fazla olan iller arasında

7'nci sırada bulunmaktadır.

Konya'da kayıtlı esnaf sayısı 66 bin oldu:

SGK verilerine göre Mart 2020'de kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 180 bin olurken, Konya'da 66 bin olmuştur. Mart 2019'dan Mart 2020'ye kayıtlı esnaf sayısında, Türkiye'de 59 bin (yüzde 2,8), Konya'da 2 bin (yüzde 3,2) artış olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki kayıtlı esnaf sayısı yüzde 7,6, Konya'da yüzde 13,1 artmıştır. Mart 2019'dan Mart 2020'ye kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 3,2'lik artış

oranı ile esnaf sayısı artan 72 il arasında 25'inci olmuştur. Konya, mart ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'nci sırada yer almıştır.

Konya'da çiftçi sayısı 37 bin oldu:

SGK verilerine göre Mart 2019'da tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde 586 bin, Konya'da ise 37 bin olmuştur. Mart 2019'dan Mart 2020'ye kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 86 bin (yüzde 12,8), Konya'da 3 bin (yüzde 7,7) azalmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 32,8 oranında, Konya'da ise yüzde 24,8 oranında azalmıştır.

Konya, mart ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 37 bin çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Mart 2020 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 6,3'ünü oluşturmaktadır.

Mart 2019'dan Mart 2020'ye kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 7,7'lik azalış oranı ile çiftçi sayısı azalan 81 il arasında kayıtlı çiftçi sayısı en az azalan 8'inci il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı 78 bin oldu:

SGK verilerine göre Mart 2020'de kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3 milyon 109 bin olurken, Konya'da 78 bin olmuştur. Mart 2019'dan Mart 2020'ye kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 69 bin (yüzde 2,3), Konya'da 458 (yüzde 0,6) artmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kamu çalışanı sayısı yüzde 6,2 oranında, Konya'da ise yüzde 4,6 oranında artmıştır.

Konya, Mart 2020 verilerine göre son bir yılda kamu çalışanı sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 42'nci sırada yer almıştır. Mart 2019'dan Mart 2020'ye kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 0,6'lık artış oranı ile kamu çalışanı sayısı artan 74 il arasında kamu çalışanı sayısı en fazla artan 68'inci il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise kamu çalışanı sayısı en fazla olan 15 il arasında 14'üncü sırada yer almaktadır.

Tablo 3. İşyeri Sayısı (4/a) (Mart 2019'a göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 2019	44.857	1.845.082
Mart 2020	45.584	1.882.654
Mart 2020 - Mart 2019 (Fark)	727	37.572
Mart 2020 - Mart 2019 (Değişim, %)	1,6	2,0
Mart 2020 - Mart 2018 (Değişim, %)	-0,6	0,7
Mart 2020 - Mart 2017 (Değişim, %)	6,0	8,4
Mart 2020 - Mart 2016 (Değişim, %)	7,2	9,2
Mart 2020 - Mart 2015 (Değişim, %)	12,1	11,6

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Mart 2019'a göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 2019	64.089	2.121.364
Mart 2020	66.136	2.179.982
Mart 2020 - Mart 2019 (Fark)	2.047	58.618
Mart 2020 - Mart 2019 (Değişim, %)	3,2	2,8
Mart 2020 - Mart 2018 (Değişim, %)	4,9	4,0
Mart 2020 - Mart 2017 (Değişim, %)	11,2	8,6
Mart 2020 - Mart 2016 (Değişim, %)	15,2	12,6
Mart 2020 - Mart 2015 (Değişim, %)	13,1	7,6

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Mart 2019'a göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 2019	39.751	672.147
Mart 2020	36.687	585.805
Mart 2020 - Mart 2019 (Fark)	-3.064	-86.342
Mart 2020 - Mart 2019 (Değişim, %)	-7,7	-12,8
Mart 2020 - Mart 2018 (Değişim, %)	-10,5	-17,3
Mart 2020 - Mart 2017 (Değişim, %)	-13,3	-19,4
Mart 2020 - Mart 2016 (Değişim, %)	-13,9	-21,7
Mart 2020 - Mart 2015 (Değişim, %)	-24,8	-32,8

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Mart 2019'a göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 2019	77.790	3.039.681
Mart 2020	78.248	3.108.959
Mart 2020 - Mart 2019 (Fark)	458	69.278
Mart 2020 - Mart 2019 (Değişim, %)	0,6	2,3
Mart 2020 - Mart 2018 (Değişim, %)	1,7	3,4
Mart 2020 - Mart 2017 (Değişim, %)	2,0	4,7
Mart 2020 - Mart 2016 (Değişim, %)	-1,7	1,3
Mart 2020 - Mart 2015 (Değişim, %)	4,6	6,2

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

KONYA DIŞ TİCARET BÜLTENİ

MAYIS-HAZİRAN 2020

Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'ndan ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan verilere dayalı olarak hazırlanan "Konya Dış Ticaret Bülteni" ile Konya'nın dış ticaret durumu güncel veriler ışığında analiz edilmekte ve Konya ile Türkiye'nin dış ticareti arasında bir kıyaslama yapmak mümkün olmaktadır.

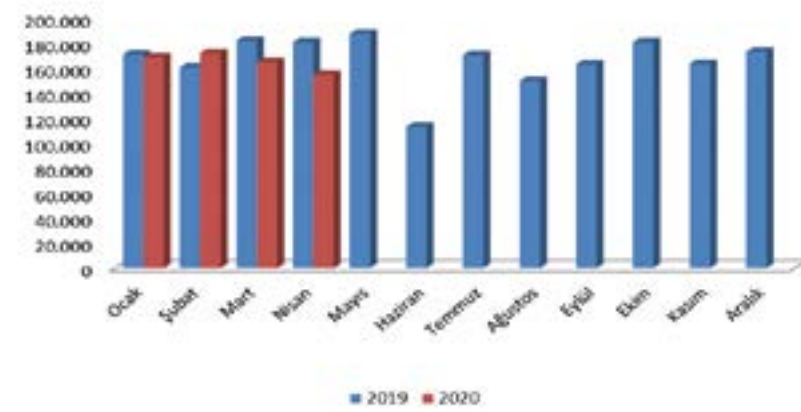
Konya'nın ihracatı geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Konya'da ihracat 2020 yılı Mart ayında 164,5 milyon dolar seviyesinde iken 2020 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 10 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre 26 milyon dolar düşerek 154,5 milyon dolar seviyesine geriledi. Türkiye'nin Nisan 2020 ihracatı ise 8,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Konya'nın ithalatı geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

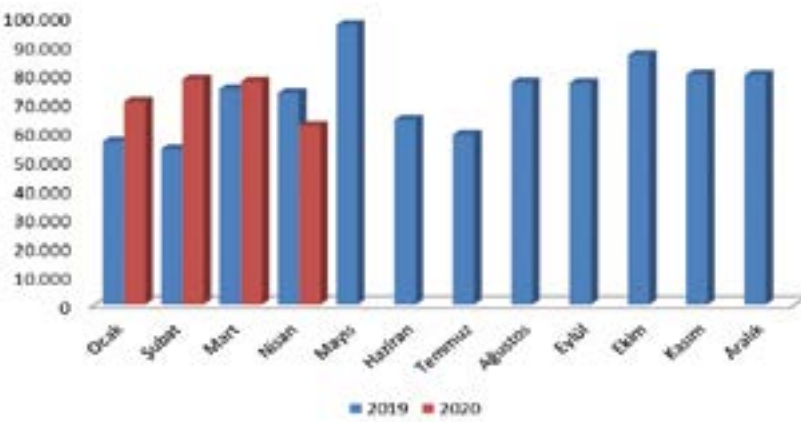
Mart 2020'de 77,2 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Nisan 2020'de bir önceki aya göre yüzde 19,9 düşerken, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,6 düşerek 61,9 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Türkiye ithalat rakamlarına bakıldığında ise Nisan 2020'de bir önceki aya göre 5,5 milyar dolarlık bir düşüş olduğu ve ithalatın 12,4 milyar dolar

Şekil-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2018-2019 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Şekil-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2018-2019 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2018-2019) (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	170.776	160.293	181.706	180.544	187.197	112.906	170.210	149.550	162.934	180.399	163.213	172.966
2020	168.547	171.865	164.491	154.527								

Kaynak: TÜİK

Tablo-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2018-2019) (1000\$)

	İthalat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	56.449	53.926	74.613	73.292	96.866	64.070	58.891	77.007	76.764	86.472	79.737	79.568
2020	70.262	77.980	77.197	61.851								

Kaynak: TÜİK

Tablo-3: Türkiye – Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri – 2020 Şubat (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Nisan 2019-2020) Fark (%)	İthalat (Nisan 2019-2020) Fark (%)
Türkiye	8.439	12.441	-4.002	20.880	68%	-41,6%	-28,8%
Konya	155	62	93	216	250%	-14,4%	-15,6%

Kaynak: TÜİK

Tablo-4: İhracatın Sektörel Dağılımı (Nisan; 2019-2020)

	Nisan -İhracat (\$)		Değişim	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) - Nisan 2020
	2020	2019		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	47.286.667	48.545.598	-2,6%	30,6%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	22.471.438	30.060.590	-25,2%	14,5%
Demir veya çelikten eşya	12.192.641	13.204.322	-7,7%	7,9%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	9.008.322	10.309.736	-12,6%	5,8%
Kakao ve kakao müstahzarları	7.340.053	7.507.969	-2,2%	4,8%
Plastikler ve mamulleri	6.900.539	6.147.506	12,2%	4,5%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	4.572.115	17.986.742	-74,6%	3,0%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	4.300.250	1.843.742	133,2%	2,8%
Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	4.149.393	7.562.961	-45,1%	2,7%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	3.787.607	3.083.458	22,8%	2,5%
Toplam	154.526.990	180.543.868	-14,4%	100,0%

Kaynak: TÜİK

seviyesine gerilediği görülmektedir. 2020 Nisan ayı itibarıyla Konya'nın Türkiye'nin toplam ihracat ve ithalatından aldığı pay sırasıyla, yüzde 1,83 ve yüzde 0,5 olarak gerçekleşmiştir. Konya'nın Nisan 2020'deki 216 milyon dolarlık dış ticaret hacmi ise Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 1,04'ünü oluşturmaktadır. Türkiye 2020 Nisan ayı itibarıyla 4 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya 93 milyon dolarlık dış ticaret fazlası vermiştir. Nisan ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 68 iken Konya için bu oran yüzde 250 olmuştur. Konya'nın Nisan ayı ihracatı bir önceki yıl

Tablo-5: İhracat Partnerleri (Nisan - 2020)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Irak	21.809.188	14%
2	Almanya	11.736.822	8%
3	ABD	9.297.082	6%
4	Rusya Federasyonu	5.735.449	4%
5	İtalya	5.434.160	4%
6	Özbekistan	4.947.853	3%
7	Mısır	4.770.590	3%
8	Suudi Arabistan	4.679.151	3%
9	İsrail	4.310.756	3%
10	Birleşik Krallık	3.408.418	2%
	Diğer	78.397.521	51%
	Toplam	154.526.990	100%

Kaynak: TÜİK

lin aynı ayına göre yüzde 14,4 düşerken, Türkiye'nin ihracatı aynı dönemde yüzde 41,6 düşmüştür. Öte yandan Konya'nın Nisan ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15,6 düşerken, Türkiye'nin Nisan ayı ithalatı aynı dönemde yüzde 28,8 düşmüştür. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla 2020 yılı Nisan ayı ithalatında yüzde 19,9'luk, ihracatında yüzde 6,1'lik bir düşüş gözlenmiştir. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2020 yılı Nisan ayı ithalatında yüzde 30,7'lik, ihracatında yüzde 33,2'lik bir düşüş gözlenmiştir.

Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2020 Nisan ayında Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektörde bir önceki aya kıyasla çok fazla değişiklik olmadığı gözlenmiştir. Mart 2020'de listede yer almayan ancak Nisan 2020'de yer alan sektörlerin "alüminyum ve alüminyumdan eşya" ve "süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler" sektörleri olduğu görülmektedir. "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörü 47,3 milyon dolarlık ihracatı ile Nisan ayında Konya'nın toplam ihracatının yüzde 30,6'sını oluşturmaktadır; geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 2,6 azalmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ilk 10 ürün arasında ihracatı en çok artan ürün grubu "sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar" sektörü olmuştur. İlk 10 sektör arasında "alüminyum ve alüminyumdan eşya" sektörü ise ihracatı en çok azalan sektör olmuştur.

Konya'nın ihracatında Irak'ın payı yüzde 14,1 seviyesinde

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Nisan 2020'de, ilk sırada 21,8 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 4,9 milyon dolar azalarak 21,8 milyon dolara gerilemiştir. Irak, Konya'nın toplam ihracatının yüzde 14,1'ini oluşturmaktadır.

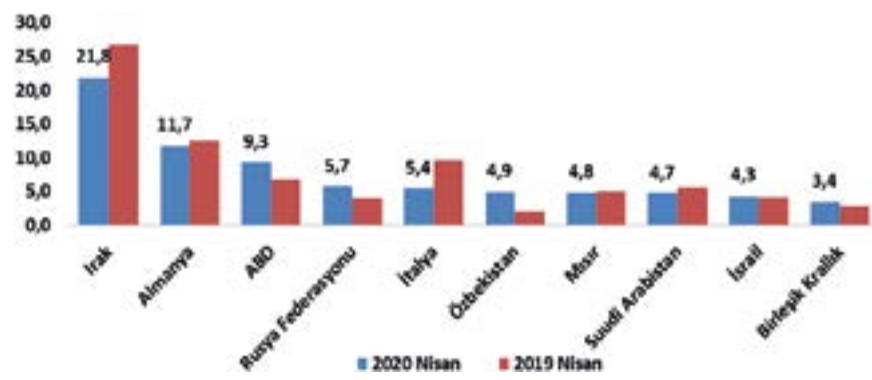
Irak'ın ardından 11,7 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 680,7 bin dolar azalmıştır. Konya'nın en fazla ihracat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla ABD, Rusya, İtalya, Özbekistan, Mısır, Suudi Arabistan, İsrail ve Birleşik Krallık'tır.

Tablo-6: İthalat Partnerleri (Nisan - 2020)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Çin	13.352.543	22%
2	Rusya Federasyonu	5.070.269	8%
3	Almanya	4.265.174	7%
4	Tayvan	2.383.185	4%
5	Moldova	2.300.899	4%
6	Güney Kore	2.058.890	3%
7	ABD	1.764.999	3%
8	Kanada	1.757.184	3%
9	Hollanda	1.691.593	3%
10	Suudi Arabistan	1.689.810	3%
	Diğer	25.516.591	41%
	Toplam	61.851.137	100%

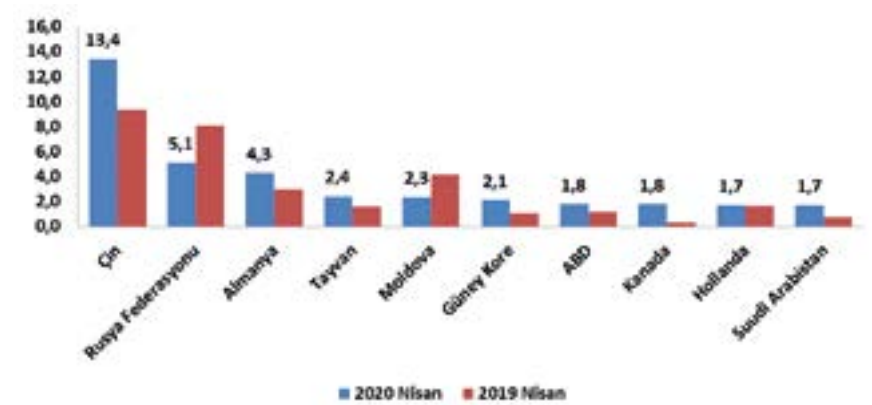
Kaynak: TÜİK

Şekil-3: Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Nisan -2020)

Kaynak: TÜİK

Şekil-4: Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Nisan -2020)

Kaynak: TÜİK

Konya, Nisan ayında en fazla ithalatı ise Çin'den yapmıştır. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, yaklaşık 13,4 milyon dolar seviyesindedir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 21,6'sını oluşturmaktadır. Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke ise Rusya olmuştur. Kon-

ya'nın Rusya'ya yaptığı ithalat, yaklaşık 5,1 milyon dolar seviyesinde olup toplam ithalatın yüzde 8,2'sini oluşturmaktadır. Konya'nın en fazla ithalat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla Almanya, Tayvan, Moldova, Güney Kore, ABD, Kanada, Hollanda ve Suudi Arabistan'dır.

Aradığınız imalatçı ve ihracatçı firmaları tek bir adreste bulmaya hazır mısınız?

www.listofcompany.com

**7.000 Firmaya
10.000 Ürüne
50'den Fazla Sektöre
170 Ülkeye İhracat
Yapan Firmalara
Ulaşmanın Yolu
Tek Adreste**

Konya Ticaret Odası KOP Turkey

listofcompany

GET IT ON Google Play

Download on the App Store

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

TIP FAKÜLTESİ

HUKUK FAKÜLTESİ

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

Bilgisayar Mühendisliği
Elektrik Elektronik Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
İnşaat Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Mekatronik Mühendisliği

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

Enerji Yönetimi
İslam Ekonomisi ve Finans
İşletme
Uluslararası Ticaret ve Lojistik
Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

Psikoloji
Sosyal Hizmet
Sosyoloji
Tarih
İletişim Tasarımı ve Yönetimi

**GÜZEL SANATLAR VE TASARIM
FAKÜLTESİ**

Grafik Tasarım
İç Mimarlık
Mimarlık
Geleneksel Türk Sanatları

SAĞLIK BİLİMLERİ YÜKSEKOKULU

Beslenme ve Diyetetik
Çocuk Gelişimi
Ebelik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
Hemşirelik
Odyoloji

YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU

Mütercim Tercümanlık (Arapça)
Mütercim Tercümanlık (İngilizce)

UYGULAMALI BİLİMLER YÜKSEKOKULU

Pilotaj

ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU

Adalet

**SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK
YÜKSEKOKULU**

Çocuk Gelişimi
Diyaliz
Fizyoterapi
Anestezi
İlk ve Acil Yardım
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri

**TİCARET VE SANAYİ MESLEK
YÜKSEKOKULU**

Dış Ticaret
Mekatronik

www.karatay.edu.tr

**%15
AHİLİK
BURSU**
(Ticaret Odası
Destek Bursu)

**%25'E
VARAN
TERCİH
BURSLARI**

**%100'E
VARAN
ÜNİVERSİTEYE
GİRİŞ BURSLARI**

444 12 51

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

